

Marco Paolini predstavil monolog o človeškem razvoju in zločinskem nacističnem načrtu T 4

So plinski terminali nevarni in nepotrebni?

Briški hotel s termami bo zgrajen čez tri leta

Sovodenski upravitelji rešujejo vozal stalnih travnatih površin

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 9. OKTOBRA 2008

Št. 240 (19.330) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

V Avstriji spet velika koalicija ali...

RADO GRUDEN

Prvak avstrijskih socialdemokratov Werner Faymann je včeraj po napovedih dobil mandat za sestavo nove avstrijske vlade. Predsednik države in Faymannov strankarski kolega Heinz Fischer ob tem sicer ni izrecno povedal, da si želi obnove velike koalicije med socialdemokrati (SPÖ) in ljudsko stranko (ÖVP), poudaril pa je, da bi morali, kljub izgubi volilne podpore, socialnodemokratska stranka kot relativna zmagovalka in ljudska stranka kot druga sila v Avstriji sodelovati pri sestavi vlade.

Tudi Faymannov osnovni cilj je sestava vlade skupaj z ljudsko stranko. Toda pot do tega cilja bo izredno strma. Če je po eni strani res, da je tudi Faymannov kolega pri ÖVP Josef Pröll pristaš velike koalicije, pa v ljudski stranki ni malo tistih, ki bi si rane po volilnem porazu radi lizali v opoziciji, in tistih, ki imajo apetite po kanclerskem položaju. Za kaj takega pa bi bilo nujno potrebno sodelovanje s skrajno desnico. Svobodnjaki Heinz-Christiana Stracheja in Zavezništvo za prihodnost Avstrije Jörga Haiderja bi namreč lahko ljudski stranki zagotovili potrebno večino, Josefu Pröllu pa kanclerski položaj. Kaj bi to pomenilo za ugled Avstrije v Evropi ni treba posebej poudarjati. Le upamo lahko, da na Dunaju niso pozabili lekcije iz leta 2000, ko je EU zaradi vstopa Haiderja v vlado proti Avstriji uvedla celo sankcije.

Za veliko koalicijo (morda skupaj z Zelenimi) verjetno navija tudi slovenska manjšina. Pa ne zato, ker bi od SPÖ in ÖVP lahko veliko pričakovala, temveč predvsem zaradi strahu, da se z morebitno skrajno desno vlado njen položaj lahko samo še poslabša.

FINANČNA KRIZA - Usklajena akcija na svetovni ravni brez primere v zgodovini

Vodilne centralne banke znižale obrestne mere

Kljub temu so borze tudi včeraj poslovale v rdečem

ITALIJA - Vlada sprejela zakonski odlok proti finančni krizi

20 milijard za reševanje bank, bančne vloge javno zajamčene

RIM - Italijanska vlada je sinoči na izredni seji sprejela zakonski odlok z nujnimi ukrepi proti finančni

krizi. Ustanovila je sklad v vrednosti 20 milijard evrov za reševanje bank v težavah, poleg tega pa je uvedla javno

jamstvo za bančne in hranilniške vloge.

Na 5. strani

WASHINGTON/FRANKFURT - Vodilne centralne banke so včeraj v usklajeni akciji znižale obrestne mere. Evropska centralna banka (ECB) je ključno obrestno mero za območje evra s 4,25 na 3,75 odstotka, ameriška centralna banka (FED) je obrestno mero znižala za 0,5 odstotne točke na 1,5 odstotka. K akciji so se pridružile skoraj vse ostale pomembnejše centralne banke na svetu. Kljub temu pa so včeraj poleg azijskih domala vse evropske borze poslovale v rdečem. Newyorška borza je začela pozitivno, potem pa ta tudi njena indeksa Dow Jones in Nasdaq začela padati. Medtem so vlade posameznih držav sprejele še druge ukrepe proti krizi. Tako je Slovenija zvišala zajamčeno vsoto za bančne vloge z 22.000 evrov na neomejeno jamstvo.

Na 19. strani

SŽ predlagale Trenitalii uvedbo več vlakov med državama

Na 4. strani

Trst: srečanje SKGZ in Agrarne skupnosti

Na 6. strani

Dijakom liceja Prešeren nagrada za inovativnost

Na 8. strani

Varčevalci vznemirjeni, iz goriških bank pomirjujoče izjave

Na 14. strani

TRST - »Pismo« skrajnodesničarske zveze

Pahor: prvi zametki obrekovalne kampanje?

TRST - Se desnica pripravlja na obrekovalno kampanjo proti Borisu Pahorju? Pismo tržaškim občinskim svetnikom Združenja sorodnikov deportirancev v Jugoslaviji kaže, da so se nekateri krogi aktivirali proti podelitvi mestnega priznanja slovenskemu pisatelju. Pismo, če ga tako lahko sploh imenujemo, je prežeto z blodnjami, lažmi in potvarjanji. V njem beremo tudi obtožbe na račun poslanca Ettoreja Rosata.

Slovenski občinski svetniki so upravičeno zgroženi, solidarnost Pahorju je izrekla Demokratska stranka.

Na 8. strani

OKOLJE - Pokrajinska komisija obiskala tržaški obrat

»Neutrudna« sežigalnica

Za krepitev sistema ločenega zbiranja odpadkov v tržaški občini ni tehničnih ovir

TRST - Pristojna pokrajinska komisija je včeraj obiskala tržaško sežigalnico, si ogledala obrat in pogovarjala z direktorjem oddelka za okolje družbe Acegas-Aps Dalmasom. Slednji je orisal glavne značilnosti sežigalnice, temu pa je sledil ogled obrata oz. procesa predelave, od prihoda tovarnjakov do sežiganja odpadkov in proizvodnje električne energije. S srečanja je med drugim izšlo, da nima ločeno zbiranje odpadkov tehničnih ovir in da je družba Acegas-Aps iz tega vidika pripravljena na vsako odločitev tržaške občinske uprave. Ko pa bi se slednja odločila za krepitev ločenega zbiranja, bi sežigalnica lahko sprejemala odpadke od drugod.

Na 6. strani

GLOSA

Izredna dinamičnost današnje Kitajske

JOŽE PIRJEVEC

»Dober dan« se reče po kitajsko »ni hiao«. Še pred nekaj desetletji pa so Kitajci rekli »chi ce ma« - »ali si lačen«. Mislim, da je med tema vlnudnostnima obrazcema vsa razlika med večrajšjo in današnjo Kitajsko. Skozi stoletja je bila poglavitna skrb večine prebivalcev te ogromne dežele, v katero bi se dalo stlačiti vso Evropo do Urala in še Sredozemlje z Magrebom, kako si bodo napolnili želodec. Danes niso samo siti, temveč uživajo blagostanje, ki je vsaj v Pekingu podobno tistemu v najbolj cvetočih mestih zahoda.

Kaj je temu vzrok? V prvi vrsti modernizacija, v katero so kitajsko družbo potisnili burni zgodovinski dogodki, začeni s meščansko revolucijo na začetku 20. stoletja, ki je odpravila monarhijo in fevdalizem, in socialistično revolucijo, ki je zmagala leta 1949. Nato tradicionalna pridnost in iznajdljivost kitajskega človeka, pripravljenega na žrtve, kakršnih pri nas ne poznamo več. In končno nenavadni ideološki razvoj vladujoče komunistične partije, ki se je po Maovi smrti odločila za tržno gospodarstvo, ne da bi se obenem odpovedala marksizmu. Slednjega vsaj z besedami tako dosledno udejanja, da se ji je pred štirimi leti zdelo potrebno razglasiti konec razrednega boja. Ne zaradi tega, da bi se vrnila v preteklost, temveč zato, da bi poudarila uspeh revolucionarnega procesa, ki naj bi že dozorel v komunizmu. Ti idejni konstrukti so seveda samo naslonjalo za pragmatičen pristop do realnosti, ki ga je še najlažje ponazoriti s slavnim Maovim rekom: »Ni pomembno ali je mačka bela ali črna. Pomembno je, da lovi miši.«

Kitajska mačka še kako lovi miši! Mislim, da danes na vsem svetu ni tako dinamične družbe kot je ta, ki jo spoznavam na svojem potovanju. Preseneča me na vsakem koraku. Pravzaprav že ob izkrcanju iz letala in ob sprejemu na meji, kjer je birokracija omejena na pozoren a kratek pregled podatkov v potnem listu. Če primerjam mejne formalnosti, kakršne doživljam, ko grem v Rusijo, da o Združenih državah niti

ne govorim, moram reči, da se v odnosu do tujca, Kitajska obnaša neprimerno spodobno in spoštljivo. Verjetno gre za namerno politično odločitev, sloneči na tisočletni uglajenosti kulture, ki se je edina ohranila od antike dalje. Enega aspektov te kulture sem opazil danes ob obisku cesarske poletne rezidence nedaleč od Pekinga. Trije ali štirje starejši gospodje so z vedri vode v eni roki in z velikimi čopiči v drugi pisali na kamnite plošče, s katerimi je bilo tlakovano dvorišče. Ustvarjali so dolge zapise, ki so izginili, ko se je voda posušila. Ko sem vodičko vprašal, kaj počenja, mi je pojasnila, da hočejo javnost seznaniti s svojo kaligrafično in pesniško nadarjenostjo.

Rekli boste, da kitajsko stvarnost preveč povečujem. Zavedam se, da je tako, saj ni mogoče spregledati njenih avtokratskih potez. Z druge strani pa vendar ne gre pozabiti na ogromno nalogo, s katero se sooča vladujoča elita, ki mora skrbeti za kolikor toliko zadovoljiv razvoj ene milijarde ljudi. Mislim, da prisostvujemo procesu postopne demokratizacije, ki bo trajala generacijo ali dve, se bo pa prej ali slej vendar udejanjila. Vsaj tako napoveduje študija, ki jo je pred kratkim pripravila Kitajska akademija znanosti. Po njenih napovedih, naj bi se na Kitajskem v prihodnjem desetletju pojavila civilna družba s svojimi interesnimi skupinami, nato pa naj bi nastopilo obdobje političnega pluralizma. Ali bo ta proces potekal brez travm, je seveda vprašljivo. Morda pa nas bo Kitajska tudi v tem presenetila. Znak, da gredo stvari na bolje, sem opazil danes. Na eni glavnih pekinških cest je stal moški z visoko koničasto kapo iz papirja na glavi in z dvema ogromnima listoma papirja, ki sta ga celinega pokrivala. Kapa in ta nenavada obleka sta bili popisani z ideogrami, ki jih seveda nisem znal razbrati, čeprav sem razumel, da izražajo protest. Vodička je komentirala, da bi v preteklosti človek za to sedel za zapahi. Dejstvo, da je sredi bega dne lahko izražal svoje mnenje, se mi je zdelo pozitiven obet za prihodnost.

VREME OB KONCU TEDNA

Anticiklon bo zagotovil sončno in toplo vreme

DARKO BRADASSI

Nad nami se je v zadnjih dneh predvsem v prizemlju zadrževal razmeroma vlažen atlantski zrak, omembe vrednih padavin pa, za razliko od severnih istrskih predelov in od Kvarnerskega zaliva, kjer so včeraj nastajale tudi plohe, ni bilo. Zlasti pridelovalci cvetja se zato že delno pritožujejo nad pomanjkanjem dežja. Predvsem ob morju od 13. septembra ni bilo več pomembnejših padavin, od časa do časa je padel le kakšen skromen milimeter dežja.

V zadnjih dneh se je nad Sredozemljem zadrževal šibak anticiklon, ki se bo v prihodnjih dneh okreplil in nam bo zagotovil povečini sončen konec tedna. Tudi temperature se bodo v primerjavi z vrednostmi, ki smo jih beležili v zadnjih dneh, precej zvišale. Toplotna advekcija pa bo še najbolj izrazita v višjih plasteh, pričakujemo, da se bo ničta izoterma do nedelje po dolgem času spet dvignila na zelo visokih 4000 m.

Če je radiosonda v zadnjih tednih v višjih slojih beležila tudi prave zimske temperature - temperatura na višini okrog 1500 m se je spustila do 2°C - se bodo vrednosti v prihodnjih dneh pomaknile bistveno navzgor. V nedeljo pričakujemo, da bo na tej višini 12 do 13°C, kar bi, denimo, bilo normalno proti koncu junija. Ničta izoterma pa se bo povzpela kar do višine okrog 4000 m, kar presega dolgoletno normalnost tudi sredi najbolj vročega poletja. Najvišji sloji bodo, torej, za ta čas zelo topli, kar bo zagotovilo veliko vremensko stanovitnost.

Mnoge naše jadralce, ki se bodo v nedeljo udeležili Barcolane, pa zanimajo predvsem vetrovi. Seveda tako velika vremenska stanovitnost ne gre v prid močnejših vetrov, kakor tudi ne otoplitev ozračja. Nanje pa bo odločilno vplival anticiklon, ki bo predvidoma imel središče severovzhodno ali vzhodno od nas, gradient v pritisku pa bo, kot kaže precej skromen. Nad širšim severovzhodnim evropskim območjem in nad Sredozemljem predvidoma ne bo pomembnejših razlik, kar izključuje močnejše vetrove. Kot kaže pa - vendar ta podatek bomo lahko le potrdili v prihodnjih dneh - bo središče anticiklona nekje nad Belorusijo in Ukrajino, kar bi po-

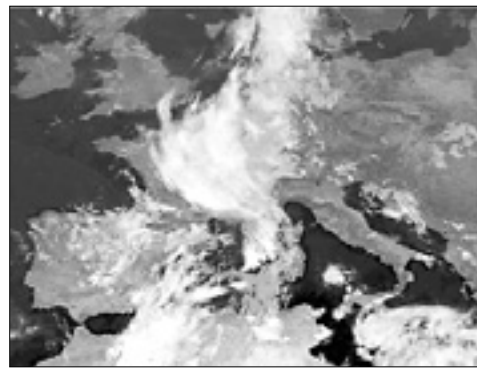
menilo, da bodo, čeprav šibki, prevladovali vetrovi iz severovzhodne smeri. Ni izključeno, torej, da bi lahko vsaj na začetku regate pihljala šibka burjica. Smer vetra pa zaenkrat ostaja še precej negotova.

Danes bo povečini delno jasno z zmerno oblačnostjo. Možnost padavin bo majhna. Jutri bo povečini precej jasno in nekoliko topleje. V soboto in v nedeljo bo pretežno jasno z občasno zmerno oblačnostjo. Toplo bo. Najvišje dnevne temperature bodo predvsem v nižinah lahko ponekod dosegle okrog 25°C.

Na sliki: Vremenska fronta se je včeraj zadrževala nad zahodno Evropo, kjer bo v prihodnjih dneh oslabela

Napovedi za Barkolano na »http://www.slomedia.it«

Našim jadralcem bomo v prihodnjih dneh nudili natančnejše vremenske napovedi za nedeljsko regato na novoustanovljenem spletnem portalu »http://www.slomedia.it«. Vremenski podatki za Barkolano bodo na tem portalu od današnjega dne obnovljeni vsaj dvakrat dnevno, v nedeljo pa že ob 6. uri zjutraj, tako da bodo imeli naši jadralci na dan regate možnost ogleda čim natančnejše vremenske slike.

DRUŽBA - Zanimiva objava revije Zeno Magazine

Kdo je kdo v FJK?

Seznami najbolj vplivnih oseb - Med Slovenci Race, Tomsich, Peric, Hlede, Terpin, Corsi, Sanzin in Gosgnach

TRST - Kdo je zares vpliven v Furlaniji-Juljski krajini? Na to vprašanje je želela dati odgovor tržaška revija Zeno Magazine, ki v svoji oktobrski številki objavlja seznam najbolj vplivnih oseb: ta obsega sto imen s Tržaškega, štirideset z Goriškega in devetdeset z Videmskega. V članku z naslovom Novi zemljevid oblasti odgovorni urednik revije Paolo Zeriali pojasnjuje kriterije oblikovanja seznamov: tako so upoštevali razmerje med politično oblastjo ter ekonomsko nadarjenostjo in profesionalnostjo posameznikov, njihovo sposobnost vplivati na javno mnenje s svojo osebnostjo in vidljivost v medijih. Ključnega pomena je bila njihova avtonomija oz. to, da vpliv izhaja iz njih samih in ne le, da je odraz moči drugih.

Kdo je torej kdo v FJK? Na Tržaškem je na prvem mestu pooblaščen upravitelj zavarovalnice Generali Giovanni Perissotto, takoj za njim pa senator Giulio Camber, medtem ko se je na tretje mesto uvrstil predsednik družbe Italia Marittima Pierluigi Maneschi. Vsi ostali so zadaj, nekateri blizu (npr. predsednik pristaniške oblasti Claudio Boniciolli, podtajnik ministrstva za okolje Roberto Menia, predsednik družbe Illycaffè Andrea Illy), drugi pa bolj daleč (npr. župan Roberto Dipiazza, škof Evgen Ravignani, parlamentarca Roberto Antonione in Ettore Rosato).

»Naj vplivnej« na Goriškem je podjetnik Leopoldo Terraeno, takoj za njim je goriški nadškof Dino De Antoni, tretji pa je goriški župan Ettore Romoli. Ostali pomembnejši vplivniki so npr. deželna svetnika Franco Brussa in Giorgio Brandolin, predsednik goriške trgovinske zbornice Emilio Sgarlata, direktor krminske kleti Luigi Soini, predsednik goriškega univerzitetnega konzorcija Nicolò Fornasir in drugi. Na videmski lestvici vodi senator Ferruccio Saro, takoj za njim je predsednik deželne vlade FJK Renzo Tondo, na tretjem mestu pa je podjetnik Giampietro Benedetti. Na ostalih vidnih mestih so še številni podjetniki, pa tudi novi videmski župan Furio Honsell, videmski nadškof Pietro Brollo in njegov predhodnik Alfredo Battisti.

Kaj pa Slovenci? Med stotimi najbolj vplivnimi Tržačani se na 54. mestu nahaja odvetnik Rado Race, predsednik družbe Prae in bivši predsednik paritetnega odbora, poleg njega pa je na 93. mestu še lekarnar Giuseppe Tomsich. Največ Slovencev, in sicer pet, je na goriškem seznamu. Slovenski »naj vplivnej« je na 18. mestu predsednik finančne družbe KB 1909 Boris Peric, na 29. mestu pa je notar Damjan Hlede, ki je, zanimivo, prehitel odvetnika in deželnega tajnika Slovenske skupnosti Damijana Terpina, ki se nahaja na 31. mestu, ter števerjanskega župana in predsednika Gorske skupnosti za Brda, Tersko in Nadiške doline Hadrijana Corsija, ki zaseda 33. mesto. Na 39. mestu je odvetnik Samo Sanzin. Tudi na Videmskem imamo med vplivneži Slovenca: to je urednik škofijskega tednika La Vita Cattolica Ezio Gosgnach, ki je zasedel 63. mesto. (iž)

ZALOŽNIŠKI ZAKON

Novinarski sindikat komentira stališče podtajnika Bonaiutija

RIM - Vsestržavni novinarski sindikat FNSI meni, da predstavlja nov pravilnik za delitev državnih prispevkov časopisom koristno osnovo za soočenje. Pravilnik je oblikoval podtajnik pri predsedstvu vlade Paolo Bonaiuti. Novinarji so torej pripravljeni na soočenje z vlado, a pod pogojem, da se slednja odpove napovedanim drastičnim krčenjem in da časopisom dodeli za obdobje 2007-2008 že napovedana finančna sredstva. Za krčenja prispevkov se je vlada v letošnjem poletju odločila na pobudo ministra Giulia Tremontija.

PISMA UREDNIŠTVU

Dialog mogoč le med enakopravnimi subjekti

Oglašam se v zvezi s člankom, ki ste ga objavili 7.10.2008 in v katerem poročate o odgovoru, ki ga je g. Bartole objavil na prvi strani Il Piccola. Najprej menim, da bi bilo dobro, da bi Bartolejev odgovor objavili v celoti, tako da si lahko bralci sami ustvarijo mnenje o nivoju argumentiranja avtorja. Na koncu pa se pridružujete želji Bartoleja, da bi se javno soočanje nadaljevalo in da bi se še kdo izmed Slovencev ogasil. Osebnostno menim, da je predpogoj za vsako soočanje enakopravni položaj vseh sodelujočih. Konkretno: Bartole na Il Piccolo odgovarja na stališča, ki jih bralci tega dnevnika lahko spoznajo le iz njegovega tolmačenja. Korektno pa bi bilo, da bi dnevnik nudil možnost bralcem, da si sami ustvarijo mnenje o teh stališčih tako, da bi ta stališča v celoti objavil. Dokler ne bo Il Piccolo objavljaval - in to na prav tako vidnem mestu kot Bartolejevo - tudi stališča, ki niso v skladu z Bartolejevimi, Spadarovimi in podobnimi stališči, nima odzivanje nobenega smisla.

In da nudi dovolj prostora za celovito predstavitev posameznih stališč. Dialog je, ponavljam, mogoč le med enakopravnimi subjekti. Drugače ni to dialog ampak nekaj drugega, mnogo manj dostojanstvenega.

Sandi Volk

Imena krajev v zamejstvu

Pišem, ker bi vas rad opozoril na problem, ki je v tem trenutku še neopazen, vendar ne za dolgo. Mislim na zemljepisna imena krajev v zamejstvu.

Kot povsod, se tudi na tem področju sedaj (geo)podatki zapi-

sujejo v digitalni obliki; nastajajo tako baze podatkov oz. geografski informacijski sistemi (angl. Geographical Information Systems - GIS). Zelo znana podatkovna baza (Open source) je npr. <http://www.geonames.org/>. No, v tej bazi je npr. prisoten tudi podatek o Števerjanu, vendar samo v dveh oblikah: San Floriano del Collio in San Florean dai Cui. Še en primer: Savogna d'Isonzo, Savogne di Gurice, Savogne di Gurice.

Menim, da če želimo ohraniti slovenska imena krajev, bi morali poskrbeti da se le-ta vpišejo/vnesejo v baze poleg italijanskih in furlanskih. Svočas je Slori pripravil in objavil seznam (zemljevid) ledinskih imen, ki bi ga lahko sedaj uporabili. Ne poznam postopkov za vnos, niti ne poznam italijanskih geografskih informacijskih sistemov, vendar za te informacije je dovolj povprašati na zgornjem naslovu (Geonames) oz. na <http://www.freegis-italia.org/> in <http://www.gfoss.it/> (za Italijo).

E. Pavletič

SPOROČILO UREDNIŠTVA

Bralce obveščamo, da pisma objavljamo v obliki in besedilu, kot so dostavljena uredništvu, in jih ne spreminjamo oziroma popravljamo. Poleg tega sporočamo, da je dolžina pisma omejena na največ 60 vrstic po 70 znakov (vključno s presledki). Daljših pisem ne bomo objavljali.

Sporočamo tudi, da nepodpisanih pisem ne objavljamo.

SLOVENSKA MANJŠINA - Jutri v Špetru informativno srečanje

O izvajanju zaščite v videmski pokrajini

Srečanje sta pripravila pokrajinska odbora SKGZ in SSO za Videmsko

VIDEM - Kot smo že nekajkrat poročali, je v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine (FJK) v zadnjem obdobju prišlo do burne polemike zaradi predloga o deželnem zakonu za zaščito »slovanskih govoric« v deželi, kot so nadiška, terska in rezijanska, ki jih nekateri nimajo za slovenska narečja.

Predstavniki slovenske narodne skupnosti v videmski pokrajini doslej polemik o povezavi med slovenščino in narečji, ki jih govorijo v Nadiških in Terski dolinah ter v Reziji, niso želeli komentirati. Videmska pokrajinska odbora SKGZ in SSO pa prireja ta jutri ob 18.30 v občinski dvorani v Špetru informativno srečanje o izvajanju zaščitnih zakonov št. 482/99, 38/01 in 26/07 ter razlogih za zaščito Slovencev v videmski pokrajini. SKGZ in SSO bosta zastopala pokrajinska predsednika Jole Namor oziroma Giorgio Banchig, o zaščiti Slovencev v videmski pokrajini pa bo govoril Bojan Brezigar, predsednik

JOLE NAMOR

paritetnega odbora za probleme slovenske manjšine.

Organizatorji, ki upajo, da se bo srečanja udeležilo čim več pripadnikov slovenske in italijanske skupnosti, so uradna vabila poslali županom vseh tistih občin v videmski pokrajini, kjer se dosledno in brez večjih težav uveljavlja zaščitni zakon. Vabilo pa so predstavniki naših dveh krovnih organizacij poslali tudi čedajskemu deželnemu svetniku desnosredinske stranke Ljudstva svobode Robertu Novelliju, enemu izmed pod-

BOJAN BREZIGAR

pisnikov novega deželnega zakonskega osnutka "Zaščita, ovrednotenje in promocija jezikovno-kulturne dediščine Dežele FJK" (ostali podpisniki so Camber, Galasso, Pedicini, Valenti, Venier Romano in Ferrone). Novelli je ob predstavitvi zakonskega osnutka dejal, »da želi priznati polno kulturno dostojanstvo narečjem, kot sta nadiščina in rezijansčina, ki imajo svojo identiteto in so po krivici vključena v zaščitni zakon za Slovence; omenjene skupnosti se ne čutijo slovenske, temveč italijanske in že

GIORGIO BANCHIG

dolgo časa želijo zakon, ki bi potrdil njihovo jezikovno posebnost«. Omenjeni zakon bi lahko Dežela kmalu in brez večjih težav sprejela, saj ima desna sredina večino, njegov pravi cilj pa je pravzaprav zanikanje zgodovinskega dejstva, da živijo v videmski pokrajini Slovenci. Naj še omenimo, da je v že obstoječem deželnem zakonu za Slovence (sprejela ga je Illyjeva levosredinska deželna večina) predvidenih 100.000 evrov za promocijo krajevnih slovenskih narečij vključno z rezijanskim. (T. G.)

DO JUTRI

Na univerzi v Celovcu konferenca o večjezičnosti

CELOVEC - Večjezičnost je tema mednarodne konference na alpe-jadranski univerzi v Celovcu. Znanstveniki, gospodarski strokovnjaki in umetniki bodo še danes in jutri obravnavali predvsem čezmejne projekte s tega področja.

Znanstveni vodja konference Werner Wintersteiner je za uvod v prireditev poudaril, da politika slej ko prej ne sledi naravni večjezičnosti skupne alpe-jadranske regije, o čemer med drugim priča tudi spor o postavitvi dvojezičnih napisov na južnem Koroškem. Ob tem je pristavil, da je družba dosti bolj napredna. Kot dokaz zato je Wintersteiner opozoril na gospodarsko sodelovanje v regiji, trijezične otroške vrtce npr. v Čajni, Ledincih, Kranjski Gori in na Trbižu ter na rastoče število prijav k dvojezičnemu pouku na Koroškem. (I.L.)

SLOVENIJA - Predlog koalicijske pogodbe

Za Zares in LDS bi bila lahko bolj konkretna

LJUBLJANA - Predstavniki večine strank, ki jim je SD posredovala osnutek koalicijske pogodbe, o konkretnih pripombah nanjo še niso govorili. V DeSUS pojasnjuje, da bodo pripombe posredovali v ponedeljek, v Zares in LDS pa menijo, da bi bilo lahko v osnutku pogodbe nekaj več konkretnosti.

Po besedah predsednika Zares Gregorja Golobiča je osnutek pogodbe primerna osnova za razgovore. "Morda še manjka nekaj konkretizacije," je dejal. Pričakuje, da se bodo v prihodnjem tednu dovolj hitro začeli usklajevati. Med strankama ne vidi dramatičnih razlik, morda v Zares po Golobičevo dajejo nekaj več poudarka vprašanjem trajnostnega razvoja.

Vodja poslanske skupine DeSUS Franc Žnidaršič pa je povedal, da je osnutek sicer prejel, da pa je še ni prebral. O zahtevah predsednika stranke Karla Erjavca po vnovičnem položaju ministra za obrambo je Žnidaršič povedal, da v poslanski skupini temu ne na-

sprotujejo, da pa stranka na to temo še ni imela sestanka in sprejemala stališč.

Kot je povedal vodja poslanske skupine SLS Jakob Presečnik, so v torek prejeli tekst koalicijskega programa, ki ga bodo preučili v prihodnjih dneh. Osebnost sicer meni, da bi SLS po slabšem rezultatu na volitvah morala strniti vrste v opoziciji in se bolje pripraviti na naslednje volitve. "Trdim, da v opoziciji ni koalicije in da si mora vsaka stranka ne glede na velikost izboriti svoj prostor pod soncem," je pojasnil Presečnik.

Skupina v stranki LDS po besedah predsednica stranke Katarine Kresal že pregleduje osnutek koalicijske pogodbe. O konkretnih pripombah Kresalova še ni želela govoriti, je pa opozorila, da v osnutku pričakuje "nekaj več konkretnosti". "Želimo, da bi bila pogodba kompromis splošnih načel usmeritev pa tudi konkretnih ukrepov na posameznih področjih," je dejala predsednica LDS. (STA)

SPLIT - Po napadu okreva v splitski bolnišnici

Po mnenju strokovnjakov Slovenca pri Visu napadel veliki beli morski pes

ZAGREB - Hrvaški strokovnjaki so ugotovili, da sta zoba, ki so ju zdravniki izvlekli iz noge slovenskega potapljača, iz čeljusti velikega belega morskega psa (**na sliki**), dolgega približno tri metre. Nesrečni 43-letni Ljubljčan medtem po operaciji v splitski bolnišnici okreva v baro komori, da bi se mu tako poškodbe čim prej zacelile. Hrvaški mediji poudarjajo, da je zdravstveno stanje slovenskega državljanca po operaciji stabilno, medtem ko zdravniki še niso povsem prepričani, ali jim je uspelo rešiti spodnji del Slovenčeve leve noge, in sicer zaradi hude poškodbe živca, v katerem so našli omenjena zoba.

Čeprav so nekateri na Hrvaškem dvomili, da je potapljača iz Ljubljane deset metrov od obale napadel morski pes, so strokovnjaki potrdili, da ga je napadel eden izmed največjih morskih plenilcev. Dodali so, da ni razloga za preplah, ker je verjetnost za nov napad zelo majhna, razen če bi šlo za smolo, kot jo je imel Slovenec. Hrvaški oceanograf Alen Soldo, strokovnjak za morske pse, je v ponedeljek po napadu domneval, da je žival privabila kri ulovljene ribe, ki jo je imel napadeni potapljač okoli pasu. Kot je pojasnil, morski pes v času napada zapre oči in je verjetno namesto ribe zagrabil potapljača. Veliki beli morski pes je napadel Ljubljčana v ponedeljek okoli poldneva v zalivu Smokva.

ZGORNJI TARBIJ - Naslednje tri nedelje v oktobru

Spet praznik kostanja Burnjak

Gre za pravo turistično-kulturno prireditev s koncerti, razstavami, glasbo, pohodi in tipičnim sejmom krajevnih pridelkov in izdelkov

SREDNJE - V Zgornjem Tarbiju v občini Srednje se bo v nedeljo začel tradicionalni praznik kostanja Burnjak, ki vsako leto poteka tri nedelje v oktobru (letos bo na sporedu 12., 19. in 26. oktobra). Praznik je v zadnjih letih dobil značilnosti turistično – kulturne prireditve. Organizatorji so za obiskovalce ob okusnem kostanju Nadiških dolin pripravili še razne koncerte, razstave, vodene pohode in sejem tipičnih lokalnih proizvodov (kmečkih in obrtniških). Otroci se lahko z animatorjem zabavajo na prireditvi Mali Burnjak, za veselo vzdušje pa skrbijo ulični glasbeniki in harmonikarji. Poleg tega imajo obiskovalci možnost obiskati center Okno v slovanski svet, ki se nahaja v Zgornjem Tarbiju.

Burnjak pa je še vedno pravi vaški praznik in pri organizaciji sodeluje vsa skupnost. Maša in procesija sta ohranili osrednjo vlogo, medtem ko po ozkih uličicah stalno potekajo manjše prireditve in tako valorizirajo tipično podobo vaše arhitekture Nadiških dolin. Burnjak organizirajo športno društvo Polisportiva Tribil Superiore – Zgornji Tarbij, tarbijska župnija in vaščani, Društvo alpincev iz Srednjega, Planinski klub Družina Benečije, združenje Pro loco Nediške doline, Kmečka zveza, Civilna zaščita občine Srednje, zadruga Albergo diffuso Valli del Natisona pod pokroviteljstvom občine Srednje in s podporo Gorske skupnosti Ter, Nediža, Brda.

V nedeljo bo ob desetih odprte sejma kmečkih pridelkov in obrtniških izdelkov, istočasno pa bo v cerkvi sv. Marije Magdalene koncert Sare Rigo (klavir) in Daisy Togni (flavta). Pol ure kasneje se bo začel voden ogled kostanjevih nasadov, pot pa bo pohodnike vodila iz Obilice proti Zgornjemu Tarbiju. Ob dvanajstih bosta glasbenici Sara Rigo in Daisy Togni svoj koncert nadaljevali v cerkvi sv. Janeza Krstnika, ob enih pa bodo v centru Okno na slovanski svet odprli razstavo slikarke Ide Kocjančič. Ob dveh popoldne bo v okviru pobude Mužika pod šotorom zaigrala popularna skupina Dej še 'n litro, ki bo s tem opravi-

Obiskovalci Burnjaka bodo seveda lahko nabavili tudi slastni beneški kostanj

vila svoj krstni nastop v videmski pokrajini, ob 15. uri pa bo v cerkvi sv. Janeza Krstnika nekaj pesmi zapela ženska vokalna skupina Vinika iz Goriških Brd.

Dodatne informacije in program za vse tri nedelje lahko dobite tudi v slovenščini na spletni strani "http://www.burnjak.eu/"www.burnjak.eu. (T.G.)

PROMET - V Ljubljani sestanek predstavnikov Slovenskih železnic in Trenitalie

Predlog o povečanju števila vlakov med Slovenijo in Italijo

Lokalni vlaki med Ljubljano in Sežano še do Trsta - Povezava med Goricama

LJUBLJANA - Na pobudo Slovenskih železnic (SŽ) so se pretekli ponedeljek v Ljubljani sestali predstavniki potniškega prometa slovenskih in italijanskih železnic. Govorili so o možnih rešitvah, da bi povečali število vlakov na progah med državama. Slovenske železnice so predstavile več predlogov, uvedba dodatnih povezav pa bi bila mogoča prihodnje leto.

Do sestanka med predstavniki slovenskih in italijanskih železnic je prišlo potem, ko je 1. aprila letos italijanski prevoznik Trenitalia enostransko ukinil vlak EuroCity Casanova, tako da med državama trenutno vozi samo še nočni vlak EN Venezia, in sicer od Budimpešte do Benetk in nazaj, so v sporočilu za javnost zapisali na Slovenskih železnicah.

Slovenske železnice so na sestanku predstavile tri predloge. Ponovno naj bi uvedli vlak med Ljubljano in Benetkami, in sicer ob takih urah, da bi lahko z njim (s prestopanjem) potovali tudi potniki iz Hrvaške, Srbije in Bosne in Hercegovine.

Drugi predlog zadeva uvedbo vlaka, ki bi povezoval Gorico in Novo Gorico. Z vstopom Slovenije v schengensko območje namreč ni več ovir za medsebojno železniško povezavo teh sosednjih mest. In na tak način bi tudi pospešili rast turističnih tokov na Goriškem in ob bohinjski prosti.

Tretji predlog Slovenskih železnic pa je bil, da naj bi traso enega ali dveh parov lokalnih vlakov, ki vozijo med Ljubljano in Sežano, podaljšali do Opčin oziroma do Trsta. Mednarodni vlaki v zadnjih letih namreč vozijo mimo Trsta, tako da s tem mestom iz Slovenije ni več železniške povezave, prav tako pa mesto ni povezano niti z drugimi državami, na primer s Hrvaško, Madžarsko in Srbijo.

Trenitalia se bo v roku enega meseca opredelila do slovenskih predlogov in preverila, kolikšna je možnost, da bi vlaki vozili do Trsta in Gorice. Glede povezave do Benetk pa so Slovenske železnice prevzele nalogo, da bodo ugovarile, koliko potnikov naj bi potovalo na tej relaciji in kolikšna naj bi bila sprejemljiva tržna cena vozovnice. Trenitalia bo preučila tehnične in finančne možnosti za ponovno vpeljavo vlaka.

Glede na način oblikovanja mednarodnih voznih redov bi bila uvedba dodatnih povezav sicer mogoča šele prihodnje leto, so sporočili iz Slovenskih železnic. (STA)

Lokomotivi posebnega vlaka Trenitalia in Slovenskih železnic iz decembra 2001

ARHIV

FJK - Tondo in Romoli v Rimu

Frattini potrdil pomen FJK kot mosta za Balkan

RIM - »Furlanija-Juljska krajina je za nas dežela-most za območje Balkana, in to na področju infrastrukturnega sistema, inovativnosti, sposobnosti tvorjenja sistema, torej investicij, s svojimi malimi in srednje velikimi podjetji,« je poudaril zunanji minister Franco Frattini na konferenci, ki je bila včeraj na sedežu predstavništva Dežele FJK v Rimu. Na konferenci, ki so se je udeležili tudi podsekretar za mednarodno trgovino na ministrstvu za gospodarski razvoj Adolfo Urso, predsednik Dežele FJK Renzo Tondo in goriški župan Ettore Romoli, so predstavili omizje z nazivom International desk Italy-South East Europe (Mednarodno omizje Italija - Jugovzhodna Evropa), ki bo januarja potekalo v Furlaniji-Juljski krajini. Na njem bodo izbrali projekte, velika dela in specifične akcije, prek katerih se bo okrepila vloga Italije pri gospodarskem razvoju Balkana in Jugovzhodne Evrope.

Frattini je bo tej priložnosti poudaril, da je Balkan v italijanski zunanji politiki prednostno geografsko območje, kar

dokazuje tudi njegov nedavni obisk v Beogradu ob podpisu sporazuma med Fiatom in Zastavo. Med prioritetaми Italije je po ministrovih besedah tudi zaključek procesa vključevanja Hrvaške v EU, medtem ko je treba Bosni in Hercegovini pomagati pri preseganju starih sporazumov iz Daytona. Italija je tudi angažirana za močno podporo Albaniji, Črni gori in Makedoniji, je sklenil zunanji minister.

Predsednik Dežele FJK Renzo Tondo je bil zelo zadovoljen, ker je »vlada dala Furlaniji-Juljski krajini jasno priznanje« za vlogo, ki jo igra na območju Balkana. Tondo je spomnil, da je bila FJK še do pred enim letom obmejna dežela, kar je npr. dolga leta blokiralo razvoj infrastrukture. »Rimska vlada je razumela, da pomeni razvoj FJK tudi razvoj vse države,« je poudaril Tondo, za katerega je ob tem posebej pomembno, da država priznava deželi »pooblastilo za realizacijo dejanj mednarodne politike na celo vrsto področij, od logistike, infrastrukture in transporta do velikih javnih del in sodelovanja med institucijami.«

PRISTANIŠČA - Naložbe

Luka Koper se je predstavila v Avstriji

KOPER - Družba Luka Koper se je udeležila konference za vlagatelje v avstrijskem Stegersbachu, ki jo je organizirala Erste Bank. Kot je družba objavila na straneh Ljubljanske borze, je Luka Koper požela veliko zanimanja finančnih institucij, tudi avstrijskih. Koprsko pristanišče pomeni namreč za avstrijsko gospodarstvo najpomembnejšo vstopno-izstopno točko za čezmorsko trgovino. Konference v Stegersbachu se je udeležilo več kot 50 podjetij z območja jugovzhodne Evrope.

Kot smo že poročali, so v koprskem pristanišču septembra dosegli rekordni promet kontejnerjev, saj so pretovorili 32.044 kontejnerskih enot (TEU) in tako za 1213 TEU presegli prejšnji mesečni rekord, ki so ga zabeležili marca. Kontejnerski promet v svetu skokovito narašča in to se odraža tudi v koprskem pristanišču, kjer se trend rasti nadaljuje; v devetih mesecih letos so pretovorili 261.085 TEU, kar je 16,5% več kot v enakem obdobju lani.

Prva faza gradnje nove obale v dolžini 50 metrov je končana, preostalih 100 metrov pa bo nared do konca leta. Celotna investicija, ki predvideva tudi zasipanje in ureditev zalednih površin in nabavo potrebne opreme, bo stala 120 milijonov evrov, omogočila pa bo sprejem in pretovarjanje večjih ladij kot doslej, ki na krovu peljejo tudi do 8000 TEU.

»Izdelana finančna analiza in izračunani kazalniki ekonomske upravičenosti investicije potrjujejo pravilnost odločitve o povečevanju kapacitet kontejnerskega terminala, saj se bo investicija povrnila v 19 letih z interno stopnjo donosa, ki se približuje desetim odstotkom,« so še navedli v družbi.

Coop Nordest odpira novi trgovini v Trstu

TRST - V prihodnjih mesecih bo veriga združenih trgovin Coop Consumatori Nordest odprla v Trstu dve novi prodajni strukturi. Prvo, supermarket v Ul. della Tessa, ki bo imel 1500 kv. metrov površine in bo zaposloval 34 ljudi, bodo odprli že konec tega meseca, drugo, hipermarket s 4300 kv. metri površine in 180 zaposlenimi, pa bodo do konca aprila prihodnje leto odprli v v trgovskem centru Free Time v miljski občini. Kot je na včerajšnji predstavitvi na Pomorski postaji v Trstu povedal Roberto Sgavetta, podpredsednik za druge, ki šteje 523 članov in zaposluje 4120 uslužbencev v štirih severovzhodnih deželah, sodi odprtje novih prodajnih mest v okvir načrta za okrepitev verige v naši deželi, kjer ima že danes 35 supermarketov in zaposluje 1150 delovnih moči. Sgavetta je včeraj predstavil tudi številne socialne pobude, ki jih Coop Consumatori vzpostavlja v FJK.

Tržaška TZ za nakup domačega bencina

TRST - Tržaška Trgovinska zbornica je zaradi vznemirjenja med domačimi črpalkarji znova pozvala zasebnike in podjetja, naj kupujejo bencin doma, ker da v obmejnem pasu po najnovejših deželnih prilagoditvah usklajevanja stane enako kot v Sloveniji. Povrhu opozarja podjetja, ki imajo pravico do povračila davka Iva, da tega ne morejo uveljavljati, če kupujejo bencin v drugi državi. Če tudi ga v Italiji plačajo po polni ceni, se jim s tem povračilom splača bolj, kot če bi ga kupovali v Sloveniji, trdijo na zbornici.

V Ronkah avgusta za 18,5% več potnikov

RONKE - Za letališče v Ronkah je bil avgust posebno ugoden mesec, saj so našli za 18,5% več potnikov kot v enakem lanskem mesecu. Bilo jih je 75.680 (lani 63.869), medtem ko je bilo premikov letal 1694, kar je za 17% več kot lani, ko jih je bilo 1445. Rahel porast so zabeležili tudi pri tovornem prometu, saj so pretovorili 68 ton blaga, v enakem mesecu lani pa 66,5 tone (+1,9%).

EVRO

1,3731 \$ -2,54

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 8. oktobra 2008

valute	8. 10.	7. 10.
ameriški dolar	1,3731	1,3632
japonski jen	138,42	139,51
kitajski juan	9,3606	9,2928
ruski rubel	35,7465	35,6045
danska krona	7,4543	7,4623
britanski funt	0,7809	0,77225
švedska krona	9,6800	9,6586
norveška krona	8,3975	8,3810
češka krona	24,568	24,480
švicarski frank	1,5541	1,5526
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	251,95	249,13
poljski zlot	3,4545	3,4330
kanadski dolar	1,5105	1,4991
avstralski dolar	2,0022	2,9602
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,8791	3,922
slovaška krona	30,380	30,395
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7095	0,7093
braziljski real	3,3410	2,9602
islandska krona	265,00	197,00
turška lira	1,9122	1,8540
hrvaška kuna	7,1331	7,1404

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE 8. oktobra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	4,29375	4,52375	4,1075	3,99375
LIBOR (EUR)	5,18625	5,39125	5,435	5,485
LIBOR (CHF)	2,925	3,055	3,12167	3,31
EURIBOR (EUR)	5,197	5,393	5,438	5,486

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

21.252,21 € +383,45

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 8. oktobra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	20,11	-8,01
INTEREUROPA	15,82	-7,59
KRKA	66,25	-7,32
LUKA KOPER	36,99	-7,18
MERCATOR	170,03	-9,27
PETROL	342,27	-8,17
TELEKOM SLOVENIJE	167,05	-7,07

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
AERODROM LJUBLJANA	49,06	-11,35
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	38,00	-4,40
ISTRABENZ	54,65	-2,69
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	17,10	-6,20
MILINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	57,52	+1,32
POZAVAROVALNICA SAVA	19,05	-8,63
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	263,87	-10,09
TERME ČATEŽ	230,00	-6,88
ŽITO	167,90	+4,68
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	30,65	-9,00

MILANSKI BORZNI TRG 8. oktobra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,459	-3,12
ALLEANZA	5,21	-7,84
ATLANTIA	13,555	+0,37
BANCO POPOLARE	8,858	+3,01
BCA MPS	1,683	+0,60
BCA POP MILANO	4,395	-7,57
EDISON	1,047	-5,42
ENEL	5,485	-3,74
ENI	15,27	-9,71
FIAT	6,934	-5,75
FINMECCANICA	14,808	+1,60
GENERALI	21,66	-0,05
IFIL	2,506	-7,25
INTESA SAN PAOLO	3,30	-5,85
LOTTOMATICA	16,184	-4,74
LUXOTTICA	14,418	-2,61
MEDIASET	3,943	-2,43
MEDIOBANCA	8,666	-4,34
PARMALAT	1,398	-5,67
PIRELLI e C	0,3067	-2,45
PRYSMAN	11,50	+6,98
SAIPEM	14,22	-7,39
SNAM RETE GAS	4,231	-1,31
STMICROELECTRONICS	6,563	-5,15
TELECOM ITALIA	0,8475	-8,89
TENARIS	10,274	-10,82
TERNA	2,422	-1,86
TISCALI	0,6974	-2,98
UBI BANCA	13,366	-3,09
UNICREDIT	2,445	-12,58

SOD NAFTE

(159 litrov)

89,33 \$ +0,38

IZBRANI BORZNI INDEKSI 8. oktobra 2008

indeksi	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	5.238,61	-7,94
SBITOP, Ljubljana	1.172,24	-7,40
PIX, Ljubljana	-	-
BIO, Ljubljana	-	-

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	-	-
BIRS, Banjaluka	1.321,63	-1,50
FIRS, Banjaluka	2.447,22	-2,97
Belex 15, Beograd	730,51	-9,19
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	2.691,87	-1,54
NEX 20, Podgorica	13.635,59	-5,49
MBI 10, Skopje	3.622,78	-7,63

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.245,20	-2,14
Nasdaq 100	1.739,06	-0,90
S&P 500, New York	984,02	-1,23
MSCI World, New York	1.039,719	-3,719
DAX 30, Frankfurt	5.013,62	-5,88
FTSE 100, London	4.366,69	-5,18
CAC 40, Pariz	3.496,89	-6,31
ATX, Dunaj	2.252,75	-8,75
PX, Praga	1.042,6	-3,87
EUROSTOXX 50	2.691,54	-6,53
Nikkei, Tokio	9.203,32	-9,379
STI, Singapur	2.033,61	-6,61
Hang Seng, Hongkong	15.431,73	-8,16
Composite, Šanghaj	2.092,22	-3,04
Sensex, Mubaj	11.328,36	-3,14

ENOGASTRONOMIJA

»Čudovitih dvajset« v salonu nekdanje tržaške ribarnice

V tržaškem Salonu degli Incanti (nekdanja ribarnica) na Nabrežju se bo prihodnjo sredo predstavila skupina 20 odličnih gostiln in restavracij iz vse dežele, znana z imenom Friuli Venezia Giulia - Via dei Sapori. Sledokusem in gurmanskim ljubiteljem bo ponudila izbor Jesenske kuhinje od morja do Krasa, Brd in Furlanije.

Med »čudovitimi dvajsetimi«, so tudi znane slovenske gostilne Savi e Pepe iz Srednjega v Benečiji, Devetak z Vrha, Subida s Plešivega na Goriškem in Ai Fiori iz Trsta, poleg drugih uglednih imen kot so Da Nando iz Mortegliana, Da Toni iz Gradiscutte di Varmo v videmski pokrajini ali pa Lido iz Milja. Vsako gostilno bo spremljal znan vinski proizvajalec, kot so Edi Keber iz Krmina, Il Carpino iz Števerjana, Primosic z Oslavja. Dobrodošlici bo sledila pokušnja in degustacija jedi in vin, pozneje pa tudi sladice in drugih »vzburljivih« okusov.

Rezervacije sprejemajo od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure na Konzorciju FVG - Via dei Sapori v Vidmu, Drevored Duodo 5 (tel. 0432538752, hyperlink "http://www.friuliviadeisapori.it" www.friuliviadeisapori.it, epšta info@friuliviadeisapori.it). Vstopnice za udeležbo na degustaciji so v prodaji tudi pri vseh sodelujočih gostilnah, reklamno gradivo pa dobijo zainteresirani tudi v tajništvu gostinske sekcije SDGZ v Trstu, Ul. Cicerone 8 (tel. 0406724824).

FINANČNA KRIZA - Vlada na sinočnji izredni seji sprejela zakonski odlok

Ustanovljen sklad 20 milijard evrov za reševanje bank v finančni stiski

Odstej tudi v Italiji javno zajamčene bančne in hranilniške vloge - Berlusconi: Naše banke so solidne

RIM - Italijanska vlada je sinoči na izredni seji sprejela zakonski odlok z nujnimi ukrepi za zaježitev negativnih učinkov finančne krize v Italiji. Odlok predvideva ustanovitev sklada v vrednosti 20 milijard evrov, s katerim bo država lahko priskočila na pomoč bankam, ki bi se znašle v finančnih težavah. Država bi v takšnih primerih prispevala kapital v zameno za privilegirane delnice brez volilne pravice, kar pomeni, da ne bi šlo za poddržavljenje bank, ki bi slej ko prej ohranile svoje redne uprave.

Na osnovi včeraj sprejetega zakonskega odloka bodo poleg tega tudi v Italiji javno zajamčene bančne in hranilniške vloge. Le-te že jamči do vrednosti 103 tisoč evrov medbančni sklad, ki je kajpak zasebnopravne narave. Odslaj pa bo vloge v isti višini jamčila tudi država.

Predsednik vlade Silvio Berlusconi, gospodarski minister Giulio Tremonti in guverner Banke Italije Mario Draghi so takoj po izrednem zasedanju vlade priredili krajšo tiskovno konferenco, na kateri so poudarili, da je vlada sprejela nakazane ukrepe iz previdnosti, češ da so italijanske banke solidne bodisi s premoženjskega kot z likvidnostnega vidika. »Nobena italijanska banka ne bo propadla in noben varčevalec ne bo oškodovan,« je dejal Berlusconi.

O vladnih ukrepih bo minister Tremonti danes ob 8.30 poročal v poslanski zbornici. Za to se je včeraj odločno zavzela Demokratska stranka, ki je zbrala svojo vlado v senci, da bi razpravljala o finančni in sploh o gospodarski krizi. Njen voditelj Walter Veltroni je na tiskovni konferenci potrdil pripravljenost stranke, da sodeluje pri reševanju krize, pa čeprav je Berlusconi v torek dejal, da se na sodelovanje opozicije »požvižga«. »Lahko bi odgovarjal milo za drago, a tega ne bom storil,« je dejal Veltroni. »Po mojem bi bilo naravno, da bi se vlada potrudila, tako kot je storila ameriška, da bi v tej delikatni fazi imela čim boljše odnose z opozicijo, da bi si z njo izmenjavala mnenja in ocene,« je menil voditelj demokratov. Veltroni je tako izrazil prepričanje, da bi bilo treba v tej krizi zaščititi predvsem srednja in mala podjetja ter varčevalce.

Pripravljenost na konstruktivno soočenje z vlado je izrazil tudi načelnik Italije vrednot v poslanski zbornici Massimo Donaldi. »Ob tej hudi krizi mora biti vsa država enotna,« je poudaril.

Predsednik vlade Silvio Berlusconi in guverner Banke Italije Mario Draghi na sinočnji tiskovni konferenci

ANSA

RAI - Predsednika dveh vej parlamenta Schifani in Fini

Skupen in odločen poziv za imenovanje predsednika

Schifani in Fini med skupno tiskovno konferenco

RIM - Položaj se mora takoj premakniti z mrtve točke, sicer bosta parlament in komisija za nadzor nad televizijsko hišo RAI stalno zasedala, dokler ne bo prišlo do imenovanja predsednika nadzorne komisije RAI oziroma novega sodnika v ustavno sodišče. To je stališče, ki sta ga skupaj iznesla predsednika senata Renato Schifani in poslanske zbornice Gianfranco Fini po včerajšnjem neplodnem skupnem zasedanju načelnikov parlamentarnih skupin. Zato so že določili ponovno zasedanje načelnikov skupin, ki bo v torek, 14. oktobra, ob 10. uri in na katerem bodo vzele v pretres pogajanja med parlamentarnimi skupinami.

Schifani in Fini sta vsekakor poudarila, da bosta v primeru ponovnega neplodnega zasedanja vsak dan sklicala skupno sejo parlamenta oziroma nadzorne komisije RAI, in to dokler ne bosta opravila svoje dolžnosti. Predsednika dveh vej parlamenta sta tudi naglasila, da mora parlament nujno izvajati svoje institucionalne dolžnosti, še zlasti po pozivu predsednika republike Giorgio Napolitana.

Sicer kaže, da je na včerajšnji seji načelnikov parlamentarnih skupin le prišlo do premika in preveva zdaj optimizem. Odločilna naj bi bila v tem smislu Finijeva izjava, da je Italija vrednot legitimna politična sila v parlamentu. Fini se je nanašal na ostro nasprotovanje ljudstva svobode imenovanju Leoluca Orlando (Idv), zaradi česar še ni prišlo do imenovanja predsednika nadzorne komisije RAI.

PRIMER ELUANE ENGLARO Ustavno sodišče zavrnilo priziva senata in zbornice

RIM - Ustavno sodišče je zavrnilo pritožbi senata in poslanske zbornice, ki sta zahtevala razveljavitev razsodb kasacijskega in milanskega prizivnega sodišča v zvezi z izklopom naprav, ki od leta 1992 ohranjajo pri življenju 36-letno Eluano Englaro. Ustavni sodniki se po daljšem zasedanju niso lotili predmeta pritožbe, tj. vprašanja pristojnostnega konflikta med sodno in zakonodajno oblastjo. Ocenili so, da je pritožba za ustavno sodišče nesprejemljiva. Motivacije odločitve bodo znane v prihodnjih dneh.

Veji parlamenta sta v dveh pritožbah zatrjevali, da sta kasacijsko in milansko prizivno sodišče z razsodbama o primeru Englaro prekorčila meje pristojnosti sodne oblasti ter prešla na področje zakonodaje. Razsodbi naj bi namreč določali, kdaj in kako naj se izklopi naprave, ki ohranjajo Eluano pri življenju. Ker zakonov na to temo ni, naj bi sodstvo v bistvu proizvajalo določila, je stališče parlamenta.

V Palermu štiri aretirani zaradi volilnih goljufij

PALERMO - Policija je včeraj aretirala v sicilskem glavnem mestu štiri ljudi pod obtožbo, da so zagrešili volilne goljufije na občinskih volitvah v maju 2007. Obtoženci so trije kandidati liste Azzurri per Palermo, na kateri je kandidiral tudi sedanj župan Palerma Diego Cammarata, ter vsakinja enega izmed njih. To so Francesco Paolo Teresi, Vito Potenziano, Gaspare Corso in njegova svačinja Silvana Lo Franco. Kot so ugotovili preiskovalci, je četverica na dveh voliščih zamenjala 450 glasovnic. Pri goljufiji sta sodelovala tudi predsednika obeh volišč, ki sta bila zaradi tega že aretirana letošnjega marca. Preiskave vodi javna tožilka Maria Forti.

Za registrsko tablico 17 kilogramov heroina

FERRARA - Videmski karabinjerji so od Vidma do Ferrare zasledovali avtomobil iz Makedonije, v katerem sta sedela domnevna trgovca z mamili. Na cestinski postaji pri Ferrari so vozilo ustavili in pregledali. V votlini med odbijajem in registrsko tablico se je skrivalo 17 kilogramov heroina. Mamilo je bilo razdeljeno na 34 kosov po pol kilograma: količina bi zadostovala za 70 tisoč odmerkov, ki bi navrgli približno 1,1 milijona evrov. V ječo so pospremili voznika in sopotnico, makedonska državljana Agima Selimija (46) in Silvano Trajkovsko (43). Videmski pokrajinski poveljnik karabinjerjev Giorgio Salomoni je pojasnil, da so avto zasačili med nadzorovanjem italijansko-slovenskega mejnega območja.

Dva kraka Comskega jezera, dva različna svetova

LECCO - Pred dnevi je televizijska oddaja Le Iene opozorila na bogate dohodke občinskega tajnika Gennara Borellija, ki prejema v mali občini Dongo pri Comu (občina šteje 3400 prebivalcev) 150.000 evrov letne plače. Drugačna je slika na nasprotnem koncu Comskega jezera, v 57 kilometrov oddaljenem Leccu. Tamkajšnji občinski tajnik Mario Moschetti se je 31. julija upokojil, z novo pogodbo pa bo nadaljeval z delom. Edina razlika bo ta, da ne bo prejemal niti evra. Županja Antonella Faggi je že julija napovedala, da tajnika ne bo zlahka pustila oditi, sam pa je ponovno zaposlitev sprejel z veseljem. Županji je pojasnil, da bi bilo nemoralno, ko bi za svoje delo prejemal plačo: »S svojo dobro pokojnino ne bi mogel zahtevati kaj več od uprave, ki je v finančnih težavah in za katero sem delal toliko let.«

IMIGRACIJA - Medtem ko je papež Benedikt XVI. objavil nov poziv k sprejemanju priseljencev

Severna liga predlaga dovoljenje za bivanje na točke in omejitve porok s tujimi državljani

RIM - Severna liga Umberta Bossija predlaga, da bi tujci dovoljenje za bivanje v Italiji pridobivali z zbiranjem točk. V Italijo je medtem v torek in včeraj ponoči prispelo več kot 1000 priseljencev.

Z uvedbo dovoljenja za bivanje »na točke« bi Italija opazovala vednjenje tujcev in ga vrednotila s točkami, na podlagi katerih bi potem lahko ali ostali v državi ali pa bi jo morali zapustiti. Po predlogu bi tujec, ki bo spoštoval zakone in se uspešno vključil v italijansko družbo, lahko ostal v državi, tistemu, ki bo kršil zakonodajo, pa bi grozil izgon. Po osnutku zakona, ki so ga pripravili senatorji Severne lige, bodo otežene tudi mešane poroke. Tujci se bodo tako z Italijani lahko poročili le, če bodo že pred poroko pridobili dovoljenje za bivanje.

Italija medtem ostaja cilj številnih tujcev. Samo v torek se je na otoku Lampedusa na jugu države po nekajdnevem zatišju izkrcalo več kot 1000 priseljencev, na Sardinijo pa so včeraj ponoči z več manjšimi plovili prispeli priselenci iz severne Afrike. Lampedusa je popolnoma zasičena. Sprejemni center za priselence trenutno gosti 1400 oseb, kar je dvakrat več od njegove kapacitete. Notranji minister Roberto Maroni je ob novem valu priseljencev poudaril, da jih 99 odstotkov prispe iz Libije. Kot je dejal, je vlada v Tripoliju obljubila, da bo poostрила nadzor nad odhodi ljudi, ki zapuščajo državo po morju, a doslej po njegovem prepričanju tega ni storila.

Medtem je včeraj papež Benedikt XVI. objavil nov poziv k sprejemanju priseljencev. Gre za besedilo, ki ga je pripravil za prihodnji 18. januar, svetovni dan priseljencev in beguncev. Kot je na včerajšnji predstavitvi dejal kardinal Renato Raffaele Marino, papež poudarja, da v priseljenicah ne smemo videti »zasedbenikov«, ampak ljudi v potrebi, katerim pripadajo človekove pravice in katerim smo tudi dolžni pomagati.

Neapeljska županja Jervolino sklepa zakonsko zvezo med Italijanko in državljanko Slonokoščene obale

SKGZ - Srečanje z Agrarno skupnostjo

Skrb za ohranitev, a tudi za razvoj našega teritorija

V slovenski manjšini obstajajo o teh vprašanjih precej različna gledanja

Srečanje predstavnikov Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Agrarne skupnosti

Slovenska kulturno-gospodarska zveza bo predlagala stalno omizje glede problematike teritorija in z njim povezanim razvojem. To je predsednik krovne organizacije Rudi Pavšič ponudil v premislek predstavnikom Agrarne skupnosti, ki so jo zastopali Claudio

Stergonšek, Miran Ravbar, Silvester Metlika, Marko Milčič, Drago Vremec in Karlo Grgič. O takšni obliki stalnega medsebojnega preverjanja se bo predsednik SKGZ pogovoril še z drugimi zainteresiranimi sogovorniki (izvoljeni predstavniki, stanovske organizacije,

krajevne uprave, itd.), predvsem pa bo poslušal mnenje predsednika Sveta slovenskih organizacij. Dejstvo je, da glede teh za manjšino izredno pomembnih problematik obstajajo v manjšini precejšnje izhodiščne razlike in tudi zaradi tega je večkrat težko najti potrebno in koristno sintezo.

Predstavniki Agrarne skupnosti, ki združuje srenje in juse na Tržaškem, so izpostavili svojo vizijo glede vprašanja izplačevanja odškodnine za razlašene parcele za gradnjo avtoceste (o tem so predstavniki krovnih in trije slovenski občinski svetovalci izročili tržaškemu županu Dipiazzu poseben dokument), navedli težave, s katerimi se srečujejo v zvezi s skupno lastnino v Sloveniji ter orisali vlogo svojih organizacij, kar za deva skrb za slovensko prisotnost na teritoriju.

Predsednik Pavšič (sestanka se je udeležil tudi tajnik Marino Marsi) je podčrtal skrb, ki jo je SKGZ vedno izkazovala tem problematikam, in izpostavil potrebo po nekakšnem srednjeročnem načrtu, ki bi ponudil novo vizijo na tem področju. Ohranjanje in vrednotenje teritorija je treba uresničevati ob ponujanju gospodarskih in vsesplošnih perspektiv mlajšim generacijam ter upoštevati novosti, ki so se zgodile v obmejnem prostoru. Podčrtal je še različne problematike, s katerimi se s tem v zvezi srečujejo v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Posebej v Benečiji bi kazalo primerne pristopiti k tem vprašanjem in to v času, ko se v Terskih in Nadiških dolinah ter v Reziji zgrinjajo temni oblaki negacije slovenskega jezika.

POKRAJINA - Pristojna komisija si je včeraj ogledala sežigalnico v industrijski coni

»Za ločeno zbiranje odpadkov ni tehničnih problemov, dovolj je le politična volja«

Ločeno zbiranje odpadkov nima tehničnih ovir in je družba Acegas-Aps iz tega vidika pripravljena na vsako odločitev tržaške občinske uprave. To nam je povedal včeraj direktor oddelka za okolje podjetja Acegas-Aps Paolo Dalmaso, ki upravlja sežigalnico s ponovno izrabo toplote (t.i. termovalorizator) v industrijski coni. Dalmaso je seveda tehnik in so njegove besede temu primerne. Jasno je vsekakor, da je zadeva izrazito političnega značaja in da je odvisno le od politične volje tržaških občinskih upraviteljev, ali in kdaj se bo v tržaški občini uspešno razvilo ločeno zbiranje odpadkov. To zahteva pač državna zakonodaja, ki na osnovi evropske določa, da bo leta 2012 za javne uprave najmanjša dovoljena raven ločenega zbiranja odpadkov 65 odstotkov. V tržaški pokrajini je bil odstotek leta 2006 16,7%, po Dalmasovih besedah pa so v prvih mesecih letos dosegli 20% ločenega zbiranja odpadkov. Največjo odgovornost nosi pri tem tržaška občina, ki predstavlja 80 odstotkov prebivalstva tržaške pokrajine in v kateri raven ločenega zbiranja ni najbolj spodbudna.

Z Dalmasom smo se na kratko pogovorili ob robu obiska pristojne pokrajinske komisije, ki si je s predsednikom Zoranom Sosičem na čelu včeraj dopoldne ogledala sežigalnico in njeno delovanje. Pokrajinske svetnike, med katerimi sta bila tudi Massimo Veronese in Liza Slavec, je Dalmaso uvodoma sprejel v svojem uradu in predstavil značilnosti obrata. Temu je sledil ogled sežigalnice oz. procesa predelave, od prihoda tovarnjakov do sežiganja odpadkov in proizvodnja električne energije.

V obratu sežigajo skoraj 160 tisoč odpadkov vsako leto, je razložil Dalmaso. Za nadaljnjo predelavo oz. reciklažo odpadkov, ki jih pripeljejo v okviru ločenega zbiranja, skrbijo druga podjetja na tistem območju, v sežigalnico pa sprejmejo vse neločene odpadke s Tržaškega in Goriškega ter delno z Videmskega in Pordenonskega. Na Tržaškem, kot sicer tudi v Padovi, se družba Acegas prilagaja različnim sistemom zbiranja odpadkov v posameznih občinah, od »običajnega« do tistega od vrat do vrat. V sežigalnico seveda končajo odpadki, kot rečeno, ki niso sad ločenega zbiranja. Dal-

Obisk pokrajinskih svetnikov v sežigalnici. Spodaj pogled na kup odpadkov pred sežigom

KROMA

maso je v tem smislu odločno zavrnil govorice, češ da sežigajo vse odpadke, tudi iz ločenega zbiranja. Vozila, ki opravljajo navadno in ločeno zbiranje, so namreč ista, toda v različnih izmenah, je poudaril.

Med procesom se pred sežigom odpadkov ločijo prah in drugi odpadki, ki pač ne izgorevajo, kot so steklo, kovinasti ali keramični predmeti itd. Vse to predelajo naknadno v Nemčiji, nam je povedal Dalmaso, in to proti plačilu. Sicer obstaja projekt pokrajinske uprave za gradnjo dodatnega objekta za njihovo predelavo. Ko bi se tega lotili, bi bil obrat nared čez eno leto, pravi Dalmaso. Razvitejši sistem ločenega zbiranja tudi ne bi zmanjšal proizvodnje električne energije. Tržaška sežigalnica bi lahko namreč sprejemala več odpadkov iz drugih krajev v deželi, za katere se drugače poslužujejo odlagališč. Poglavitno je, da sežigalnica deluje stalno s polno paro, pravi Dalmaso. Če se bo torej v prihodnosti še razvilo ločeno zbiranje, bodo sprejemali druge odpadke npr. iz videmske pokrajine in, zakaj ne, tudi iz Slovenije.

Aljoša Gašperlin

Piccolo: Possamai namesto Baraldija

Paolo Possamai je novi odgovorni urednik Piccola. Nadomestil je Sergia Baraldija, ki so mu poverili novo funkcijo v sklopu založniške družbe Espresso-Repubblica.

V trčenju poškodovana tudi nosečnica

Včeraj okrog 9.20 je prišlo do silovitega trčenja med avtomobiloma v predoru pri Žavljah. Miljski karabinjerji so povedali, da je nesrečo najverjetneje povzročila slabost, ki je obšla priletnega voznika. Njegov renault clio, v katerem je sedela še ena priletna oseba, je v predoru prekorachil črto in zavozil na nasprotni vozni pas, kjer je trčil v avtomobil toyota corolla. V slednjem sta sedela voznik in njegova noseča hči. Trčenje je bilo skoraj čelno. Služba 118 je prihitela na kraj nesreče s tremi rešilci in avtomobilom. Dve poškodovani osebi so odpeljali v katarinsko bolnišnico (eno na urgenco), nosečnico pa na urgenco otroške bolnišnice Burlo Garofolo. Po navedbah karabinjerjev poškodbe naj ne bi bile zelo hude. Nesreča je seveda povzročila hude težave v prometu, saj je bila Ul. Flavia nekaj časa zaprta, na omenjenem območju pa je tudi gradbišče hitre ceste. Promet se je tako v dopoldanskih urah zgostil tudi po cestah Križpota in Mačkovej.

Sodišče razveljavilo pretiran ukrep podjetja

Tržaško delovno sodišče je 17. septembra razsodilo, da podjetje Trieste Trasporti z nekim uslužbenecem ni ravnalo pravično. Bazni sindikat RDB razlaga, da se je uslužbenec pritožil na kazen, ki mu jo je naložilo podjetje. Po navedbah RDB naj bi uslužbenec pred časom zaradi hudih družinskih problemov zapustil delovno mesto. Delodajalec ga je strogo kaznoval, in sicer z nazadovanjem za dva delovna razreda in zavitvijo plače na nižjem nivoju za obdobje enega leta. Sodnica Annalisa Multari je ukrep razveljavila in pozvala podjetje, naj kazen omili, ker ni sorazmerna s prekrškom. Sodnica je tudi zavrnila zahteve uslužbenca po odškodnini.

Tatovi v skladišču deželne uprave

Med 3. in 6. oktobrom so neznanzi vlomili v skladišče deželne uprave FJK v Ul. Valmaura in odnesli dokaj bogat plen. Karabinjerji so ugotovili, da so iz skladišča izginili računalnik compaq in dva digitalna fotografska aparata nikon, vključno z razno fotografsko opremo. Skupna vrednost sicer zavarovanih predmetov je 9000 evrov.

Nadlegoval mimoidoče in napadel karabinjerje

V torek pa so karabinjerji posegli na Ul. Scoglio, v bližini univerze, kjer naj bi po navedbah nekaterih občanov neznanec nadlegoval mimoidoče. Ob pogledu na karabinjerje se je 48-letni Tržančan S. T., rojen v Avstraliji, dodatno razburil. Napadel jih je in enega od njih lažje poškodoval (karabinjer je moral na zdravljenje v katarinsko bolnišnico). Moškega so zaradi nasilja in upiranja javnemu funkcionarju aretirali.

UPLINJEVALNIK - Terminal v Žavljah je za nekatere nesprejemljiv

Ministrstvo ni upoštevalo številnih zakonov in direktiv

Tržaški okoljevarstveniki zelo zaskrbljeni - Prepričani, da mora o terminalu odločati tudi Slovenija

Tehnična komisija italijanskega okoljskega ministrstva je sredi junija privolila v gradnjo plinskega terminala pri Žavljah. Dokument, v katerem je utemeljila svojo odločitev, pa ni prepričal tržaških okoljevarstvenikov. Nasprotno. Člani treh organizacij so pozorno analizirali vsebino dokumenta in v njem našli veliko napak ali vsaj zamolčanj: Odbor za zaščito Tržaškega zaliva, zveza Greenaction Transnational in Legambiente so svoje ugotovitve včeraj predstavili tudi javnosti. Opozorili so na nesprejemljivost dejstva, da so o vplivih na okolje odločali predvsem ekonomisti in odvorniki, medtem ko so bili tehniki v manjšini. Poleg tega je odločilno mnenje izglasovala absolutna manjšina komisije (28 članov na 58): okoljevarstveniki trdijo, da so pri tem »pozabili« na serijo zakonov in direktiv (in da so podobne »pomankljivosti« že privedle do blokade načrtovanih plinskih terminalov v Barju in Livornu). Na primer na evropsko direktivo Seveso, na podlagi katere morajo načrtovalci upoštevati tudi ostale industrijske objekte v okolici in tako imenovani »efekt domine« (na primer morebitne posledice, ki bi jih okvara plinskega terminala imela na železarno). Vprašanje varnosti je sploh med najbolj skrb vzbujajočimi. Tržaški okoljevarstveniki se sprašujejo, zakaj načrtovalci podcenjujejo možnost okvare in atentata na terminal ter posledično uhajanje metana iz rezervoarjev. Zakaj ne sledijo ameriškim federalnim smernicam, ki odsvetujejo gradnjo terminalov v bližini obljudenih naselij? Zakaj nikogar ne skrbi uhajanje ledenega plina (-162°), ki bi se lahko zgostil v težek oblak in povzročil pravo morijo? Odgovorov niso našli ne v ministrskem poročilu ne v načrtu španske družbe Gas Natural...

Okoljevarstveniki so vsekakor prepričani, da bi morali o vplivih na okolje žavljškega terminala odločati tudi v Sloveniji, zato so del dokumentacije že poslali slovenskemu okoljskemu ministrstvu. Opozorili pa so tudi na drug, ekonomski problem: utekočinjeni zemeljski plin je neprimerno dražji od plina, ki »potuje« po plinovodu, saj zahteva številne vmesne operacije: črpanje, obdelavo, utekočinjenje, ladjski transport do kopenskega terminala, ponovno obdelavo iz tekočega v plinsko stanje in končni spust v plinsko omrežje. Poleg tega lahko države, ki črpajo in utekočinjajo zemeljski plin, danes krijejo le 50% svetovnega povpraševanja: zakaj načrtujejo torej v Italiji šestnajst terminalov za njegovo utekočinjanje? Tržaški okoljevarstveniki ne dvomijo: ker jih dekret 178/05 Agencije za energijo ščiti pred tveganjem in zagotavlja maksimalen dobiček: ne glede na realno količino utekočinjenega plina. (pd)

Predstavniki okoljevarstvenikov so opozorili na pomankljivosti ministrske ocene vplivov na okolje

KROMA

AVTOCESTA - Stališče deželnega svetnika Gabrovca

Kakšen smisel imajo enojezične table tam, kjer so potrebne dvojezične?

»Torkova seja na Prefekturi je le potrdila, če je bilo to sploh še potrebno, zapletenost in politično težo vprašanja vidne dvojezičnosti na avtocesti in izven nje. Seja, seveda pomembna, koristna in zanimiva, pa ni privedla do nobenega jasnega stališča ali sklepa,« meni deželni svetnik Igor Gabrovce.

Skorajšnje soglasje je po njegovem doživel le predlog, ki ga je zagovarjal tudi prefekt, o ponovni vzpostavitvi dvojezičnih napisov za Trebče in Padriče, tako kot je veljalo že pred izglasovanjem zaščitnega zakona. S tem se ni strinjal edinole tržaški župan, ki je ponavljal potrebo po sprejetju načela »homogenosti« pri obravnavanju vseh napisov na vzhodno kraškem odseku in, si predstavljam, naposled vzdolž vse avtoceste vsaj do Ronk oz. na območju, ki ga

zaobjema zaščitni zakon. Z njim bi se lahko strinjal, ko bi potrebo po homogenosti tolmačili v pozitivnem smislu, in sicer da zavoljo trebenskopadriških napisov že danes sprejmemo dvojezičnost tudi za ostalo toponomastiko. Mestni župan pa je, nasprotno, kriterij homogenosti uporabljal za utemeljevanje »začasne« enojezičnosti za obe navedeni vasi. To bi se zgodilo v pričakovanju podpisa in objave Tondovega odloka, ki krepko zamuja.

»Na Prefekturi sem zato predlagal, da Tondov podpis anticipiramo s takojšnjo postavitvijo dvojezičnih tabel povsod, kjer jih bo – predvidoma čez nekaj tednov ali nekaj mesecev – naposled itak predvideval odlok. Svoj predlog sem utemeljil s podatkom, ki ga je potrdil sam tržaški župan, da bo Tondov odlok kar zadeva

Trst preprosto ratificiral sklep paritetnega odbora, ki je torej za območje predmet tokratnega spora že predvideval dvojezičnost, in to s hvalevrednim soglasjem tržaške mestne uprave.«

Tržaški župan je dejal, da zaščitni zakon dosledno spoštuje in da tako bo tudi v prihodnje. Isto mora, seveda, veljati za vsakogar v vsaki pravni državi. Kakšen smisel ima potemtakem postavitev novih danes enojezičnih tabel, ki jih bo čez nekaj tednov ali kvečjemu mesecev obvezno potrebno zamenjati z dvojezičnimi? Kako naj državljanom-davkoplačevalcem upravičimo že danes predvidljiv dvojni strošek in vezane nevšečnosti? Kako bi v tem primeru ravnal vsak dober, pošten in moderen hišni gospodar, se sprašuje predstavnik Slovenske skupnosti.

KRAS

Kmečka zveza pozdravlja LAS

FRANC FABEC

Pred dnevi se je v sejni dvorani Zdržne kraške banke na Opčinah sestel izvršni odbor Kmečke zveze. Glavna tema srečanja, o kateri je izčrpno poročal predsednik zveze Franc Fabec, je zadevala delovanje pred kratkim ustanovljene Lokalne akcijske skupine (LAS), organizma, ki je nastal za izvajanje lokalne strategije za integriran razvoj, ki jo predvideva četrta os Deželnega načrta za razvoj podeželja.

Upravni odbor LAS-a, ki je bil ustanovljen meseca julija t.l. in ki mu predseduje sam Fabec, se je srečal s predstavniki ustanov goriškega in tržaškega Krasa za usklajevanje delovanja in izoblikovanja projektov, na idejah in predlogih, ki jih mora iznesti baza. To bazo sestavljajo številna združenja in ustanove, ki so zaprosile za včlanjenje v LAS. Gre za organizme, ki predstavljajo krajevno stvarnost na upravnem, finančnem, gospodarskem, kulturnem, športnem in naravovarstvenem področju. Ta oblika združevanja vseh kraških komponent v enem samem upravnem organizmu, bo nudila Krasu možnost vsestranskega koordiniranega razvoja.

Predsednik je nato seznanil prisotne, da je v pripravi (skladno s pristojnostmi LAS-a) osnutek Lokalnega razvojnega načrta, ki bo predložen v odobritev Deželi.

Glede politike Las-a je Fabec poudaril, da bo dana prednost gospodarskim pobudam v luči celotnega podeželja. Kar zadeva specifično kmetijstvo, pa bo dana prioriteta pobudam skupne koristi.

Besedo je nato prevzel tajnik zveze ERdi Bukavec, ki je seznanil odbor z nekaterimi pomembnejšimi dogajanjimi. Najprej je izpostavil bližnji razpis Trgovinske zbornice za vsoto 300.000 evrov v korist pobud za posodabljanje kmetijskih gospodarstev, kar jim bo omogočilo pomembne investicije. Nato se je zaustavil pri problemom suhozidov, za urejevanje katerih so razpoložljiva deželna denarna sredstva, a je še pod vprašajem, če je pri tem opraviilo potrebno urbanistično dovoljenje. O tem se bodo izrekle občine. V primeru pozitivnega odgovora bo učinkovitost in izvedljivost tozadavnih posegov močno načeta.

Pri svojem izvajanju je tajnik nato omenil sodelovanje goriške Kmečke zveze s svojo stojnico na prireditvi Okusi ob meji, ki se je odvijala v Gorici v dneh od 26. do 28. septembra. Svoj poseg je Bukavec zaključil z omembo tradicionalnega praznika na Proseku ob priliki praznovanja Sv. Martina. V prejšnjih letih so na tem prazniku člani Kmečke zveze uspešno razstavili in prodajali tipične pridelke in izdelke našega kmetijstva in s tem utrdili kmečko tradicijo prireditve, ki se je v zadnjih časih začela postopoma umikati potrošniškim oblikam ponudbe nekmetijskih pridelkov. Uspešni nastopi zadnjih izvedb praznika, je zaključil tajnik, spodbujajo kmetijske pridelovalce tudi k letošnjemu sodelovanju.

DVORANA TRIPCovich - Koncert Mladinskega orkestra Srednje evropske pobude

Ob desetem rojstnem dnevu

Šestdeset mledih glasbenikov pod taktirko Igorja Kureta bo nastopilo jutri ob 19.30 - Koncert je brezplačen

Mladinski orkester Srednje evropske pobude (CEI Youth Orchestra) praznuje letos desetletnico delovanja. Pomemben jubilej so že proslavili s številnimi koncerti kot sta bila na primer tista v Evropskem parlamentu v Bruslju in v Vili Manin, jutri pa bo na vrsti spet novo glasbeno srečanje. Ljubitelji glasbe bodo v tržaški dvorani Tripčovich ob 19.30 lahko prisluhnili nastopu šestdesetih nadarjenih mladostnikov, med 11. in 18. letom starosti, iz različnih evropskih držav.

»Uresničil sem svoje velike sanje,« je na včerajšnji predstavitveni konferenci povedal dirigent orkestra SEP Igor Kuret, v neposredni video povezavi iz Beljaka. Njegova je bila namreč pred desetimi leti zamisel o zboru mladih glasbenikov, ki bi s svojo umetnostjo presegli etnične, kulturne in verske ovire, v spoštovanju posameznih identitet. Orkester je uresničil pomemben projekt, saj žanje uspehe tako na glasbenem kot tudi vzgojno-izobraževalnem področju. »Mladim ponujamo enkratno priložnost rasti in druženja. Vsak od njih igra namreč na svoj instrument, skupaj pa ustvarjajo enotno in harmonično melodijo, ki v sebi nosi sporočilo miru,« je še poudaril Kuret. Z njim se je strinjal tudi občinski odbornik Giorgio Rossi, ki je potrdil, »da je Trst spremenil smer vožnje in jo usmeril v mlade ... Nič več tistega no se pol.«

Na nastopu, ki bo brezplačen, bo orkester postregel z Verdijevimi, Mozartovimi in Beethovnovimi skladbami. (sas)

Arhivski posnetek Mladinskega orkestra Srednje evropske pobude

KROMA

DSI - V torek predstavili knjigo

Oris lika Janka Kralja malo poznanega politika

Delo hčerke, Lučke Kralj Jerman, sta predstavila Peter Černic in Tomaž Simčič

Izjemoma je bilo srečanje v Peterlinovi dvorani v torek

KROMA

DOMJO - Društvo Fran Venturini

Najmlajši pojejo v dveh skupinah

Društvo Fran Venturini je začelo sezono, v kateri se praznovanje 40-letnice ustanovitve nadaljuje v znamenju prenov. Pri otroškem zboru so v zadnjih letih iskali možnost, da bi z ustreznimi spremembami zagotovili pevcem način dela, ki upošteva potrebe in sposobnosti različnih starostnih stopenj. V pevski skupini, ki je že petindvajset let društvu v ponos s svojim uspešnim delovanjem, pojejo namreč predšolski otroci, osnovnošolci in srednješolci. Želja starejših pevcev, da bi se preizkusili z zahtevnejšo, mladinsko literaturo in da bi nadaljevali svojo pevsko pot v vrstah zbora, v katerem so se pevsko izobrazili od prvih korakov, je privedla letos do poskusne porazdelitve članov zbora v dve skupini. Pevsko leto se je namreč pričelo z uvedbo pevsko-glasbenih uric za otroke od 3. do 6. leta starosti. Dolgoletna sodelavka zbora, pianistka in zborovodkinja Neda Sancin je prevzela vodstvo te skupine, ki bo vadila dvakrat tedensko, ob sredah od 16.45 do

17.45 in ob sobotah od 14. do 15. ure. Otroci, ki bodo želeli delovati vzporedno tudi v zboru starejših pevcev pod vodstvom Suzane Žerjal (ko bodo pridobili predhodno, potrebno pevsko znanje), se bodo lahko vključili v njegovo dejavnost. Zbor osnovnošolcev in srednješolcev ima namreč vaje ob istih dneh, takoj po vajah mlajše skupine.

Žerjalova je poudarila, da novoustanovljena skupina za najmlajše ni »parkirišče« otrok, temveč zbor, ki deluje tako samostojno kot v kombinaciji s starejšimi pevci in predstavlja osnovo otroškega zbora. Nova skupina je začela z rednim delovanjem v soboto, 4. oktobra. Na dnevnem redu so bile priprave na slovesno praznovanje 40-letnice društva (29. novembra) in na več nastopov, s katerimi bo zbor društva Fran Venturini kot običajno oblikoval zanimive koncertne in dobrodelne dogodke v mednarodnem merilu.

ROP

Mozaik naše polpretekle zgodovine je s knjigo Lučke Kralj Jerman z naslovom Janko Kralj, utišani in pozabljeni slovenski politik (1898-1944) popolnejši. Ne gre le za pričevanje in poklon očetu, ki ga je avtorica izgubila v mladih letih. Delo temelji na raziskovalnem delu in se opira na številne dokumente, med katerimi so mnogi prvič objavljeni.

Med obema vojnama je bil dr. Janko Kralj med osrednjimi narodnimi delavci na Primorskem, sodil je v politično strujo goriških krščanskih socialcev. Po odhodu dr. Engelberta Besednjaka v Jugoslavijo je od leta 1930 do 1943 vodil delo na domačih tleh ob pomoči strogo tajnega odbora in kapilarne mreže zaupnikov. Lik pokončnega Slovence in doslednega katoličana, ki ga je revolucija tabuirala, sta predstavila zgodovinarja prof. Peter Černic iz Gorice in prof. Tomaž Simčič iz Trsta, za založbo Družina je pozdravil dr. Matija Ogrin iz Ljubljane, večer je povezoval časnikar Ivo Jevnikar, osrednja gostja pa je bila avtorica, ki se je sicer kot glasbenica uveljavila v Barilochah v Argentini.

Janko Kralj nagovarja vsakega Slovence z veliko etično držo, to so ljudje za vse čase; v izredno temčnih in napetih časih je tvegval vse in znal razbrati sredstva, ki so vodila k skupnemu dobremu, je ugodoma podčrtal Ogrin.

Kralj je skoraj 15 let vodil politiko slovenskih katoličanov na Goriškem, v korist

slovenskega ljudstva je razpredel mrežo stikov od najmanjše vasice do Vatikana, sam pa je bil njen ključni člen, je začel predstavitev knjige Černic. Soočal se je s fašističnim nasiljem in komunističnim totalitarizmom, zato je njegova življenjska pot danes zelo zanimiva, v tistih okoliščinah pa preseneča Kraljeva zmožnost nenehnega iskanja rešitev za kulturno, jezikovno in politično preživetje Slovencev. Bil je izredno bister in dalekoviden politik. Knjiga presega vrednost biografije in nudi širok vpogled v krščansko socialno tajno organizacijo, v delovanje tabora, ki je po vojni moralo v pozabo.

Verjetno slika še dolgo ne bo popolnoma jasna, treba pa se je otresti predsodkov in zgodovinsko raziskovanje voditi z znanstvenim pristopom ter vrniti spomin tistim, ki jim je bil do danes odvzet, je pozval Černic: »Zelo zanimivo bi bilo najti njegov osebni arhiv, ki ga je dal zakopati leta 1943 za cerkvijo v Podgori, predstavniki novih slovenskih oblasti pa so ga po vojni odnesli neznankam.«

»Pomen tega dela vidim v tem, da je mogoče šele sedaj imeti celostno podobo primorske zgodovine med obema vojnama. Poleg tega pa se preko knjige ohranja Kraljevo razmišljanje o tedanjem dogajanju. Neizmerena škoda bi bila, če bi se ta zorni kot izgubil,« je podčrtal Simčič, ki je za knjigo prispeval dve krajši, a pomenljivi poglavji. »Vsi njegovi sodobniki, prijatelji in nasprotniki, so si bili edini v tem, da je bil markantna osebnost,« je še dodal in omenil tudi razhajanja v krščansko socialnem taboru pred vojno ter odklon komunistične revolucije med vojno.

Poleg borbenosti je imel veliko srce in veliko politično intuicijo, bil je velik človek, je uvodoma dejala Kraljeva in prehodila očetove najvažnejše življenjske etape. Dr. Anton Korošec mu je v Jugoslaviji ponudil pot obetavnega politika, pa je odklonil in ostal zvest svoji zemlji in ljudem do konca. Trdno je stal za duhovniki, ki so takrat bili edini steber slovenstva, poznanja pa so ga vodila direktno v Vatikan, kjer se je med drugim boril, da se ne bi uresničil fašistični načrt iz leta 1931 o izgonu vse slovenske duhovščine iz Primorske. Kralj je tudio z nevarnimi stiki reševal, kar se je reševati dalo pod diktaturo. Med drugim tržaškim procesom so tudi po njegovi zaslugi štirim na smrt obsojenim kazni spremenili v dosmrtno ječo. Po kapitulaciji Italije je odšel v Rim, da bi čimprej informiral zaveznike o stanju na Primorskem. Ob koncu življenja je po pričevanjih govoril o neodvisni in svobodni Sloveniji. (tj)

NATEČAJ

Inovativni dijaki liceja Prešeren

Skupina petih dijakov 4.B razreda znanstveno-fizikalne smeri Liceja Franceta Prešerna je zmagala na nagradnem natečaju za inovativne dijake Innovascuola, ki ga je bil marca letos razpisal Deželni šolski urad za Furlanijo-Julijsko krajino v sodelovanju z deželnim odborništvom za šolstvo in Fundacijo Crup videmske in pordenonske hranilnice. Dijaki Lara Sancin, Maja Čok, Matjaž Guštin, Jernej Legiša in Ludvik Zobec so se na natečaj prijavili s projektom E-learning (učenje na daljavo, op. ur.) v šoli, s katerim so se v okviru sklopa o organizacijski inovativnosti povzpeli na zmagovito stopničko skupaj s tržaškim licejem Galileo Galilei, ki je na natečaju nastopal s projektom Šola kot hub družbe prihodnosti. Na področju inovativnosti v šolskem okolju je nagrada šla dijakom industrijskega tehničnega zavoda Odorico Mattiussi iz Pordenona, ki so skupaj z vrstniki z liceja Leopardi-Majorana oblikovali projekt Zgodovina v e-learningu, medtem ko nagrade na področju tehnološke inovativnosti niso podelili. S tem uspehom je skupina dijakov liceja Prešeren prejela tudi 15.000 evrov v obliki študijskega potovanja v Anglijo, kjer bodo potekale delavnice na področju inovativnosti v šoli. Prešernovci se bodo na dvotedensko potovanje odpravili v novembru.

Natečaj Innovascuola je, kot že rečeno, Deželni šolski urad za FJK razpisal marca letos, namenjen pa je bil dijakom tretjih in četrth razredov višjih srednjih šol na deželnem ozemlju. Cilj pobude je bila promocija ter razvijanje inovativnosti, kreativnosti in podjetniškega duha pri višješolcih. Zainteresirani dijaki so se morali združiti v skupine in oblikovati projekte, pri čemer so se morali odločiti za enega od treh ponujenih tematskih sklopov: inovativnosti na področju tehnologije, kjer so dijaki imeli priložnost pokazati svojo tehnično oz. poklicno pripravljenost, dalje organizacijske inovativnosti s ciljem omenitosti inovativni in kreativni pristop dijakov na različnih področjih, na koncu pa še inovativnosti v šolskem okolju, kjer so dijaki morali predstaviti inovativne rešitve oz. predloge o notranji organizaciji šole.

AKTUALNO - Združenje sorodnikov deportirancev v bivši SFRJ

Grobe in obrekovalne obtožbe na račun pisatelja Borisa Pahorja

Tržaška desnica je začela obrekovalno kampanjo proti Borisu Pahorju. Nekateri s prefinjenimi metodami, drugi grobo in obrekovalno. Namen je jasen: diskreditirati slovenskega pisatelja in preprečiti, da mu bi Občina Trst podelila priznanje, ki ga že nekaj časa javno napoveduje župan Roberto Dipiazza.

Za pot obrekovanja, laži in diskreditacij se je odločilo Združenje sorodnikov italijanskih deportirancev v Jugoslaviji, ki mu predseduje Giorgio Rustia. V odprtem pismu poziva načelnike skupin in občinske svetnike desne sredine, naj preprečijo priznanje Pahorju, »ker bi s tem nagradili človeka, ki se je proslavil z žalitvami in obrekovanjem italijanskega naroda, Trsta, njegovih italijanskih prebivalcev, istrskih beguncev in na tisoče vojakov in civilistov, ki so jih umorile Titove tolpe«.

Rustia obtožuje Pahorja, da si je kratkomalo izmislil tukajšnjo pol-

preteklo zgodovino, od požiga tržaškega Narodnega doma, podatkov o ljudskem štetju na Tržaškem vse do vojnih in povojnih dogajanj. V pismu, če ga tako lahko sploh imenujemo, je citiran tudi italijanski zgodovinar Angelo Del Boca, ki je napisal knjigo "Italiani brava gente?" (Italijani dobri ljudje?). V njej bremo - piše Rustia - da je italijansko fašistično sodišče v Ljubljani obtožilo terorizma in pomoči partizanom 13.186 ljudi, na koncu pa jih je na smrt obsodilo 83, kar je manj kot odstotek obtožencev. V pismu manjka le še dodatek "Qui si amazza troppo poco", kot je izjavil zloglasni italijanski general Mario Robotti!

Ves Pahorjev literarni opus je prežet z odkritim sovraštvom proti Italiji in Italijanom, piše še Rustia, ki pravi, da je Pahor že zavrnil priznanje predsednika republike Giorgia Napolitana. Predsedniško priznanje je predlagal »filokomunistično in fi-

BORIS PAHOR

KROMA

loslovansko nastrojeni poslanec Etore Rosato.«

Pismo s takšnimi neverjetnimi blodnjami bi zaslužilo molk in prezir, a se nam zdi prav, da ga omenjamo, da vidimo do kod lahko sploh sega sovraštvo nekaterih, ki se imajo za domoljube. Slovenski občinski svetniki Igor Švab, Iztok Furlanič in Stefano Ukmar, ki so pismo tudi dobili v roke, so užaljeni, zaprepaščeni pa so tudi njihovi kolegi iz leve sredine. Povedali so nam,

da so obrekovalne besede na račun Pahorja spravile v zadrego tudi marsikaterega predstavnika desne sredine.

Solidarnost slovenskemu pisatelju izraža vodja Demokratske stranke v tržaškem občinskem svetu Fabio Omero. »Papir, ki so ga prejeli nekateri občinski svetniki, res ni vreden komentarja, ker se komentira sam. Dosti bolj moteče in hude pa so igre in igrice, ki v zadnjih tednih spremljajo postopek za podelitev priznanja uglednemu pisatelju. Začel jih je predsednik mestne skupščine Sergio Pacor, ki je na seji načelnikov skupin predstavil nekaj proceduralnih in formalističnih izgovorov za podelitev priznanja. Stvar še postaja nevzdržna in zato se sprašujem, če občinska uprava in njena politična koalicija sploh hočeta podeliti priznanje Pahorju«, pravi Omero.

S.T.

Jutri protest slovenskih višješolcev

Na slovenskih višjih srednjih šolah je zavrelo. Včeraj so se namreč sestali predstavniki dijakov višjih šol in sklenili, da se pridružijo jutrišnji protestni manifestaciji kolektiva Che Guevara proti šolski politiki italijanske vlade. To pa bo »avtonomna« pridružitve, saj bodo slovenski dijaki protestirali predvsem zaradi posledic, ki jih zaradi vladnih ukrepov utegnejo utrpeli slovenske šole. Zaradi kriterijev številčnosti in manjšinskih šol, ki po novem ne bi smele imeti manj kot tristo učencev, utegne namreč vsa slovenska ravnateljstva na Tržaškem razen openskega doleteti ukrep združitve. Prav tako bodo dijaki opozarjali na močno krčenje finančnih sredstev za šolstvo in na splošno na krizo javnega šolstva. Slovenski višješolci se bodo zbrali jutri dopoldne na Goldonijevem trgu, od koder bodo nekaj po 9. uri krenili po tržaških ulicah z dvojezičnimi transparenti. Na manifestaciji vabijo vse dijake, bivše dijake, profesorje, starše ter predstavnike politike in slovenske manjšine, od katerih so nekateri že zagotovili svojo prisotnost.

TOVARNA SPREMEMB - V parku nekdanje umobolnice

Družba naj sama zapolni vrzeli v svojem spominu

Marco Paolini spregovoril o grozljivem nacističnem aparatu, ki je iztrebil na tisoče prizadetih

Zgodba o nacistični akciji T4 je zgodba, v kateri ni preživelih ali prič, zgodba, ki nima svojega Prima Levija. Da bi ne zdrknila povsem v pozabo, je poskrbel italijanski igralec Marco Paolini. In v park nekdanje psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu ponesel zgodbo o tisočih psihično in fizično prizadetih osebah, ki jih je z zvijačo pobil Hitlerjev režim.

Marco Paolini je svojevrsten gledališki igralec, ki je na italijanske odre pripeljal že veliko »neprijetnih« zgodb. V svojih monologih je na prepričljiv način prikazal na primer tragedijo, ki se je pripetila v Vajontu, ali še danes skrivnostno strmoglavljenje letala pri Ustici. Tokrat je številnemu občinstvu, ki je do zadnjega kotička napolnilo svetoivansko gledališče (in se posedlo tudi po odru), predstavil (delno še ne povsem dovršen) tekst raziskovalca Giovannija De Martisa. Slednji je na podlagi zgodovinskih dokumentov rekonstruiral birokratski stroj, na katerem je slonel zločinski nacistični načrt T4 (ime je dobil po naslovu, na katerem se je rodil, Tiergarten Strasse 4). In napisal zgodbo o nemških zdravnikih ter bolničarjih (na primer bolničarke Pauline), ki so pristali na fizično iztrebljenje »življenja nevrednih življenj«, kot so na začetku dvajsetega stoletja nekateri pojmovali fizično in psihično prizadete. Leta 1934 je režim uvedel genetska sodišča, v katerih so »strokovnjaki« odločali, kdo odgovarja parametrom »pravega Nemca« in kdo naj bo podvržen prisilni sterilizaciji. Parametre določata čas in družba, je opozoril Paolini: določala sta jih že za časa neandertalcev in skušala tako ali drugače izolirati tiste, ki jim niso odgovarjali ...

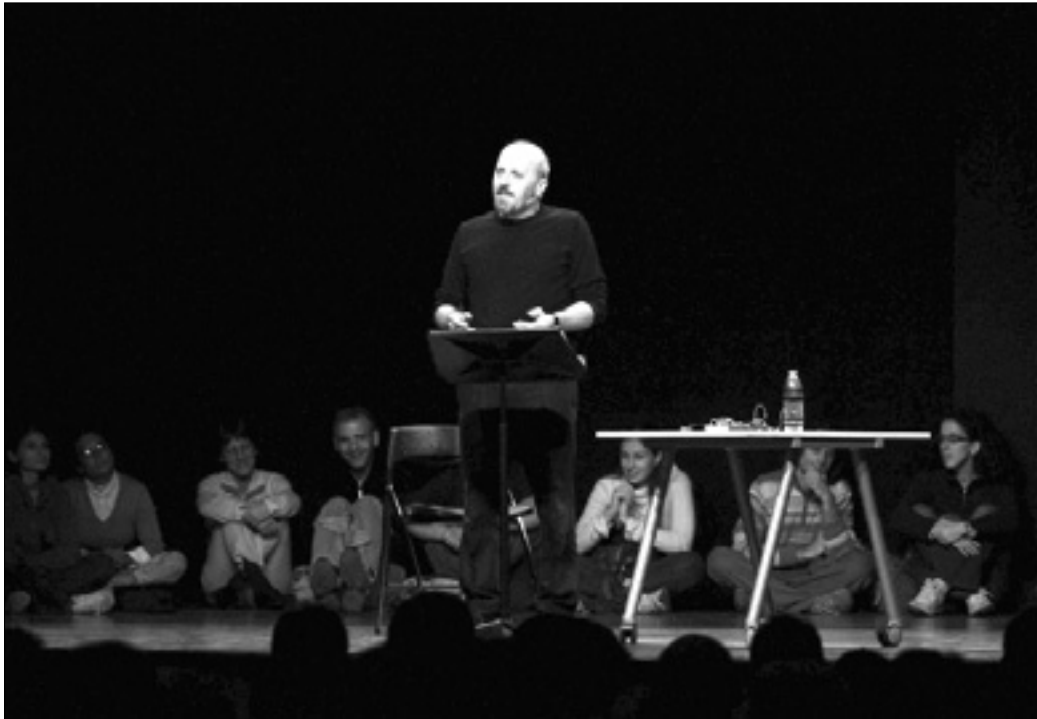
Sterilizacija je herojsko dejanje do naroda, je ponavljala nacistična propaganda, ki je do konca vojne sterilizirala okrog 400.000 ljudi. V resnici pa je že leta 1939 razumela, da je sterilizacija strošek, kateremu se je mogoče izogniti. Kako? Z uboju. Začeli so z otroki, žrtvami takih ali drugačnih patologij: starše so prepričali, da obstaja možnost ozdravitve, če jih bodo prepustili specializiranim klinikam. Otroke so v zameno najprej podvrgli raznim eksperimentom, nato pa ubili s smrtonosno injekcijo. Leta 1939 so program razširili tudi na odrasle in jih iztrebili s plini: tragična generalka za holokaust, ki se je rodil prav iz načrta T 4.

Kultura ni strelodod, gledališče ne more zamenjati zgodovine: družba mora sama zapolniti vrzeli v svojem zgodovinskem spominu, je opozoril Paolini. In izrazil upanje, da je psihiatrično gibanje že obračunalo s to sramotno stranjo svoje zgodovine ...

Poljanka Dolhar

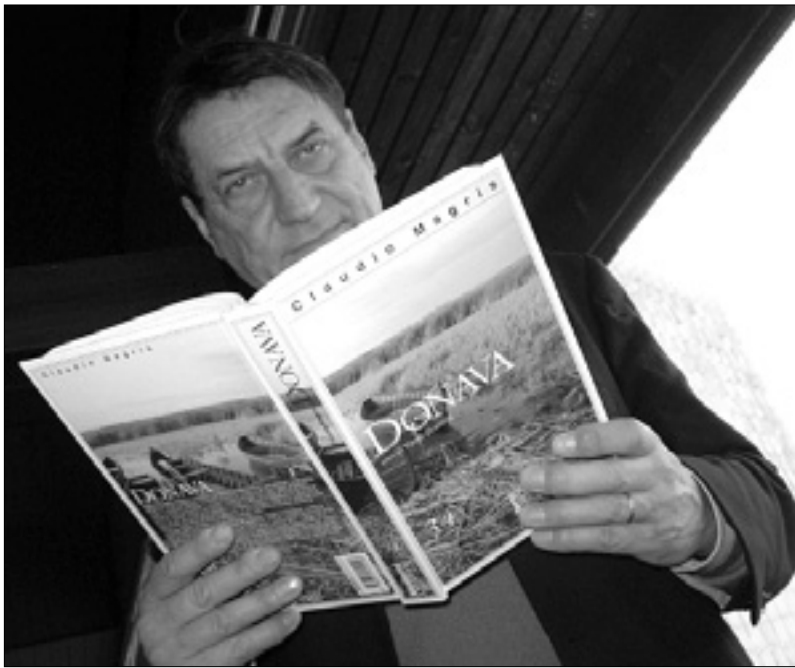
Marco Paolini je privabil res številno občinstvo ...

KROMA

FRANKFURT - Nagrada Walter Hallstein

Letošnji dobitnik prestižnega priznanja je Claudio Magris

Letošnjo nagrado Walter Hallstein, poimenovano po prvem predsedniku Evropske gospodarske skupnosti, bo letos prejel pisatelj Claudio Magris. Nagrado v vrednosti 20.000 evrov bodo avtorju, ki slovi tudi po svojih političnih esejih, podelili 10. novembra v Frankfurtu. Magris se je rodil 10. aprila leta 1939 v Trstu, med drugim je študiral tudi v Freiburgu. Lavreat, ki ga poznavalci omenjajo tudi kot letošnjega morebitnega dobitnika Nobelove nagrade za literaturo, velja za enega največjih in vsestranskih poznavalcev Srednje Evrope, pomembnega italijanskega germanista in izjemnega kulturnega publicista.

Magris je slovenskim bralcem poznan po knjigah Mikrokozmos in Donava. Nagrado Walter Hallstein podeljujejo Frankfurtska univerza, mesto Frankfurt in Dresdnerska banka. Prvi dobitnik nagrade leta 2002 je bil znanstvenik, sociolog Ralf Dahrendorf.

Nagrada Luchetta na rimskem Kvirinalu

Novinarska nagrada Marco Luchetta bo že drugo leto zapored obiskala Kvirinal. Predsednik republike Giorgio Napolitano bo namreč jutri ob 11. uri v Rimu sprejel pobudnike nagrade poimenovane po štirih sodelavcih tržaškega sedža Rai, novinarju Marcu Luchetti, snemalcu Saši Ota, tehniku Dariu D'Angelu ter snemalcu in fotografu Miranu Hrovatinu. Njihovemu spominu so pred leti posvetili posebno nagrado, namenjeno najboljšim novinarskim, fotografskim in video prispevkom, ki s svojo sporočilnostjo spodbujajo vrednote miru in solidarnosti ter spoštovanje človekovih pravic. Z Napolitanom se bodo srečali predsednik Fundacije Luchetta Ota D'Angelo Enzo Angiolini, ravnateljica deželnega Rai Angela Buttiglione in letošnji nagrajenci Valerio Cattaldi (nagrajen za najboljši televizijski prispevek), Stefano Liberti (najboljši članek), Vincezo Bonanni oz. Marco Gobini (najboljši televizijski posnetki), Clare Dwyer Hogg (najboljši tujejezični članek), Riccardo Venturi (najboljša fotografija) in Vittorio Zucconi (posebno priznanje Luchetta). Ob tej priložnosti bodo podelili zlata priznanja v spomin na novinarko Ilario Alpi in snemalca Mirana Hrovatina, ki sta bila ubita leta 1994 v Mogadišu.

Vodeni ogledi v mestni knjižnici

Odbornišтво za kulturo tržaške občine sporoča, da so vsak četrtek ob 17.30 na sedežu mestne knjižnice v Ul. Madonna del Mare 13 na voljo brezplačni vodeni ogledi razstave posvečene Palladiu (v 2. nadstropju), razstave »Stampe svelate tra fiandre e ritratti petrarcheschi nelle collezioni rossettiana« (v muzeju Petrarquesco Piccolomineo) in pa muzeja Itala Sveva (2. nadstropje).

Everetta v Trstu ne bo

Producerska hiša Hurlyburly je včeraj odpovedala italijansko turnejo predstave Vite private Noela Cowarda z igralcem Rupertom Everettom v vlogi protagonista. Gostujoča predstava, ki naj bi zaživela na številnih italijanskih odrih, je bila napovedana tudi v letošnjem abonmanskem programu gledališča Rossetti, in sicer marca. Vodstvo stalnega gledališča FJK se v tiskovnem sporočilu svojim abonantom opravičuje in hkrati opozarja, da bo v čim krajšem času poskrbelo za zamenjavo predstave z novo produkcijo. V primeru, da bi zaradi tega kdo od abonentov želel preklicati nakup abonmaja, mu bo seveda celotna vsota abonmaja povrnjena; zaradi tehničnih razlogov pa pozivajo, da naj se ljudje oglasijo pred prvo predstavo To be or not to be (od 8. do 12. oktobra). Za podrobnejše informacije je na voljo telefonska številka 040/3593511.

OBLETNICA - Bivši sošolci 5. A razreda Višje realne gimnazije

Praznovali so »zlato« maturo

V šolskem letu 1957/58 so se predstavili pred maturitetno komisijo tedanje »realne« - Dogovorili so se, da se bodo že naslednje leto spet praznično srečali

Pred nedavnim so se zbrali sošolci 5. A razreda Višje realne gimnazije (tako se je takrat imenoval Znanstveni licej »France Prešeren«) v Trstu, da skupaj praznujejo zlati jubilej mature. To je generacija rojenih neposredno pred in med vojno, ki je opravila vse šole v slovenskem jeziku: od osnovne, srednje do višje, zahvaljujoč se porazu fašistične Italije. V priznani tržaški restavraciji so se pozno popoldan dobili sivolasi, v glavnem preveč rejeni, a polni dobre volje tisti, ki so se v šolskem letu 1957/58 predstavili pred maturitetno komisijo, ki ji je prvič predsedoval italijanski profesor Urbani in ki je šela same tuje komisarje, razen enega. Prišli so iz daljnega Vancouverja, z nekoliko bližjega Dunaja, iz Bologne, Trsta in s Krasa; manjkal je sošolec, ki živi v Latini in edina nedosegljiva ženska predstavnica. Prisotnih je bilo enajst, saj je bil razred maloštevilen, čeprav dovolj razpoznaven na šoli, kot so danes razpoznavni marsikateri uveljavljeni posamezniki. Po izmenjavi vtisov in življenjskih izkušenj, obujanju šolskih spominov, so se pred večerjo spomnili treh sošolcev, ki so to družbo prerano zapustili. Prav je, da se jih omenja: Kalc Karlo, Žetko Bogdan in Volk Jurij. Njihovemu spominu so se z zbranostjo oddolžili in po stari slovenski navadi nazdravili. Srečanje je ob dobri večerji in kraškem vinu trajalo dolgo v noč in se zaključilo z obvezo, da se zopet srečajo že prihodnje leto, ko jih bo dobršen del praznoval sedemdesetletnico. (nk)

Na sliki so: Starec Inko, Relič Vlado, Dolgan Vladimir, Gregorič Mario, Oppelt Miro, Pavlica Peter, Terčon Antek, Veljak Nereo, Cesarec Zlatko, Podreka Boris, Sosič Hilarij

SEŽANA - Kosovelov dom

V nedeljo prireditev v spomin na Stojana Petarosa

V nedeljo, 12 oktobra, bo v Kosovelovem domu v Sežani posebno folklorno srečanje, saj je posvečeno človeku, ki mu je folklor v življenju pomenila veliko in ki je folklornemu delovanju veliko tudi dal: Stojan Petaros je bil namreč ljudskemu izročilu predan z dušo in telesom. Bil je med ustanovnimi člani Tržaške folklorne skupine Stu ledi pred petintridesetimi leti, še prej pa je deloval v krogu folklorne skupine iz Boršta. Po prerani smrti Nadje Kriščak, ki je bila dolga leta duša Stu ledi, je Stojan Petaros prevzel umetniško vodstvo tržaške folklorne skupine. A njegovo delovanje se ni omejevalo le na uprizarjanje ljudskih plesov in pesmi, temveč je rad žrtvoval svoj čas za pletenje stikov med skupinami in za organizatorske naloge. Za svoje prizadevno delovanje je Stojan Petaros prejel več priznanj, denimo Maroltovo plaketo, ki je ena največjih slovenskih priznanj na področju folklorne; plaketo Memorial Franco Ungaro, s katero na Mednarodnem festivalu folklorne v Gorici vsako leto nagradijo osebnost, ki se je posebej uveljavila na področju ljudske kulture, folklorne ter izročila, in priznanje Folclor tal cur, ki ga podeljuje združenje furlanskih folklornih skupin.

Stojan Petaros je prerano odšel pred tremi leti in zapustil globoko vrzel v srcu svojih bližnjih. Ob tretji obletnici zato nečakinja Monika Sulli, ki se je ob njem navdušila za folkloro in se ji prav tako vsestransko posveča, v njegov spomin prireja srečanje med folklornimi skupinami, s katerimi je Stojan Petaros navezal še posebno te-

sne prijateljske odnose: to so Akademsko folklorna skupina Študent iz Maribora, Folklorna skupina Santa Gorizia in istrska glasbena skupina Vruja ter seveda Tržaška folklorna skupina Stu ledi. Naslov prireditve Stu ledi nej pride nuter je povzet po uvodni pesmi spleta tržaških plesov in pesmi, ki ga pred mnogimi leti Stojan postavil za svoje Stu ledi. To je starodavno vabilo na ples in tudi ob tej priložnosti je vabilo na prireditev, ki bo izzvenela radostno, poudarja Monika Sulli, ker je poklon folkloristov človeku, ki ga je folklor osrečevala in ki ji je zato z veseljem veliko žrtvoval. Sežano kot sedež prireditve pa je Monika izbrala, ker še zlasti po padcu schengenske meje poudarjeno ponazarja prepletanje prijateljskih vezi. Naj še omenimo, da je prireditev omogočil prispevek Pokrajine Trst. Izkupiček večera (vstopnica stane osem evrov) bo šel v dobrodelne namene in sicer združenju Centro Vie di Natale iz Aviana.

Srečanje bo torej v nedeljo, 12. oktobra, ob 17. uri v Kosovelovem domu v Sežani. (bov)

POŠTA - Izdali jo bodo 3. novembra

Glavna pošta na znamki

Avstrijske pošte se na tak način spominjajo starih avstro-ogrskih poštnih uradov

Zgodovinski sedež glavne tržaške pošte je bil zgrajen, ko je Trst še spadal pod avstro-ogrsko monarhijo oziroma je bil eden izmed njenih najprestižnejših biserov. Avstrijske pošte so se v preteklih letih s posebnimi znamkami spomnile starih avstro-ogrskih poštnih uradov, pri tem pa seveda

niso zanemarile tržaškega. Na znamki v vrednosti 0,65 evra, ki jo bodo izdali prihodnjega 3. novembra, je naslikan veliki salon sedeža mestne glavne pošte, sredi katerega stoji kip cesarja Franca Jožefa.

Novica o novi znamki se je pojavila na specializirani filateli-

stični spletni strani »vaccari news«, ki obenem poroča o nadvse nenamerni izbiri dneva začetka izdajanja »tržaške« znamke: 3. novembra mineva namreč devetdeset let od podpisa premirja in Vili Giusti med kraljevino Italijo in avstro-ogrsko monarhijo ob koncu prve svetovne vojne.

Zgodovinski sedež glavne tržaške pošte na znamki

ANSA

do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«.

ARISTON - 16.30, 18.30, 21.00 »La terra degli uomini rossi«.

CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Mamma mia!«; 18.05, 21.15 »Miracolo a Sant'Anna«; 15.50, 18.00, 20.05, 22.15 »Zohan«; 16.05, 17.55 »L'arca di Noe«; 15.50, 18.00, 20.05, 22.15 »La mummia: La tomba dell'imperatore Dragone«; 16.00, 20.00, 22.00 »Sfida senza regole«; 20.00, 22.00 »Burn after reading: A prova di spia«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Hancock«; 16.10, 18.05 »Kung Fu Panda«.

EXCELSIOR - 16.00, 18.30, 21.00 »Parigi«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 21.00 »Pranzo di Ferragosto«.

FELLINI - 17.00 »Kung Fu Panda«; 18.30, 20.15, 22.00 »Il papa' di Giovanni«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.00, 17.45, 20.45, 22.20 »Burn After Reading - A prova di spia«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.45, 18.15, 19.30, 22.00 »Miracolo a Sant'Anna«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.00, 21.20 »Tropski vihar«; 18.40, 20.40 »Vojna zvezd: Vojna Klonov«; 19.20, 21.40 »Dirka smrti«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.20, 18.20, 20.20, 22.20 »Mamma mia!«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Zohan - Tutte le donne vengono al pettine«; Dvorana 3: 16.30 »Un segreto tra di noi«; 18.15, 20.15, 22.15 »Riflessi di paura«; Dvorana 4: 16.30 »L'arca di Noe«; 18.00, 20.00, 22.00 »Sfida senza regole«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.00 »Mamma mia!«; Dvorana 2: 17.30, 20.00, 22.10 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.15 »Zohan«; Dvorana 4: 18.15, 21.15 »Miracolo a S. Anna«; Dvorana 5: 17.30 »L'arca di Noe«; 20.00, 22.00 »Sfida senza regole«.

Mali oglasi

DELAVEC srednjih let išče novo službo. Klicati ob delavnikih od 10.00 do 12.30 na tel. št.: 349-3320198.

KUPIM majhno stanovanje v Miljah. Tel.št.: 339-4551135.

PODARIMO kaminsko peč rabljeno dve sezoni. Klicati v večernih urah na tel. št. 334-3333451.

PRODAM HIŠO v okolici Zgonika (Girandole) z majhnim vrtom. Okvirna cena 185.000 evrov. Tel. 040-327296.

PRODAM ZEMLJIŠČE-PAŠNIK 1.300 kv.m., v stenicah v Boljuncu. Tel.: 040-280910.

PRODAM 4000 kv m. nezazidljivega zemljišča med Opčinami in Repnom (takoj po mostu, ki prečka avtocesto). Dostop z avtom. Cena 19.500 evrov. Tel.347-6145807.

PRODAM kraški portal. Tel. 334-6475337.

PRODAM kraško skrinjo iz oreha, vso pobarvano z rožami. Tel. 339-7396098.

PRODAM motor aprila 125 tuareg - win po ugodni ceni. Tel. 338-6036203.

ZARADI NEUPORABE prodam profesionalno kletko znamke Meneghin, v zelo dobrem stanju, za vzrejo kuncev (2 x 6,18 m). Deluje povsem avtomatično. Cena 2.000 evrov. Tel. 329-7260688 v večernih urah.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobu je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

SKD IGO GRUDEN vabi na

otvoritev razstave *Anice Pahor*
Občutljivi stiki

danes, 9. oktobra ob 18.30 v društvenih prostorih

Predstavitve *DEZIDERIJ ŠVARA*
Glasbeni program *LARA PUNTAR*
in *DARIO VIVIANI*

Vabljeni!

13. Koroški kulturni dnevi na Primorskem

CONTRAPPUNTO BESTIALE

Koncert
MePZ Podjuna Pliberk.
Zborovodja:
mag. *Anja Kapun*

Koncert bo v
Prešernovem gledališču
v Boljuncu
v soboto, 11. oktobra, ob 20.30.

Vabita Slovenska prosveta in Mladinski dom Boljunec.

OSMICO je odprl Škerk Boris v Praprotu. Tel. št.: 040-200156.
OSMICO ima Zahar, Boršt 57. Tel. 040 - 228217.
OSMICO sta v Mavhinjah odprla Franc in Tomaž Fabec. Obiščite nas. Tel. 040-299442.

Čestitke

Danes praznuje v Križu ARDEMIA okrogla leta. Še obilo zdravja in veselja ti iz srca želimo vsi, ki te imamo radi.

Draga MADDALENA, danes praznuješ 20. rojstni dan! Veliko zdravja, uspehov, sreče, naj ti žarki veselja v nadaljnji poti žarijo ter do roba si napolni čašo življenja. To ti želijo mama, papà, Mara ter nona Miranda.

Gospo OLG! čestitamo za njen lep jubilej! Želimo ji veliko zdravja, zadovoljstva in vsega, kar si sama želi. Vsi dolinski izletniki ter gospa Ada.

V prijetni družbi svojih domačih
praznuje danes
Miran
svoj rojstni dan

V prvih 40. si se veselil z našo mamo in našima očetoma. V drugih 40. pa se nas je nabralo kar nekaj. Voščimo ti vse naj, naj... in da bi še dolgo užival med nami s svojo boljšo polovico.

To so želje tvojih 7 palčkov in njihovih staršev. Na zdravje!

Ob visokem življenjskem jubileju vošči vse najboljše svojemu bivšemu predsedniku

Miranu Kuretu

AŠD Breg

Mladostnemu

Miranu

vse najboljše za rojstni dan

družine Ota

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 9. oktobra 2008
DIONIZIJ
Sonce vzide ob 7.14 in zatone ob 18.30
- Dolžina dneva 11.16 - Luna vzide ob 16.04 in zatone ob 1.00.

Jutri, PETEK, 10. oktobra 2008
DANIJEJ

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 17,5 stopinje C, zračni tlak 1018,8 mb narašča, veter 7 km na uro jugo-vzhodnik, vlaga 70-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,8 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 6., do sobote, 11. oktobra 2008
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Oriani 2 (040 734441), Barkovlje - Miramarski drevored 117 (040 410928). Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Barkovlje - Miramarski drevored 11, Trg Cavana 1.

Boljunec (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Cavana 1 (040 300940).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8.

Izleti

KLAPA'36 dolinske občine vabi na izlet v Nadiške doline v nedeljo, 19. oktobra. Vabilo na kosilo, ogled Čedadada in obisk praznika kostanjev. Za informacije 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Just).

POZORI! Enodnevni izlet po partizanskih poteh v nedeljo, 19. oktobra, v organizaciji SKD Slavec Ricmanje - Log OD-PADE, zaradi nizkega števila udeležencev.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE obvešča izletnike, da je odhod za izlet na Ptuj v nedeljo, 12. oktobra, ob 6.30 iz avtobusne postaje v Miljah, od Korošcev ob 6.40, pri ex-Fiat Grandi ob 6.50 ter od Fernetečev okoli 7. ure. Prihod na iste postanke v večernih urah.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi na tradicionalni pohod po Banjšicah, v nedeljo, 12. oktobra. Krožna pot primerna za vsakogar, po pohodu družabno srečanje. Zbor udeležencev med 8.30 in 9. uro pred domom KS na Banjšicah. Vpisnina: 5,00 evrov (topel obrok in napitek). Pohod vodi Jože Sedevčič, ki ga lahko pokličete za dodatne informacije na tel.: 041/345-411.

SESTRE IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU vabijo v soboto, 18. oktobra, na romarski izlet v Kočevje in širšo okolico z zanimivo zgodovinsko preteklostjo in lepoto narave. Avtobus bo odpeljal z Bazovice b 6.10. s trga Oberdan ob 6.30, s Sešljana ob 6.45, s sv. Križa ob 6.50, s Proseka ob 6.55, z Opčin ob 7. uri. Stroški romarskega izleta znašajo 42,00 evrov. Za vpis in podrobnejše informacije pokličite čimprej 040-220693 ali 347-9322123.

ASD-SK BRDINA organizira 18. in 19. oktobra izlet in smučanje na ledeniku Molltaler. Vpisovanje je odprto vsem. Za informacije in prijavo pokličite na tel. št. 348-8012454. Zaradi organizacijskih razlogov, naj se zainteresirani javijo čimprej. Vljudno vabljeni!

KMEČKA ZVEZA vabi svoje člane, da se udeležijo izleta, ki ga prireja v nedeljo, 19. oktobra, na tradicionalni praznik kostanja BURNJAK. Praznik nudi poleg pokušine in možnosti nakupa domačih pridelkov, med katerimi izstopa kostanj, bogat kulturni spored.Odhod avtobusa ob 7.30 iz Boljunca. Cena izleta, ki vključuje potovanje z avtobusom in kosilo, je 35,00 evrov. Zainteresirane naprošamo, da se iz organizacijskih razlogov čim prej vpisujejo v uradih Kmečke zveze v Trstu in Gorici, tudi telefonsko, od ponedeljka do petka do 13. ure (Trst - 040 362941, Gorica 0481-82570).

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU in krožek KRUT vabita na izlet v nedeljo, 19. oktobra, tokrat »Skozi Ljubljano do Dovjega«. Vpisovanje in vse informacije na Krut-u, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, pri g. Kobalu, tel. 040-826661 in g. Boletu, tel. 040-417025.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA tudi letos organizira tradicionalni izlet oljkarjev, ki se bo odvijal v dneh 22., 23. in 24. oktobra. Z avtobusom se boste odpeljali v Ligurijo, kjer si boste lahko ogledali razne oljčnike, vinograde in torklo ter razne lepote Ligurije. En dan bo posvečen samo turizmu, premikali pa se boste z ladjo in z vlakom in si ogledali Cinque Terre. Približna cena izleta za vse tri dni znaša 270,00 evrov. Če ste zainteresirani pokličite v jutranjih urah na tel.št.: 040-8990103 (Laura), oz. 040-8990108 (Roberta) in boste dobili vse dodatne informacije in tudi podrobn program izleta.

ITALIJANSKA USTANOVA ZA SPOZNAVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE vabi na v nedeljo, 26. oktobra, na brezplačni kulturno-jezikovni izlet na Sočo in v dolino Trente. Obiskali bomo tudi muzej 1. svetovne voj-

ne v Kobaridu. Izlet je namenjen vsem, ki znajo in se učijo slovenski jezik tudi preko drugih šol. Info.: na sedežu ustanove, ul. Valdirivo 30, tel. št. 040-761470, 040-366557 od 17. do 19. ure ali 338-2118453.

Obvestila

KRUT obvešča, da je še nekaj prostih mest za skupinsko vadbo v termalnem bazenu v Gradežu in v Strunjanu. Prijave in dodatne informacije na sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

KRUT prireja tečaj orientalskega plesa - neverbalne, učinkovite tehnike sproščanja napetosti, osvajanja harmonije in samozavesti. Prijave in dodatne informacije na sedežu, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM priredi danes, 9. oktobra, filmski večer z dr. Oskarjem Volpijem, ki nam bo prikazal utrinke s potovanj in še marsikaj. Večer bo v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29) ob 20.30. Toplo vabljeni k udeležbi!

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj voženja z gospo Marico Pahor, ki bo vsak četrtek od 16. do 18. ure v društvenih prostorih. Prvo srečanje bo danes, 9. oktobra. Vabljeni!

OTROŠKA FOLKLORNA SKUPINA STU LEDI vabi vse otroke, ki so jim všeč ljudski ples in petje ter družabnost, na prvo vajo danes, 9. oktobra, od 17. do 18. ure v društvene prostore SKD Škamperle na stadionu 1. Maj v Trstu. **SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI DEVIN-NABREŽINA** vabi vse člane, somišljenike in prijatelje, danes, 9. oktobra, ob 19. uri, na kongres sekcije, ki bo v Radovičevi dvorani društva I. Gruden v Nabrežini.

ASD-SK BRDINA obvešča, da poteka predsmučarska telovadba za otroke ob sredah v telovadnici v Lonjerju od 16.30 do 18.00 ure in ob sobotah v naravi od 15.30 do 17.00 ure. Kdor se želi prijaviti, lahko kliče na številko 348-8012454. Vpisovanje je odprto vsem. Vljudno vabljeni.

ASD-SK BRDINA sklicuje v petek, 10. oktobra, izredni občni zbor na sedežu društva v Merčedolu. Izredni občni se prične v 1.sklicu ob 19.30 in v 2.sklicu ob 20.30. Vabljeni člani društva.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem glasbene matice sprejema vpise za glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Info. na tel. št.: 338-6439938 ali 040-228333 in vsak četrtek, ob 20. uri na sedežu v Dolini.

ČEZMEJNI DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR SPD KRASJE, ki ga vodi Matjaž Šček, ima vaje ob petkih od 17. do 19. ure v Bazovskem kulturnem domu. Dobrodošle so nove pevke (stare od 14 do 19 let). Info: 333-1176331 in 00386-41495281 (Slo).

ČEZMEJNI MLADINSKI PEVSKI ZBOR SPD KRASJE, ki družji mlade od 10. do 14. leta, ima vaje ob četrtkih v Ljudskem domu v Trebčah v dveh izmenah (za nove pevce od 16.15 do 17.15). Info: 333-1176331 in 00386-41495281 (Slo).

SK DEVIN prireja »Smučanje na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo od 9. do 11. ure. 2. izmena od 11. oktobra do 1. novembra oz. od 12. oktobra do 2. novembra.Možnost najema opreme. Informacije na 338-8621592, 040-209873 ali na info@skdevin.it

SKD VIGRED obvešča pevce in godce od vse povsod, da bo tudi letos v okviru 13. Kraškega Oktobrfesta, v Praprothu pod šotorom v nedeljo, 12. oktobra, ob 16. uri tradicionalni Kraški Muzikfest. So-

delujejo lahko muzikanti, ki igrajo na različne instrumente, tudi originalne, le da so v postavi od dua do številne skupine. Prijave do sobote, 11. oktobra zvečer pri odbornikih društva, oz. na prireditvenem prostoru v Praprothu ali na e-mailu: tajnistvo@skdvigred.org.

SKD VIGRED vabi na 13. kraški Oktobrfest pod šotorom, ki bo v Praprothu 10. 11. in 12. oktobra. V petek, 10. oktobra, ob 19. uri otvoritev, sledi ples s skupino Okrogli muzikanti. V soboto, 11. oktobra, ob 15. uri ex tempore za otroke in mladino ter turnir v briškoli za odrasle, od 19.30 ples z ansamblo-ma Mladi kraški muzikanti in Navihanke. V nedeljo, 12. oktobra, od 9. do 10. ure zbiralšče za 13. pohod »Na Krasu je krasno«. Ob 13. uri odprtje kioskov, ob 16. uri 13. Kraški Muzikfest - srečanje ljudskih godcev in pevcev, nato ples z ansamblom Slovenski zvoki. V soboto in nedeljo taborniški kotiček za otroke in mladino v organizaciji tabornikov Rodu Modrega Vala Trst - Gorica.

AŠK KRAS - NAMIZNOTENIŠKI ODSEK obvešča, da že poteka vadba namiznega tenisa za začetnike v športno kulturnem centru v Zgoniku. Interesenti se lahko prijavijo od ponedeljka do petka ob 16.30.

KRUT obvešča, da je odhod avtobusa za skupinsko bivanje-zdravljenje v Strunjanu v nedeljo, 12. oktobra, ob 15. uri iz Trsta (Trg Oberdan - Deželna palača).

MEPZ SKALA SLOVAN obvešča pevke in pevce, da se bodo pevske vaje odvijale ob ponedeljkih in četrtkih, ob 20.45, v domu Skala v Gropadi. Vabljeni novi glasovi!

NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER v Bazovici bo v nedeljo, 12. oktobra, odprt od 12.30 do 19. ure. Na ogled bo tudi razstava »Ko so se v Bazovici rojevale ladje«, del razstave »Cosulich - dinastija adriatica«. Vstop prost.

OBVESTILO OLJKARIEM: Kmečka zveza obvešča, da Deželna služba za varstvo rastlin svetuje s svojim opozorilom z dne 26. septembra, da so še možni napadi oljčne muhe. Oljkarji, ki še niso opravili škroplilnega posega proti oljčni muhi za preprečitev napada ličink te žuželke, še zlasti na območjih kjer je bil presežen prag nevarnosti, naj to opravijo čimprej na oljčnih njivah. Omenjena služba svetuje škropljenje s sredstvi na osnovi dimetoata (Rogor). Pri tem opozarja, da je karenčna doba tega pripravka 28 dni in je zato ta poseg, upoštevajoč čas obiranja oljčnih plodov, verjetno zadnji. V primeru oljčnikov, kjer je bil že izveden poseg, naj se oljkarji posvetujejo s strokovnjaki o morebitni potrebi po novem posegu. Kontrolna številka na mobitelih: za varstvo ECOTRAP 338-9176435, za varstvo MAGNE-OLI 347-9422892.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo. Pevske vaje vsak ponedeljek od 16. do 17. ure v društvenih prostorih v Šempolaju. Pevovalji Nicole Starc in Aljoša Saksida.

OTROŠKA PLESNA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste osnovnošolce. Tedenska srečanja, vsak četrtek, od 16. do 17. ure, v društvenih prostorih v Šempolaju. Mentorica Jelka Bogatec. Info na tel. št.: 380-3584580.

SKAVTI V ŠKEDNJU: Volčiči in volkulice (od 7. do 10. leta) se bodo zbiral ob sobotah, od 15. do 16.30 v domu Jakoba Ukmarja. V soboto, 11. oktobra, bo ob 16.30 tudi sestanek s starši. Izvidniki in vodnice (od 11. do 16. lets) pa bodo imeli sestanke ob nedeljah od 10.30 do 12.30. Začetek v nedeljo, 12. oktobra, ob 10.30 pred škedenjsko cerkvijo.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTEV obvešča, da so se spremenili urniki odhoda ekskurzije Po poteh pesnikov in pisateljev, ki bo v nedeljo, 12. oktobra. Odhod iz Opčin ob 7. uri (Prosvetni dom), ob 8. uri iz Gorice (parkirišče pri Rdeči hiši na ital. strani). Za pojasnila in informacije pokličite na goriški (0481-531495)oz. tržaški urad ZSKD (040-635626).

ŠAHOVSKI KROŽEK PRI SKD I. GRUDEN v Nabrežini bo potekal pod mentorstvom Borisa Fabjana ob sredah ob 18. uri za otroke in ob četrtkih ob 20.30 za odrasle.

ŠZ BOR obvešča, da bo rekreacija za odrasle potekala v prostorih Stadiona 1.maj s sledečimi urniki : ponedeljek in petek od 9. do 11. ure ter torek in četrtek od 16.30 do 17.30. Vadba se prične 2. oktobra. Informacije na licu mesta.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo v ponedeljek, 13. oktobra, začela redna vadba pilatesa s sledečim urnikom: ponedeljek, od 18. do 19. in od 19. do 20. ure; četrtek, od 19. do 20. in od 20. do 21. ure. Za vpis in pojasnila pokličite na tel. št.: 040-327327 (Anica) ali 040-327062 (Norma) v večernih urah.

SKD F. PREŠEREN - ŠIVANJE NOŠ: Ponovno srečanje bo v ponedeljek, 13. oktobra, ob 20.30 v društveni dvorani v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

KRUT - NATURA prireja začetno delavnico Bioenergije s prvim srečanjem v sredo, 15. oktobra, ob 19. uri. Istega dne ob 17.30 bo stekla tudi nadaljevalna delavnica. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

KRUT sporoča, da tečaj joge pričanja v četrtek, 16. oktobra, ob 19.30. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8, Trst, tel. št.: 040-360072.

DELAVNICA SWAROVSKY namenjena odraslim, bo potekala v soboto, 18. oktobra, od 16. do 18. ure, na ul. Cicerone 8. Izdelali bomo dragulje z biserci Swarovsky. Informacije in prijave na info@melanieklein.org, tel. 328 4559414.

MATURANTI učiteljska A.M. Slomšek iz leta 1978 se zberemo na družabni večerji, ki bo v soboto, 18. oktobra, ob 20. uri v pivnici Golden v Sežani. Svojo prisotnost potrdi s sporočilom ali pokliči na tel. 338-8086691 (Igor-Nacjo).

REIKI - v tekui je vpisovanje na tečaj prve stopnje, ki se bo odvijal 18. in 19. oktobra pri Krut - Natura. Prijave in vse dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

DRUŠTVO SLOVENC V MILANU bo slovesno praznovalo 40. obletnico prve slovenske maše v Milanu, v nedeljo 19. oktobra, ob 15.30, v baziliki Sv. Ambroža v Milanu.

PILATES PRI SKD IGO GRUDEN Ob torkih in petkih pilates 1 ob 18.30; pilates 2 ob 19.30. V sredo, 22. oktobra, začetek novega niza uvajanja začetnikov ob 18.30. Za zdravo hrbtnico v sredah ob 17.30, v petkih ob 18.30. Za pojasnila, tel 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

35-LETNIKI!!! Za praznično večerjo z zabavo, ki bo 8. novembra ob 20. uri v restavraciji Križman v Repnu, bomo odšteli 35,00 evrov na osebo - all inclusive! Vsi, ki ste se že prijavili, ste vabljeni, da svojo prisotnost potrdite z akon-tacijao 20,00 evrov. Navodila dobite preko e-maila: »mailto:vecerja1973@yahoo.it«
vecerja1973@yahoo.it ali tel. št. 329-8012528 in 338-9436142. Ostali ste pa še vedno toplo vabljeni, da se prijavite!

TRŽAŠKO ESPERANTSKO ZDRUŽENJE razpisuje 3.Mednarodni natečaj na temo »Božič v podobi in pesmi«
namenjen otrokom vsega sveta od 6. do 14. leta. Vsak lahko pošlje več izdelkov na omenjeno temo in sicer: risbo, ki naj ne presega velikosti lista A4 in/ali pesem. Vsa dela morajo dospeti do 10. novembra, na sledeči naslov: »Esperanto Trieste C.P. 601, Trieste Centro, IT-34132, Trieste-IT«. V pošiljki naj bo listek z imenom in priimkom avtorja/ice, naslov, starost, ime šole in razreda. Vsa dobljena dela bodo razstavljena v božičnem času 2008. Zmagovalce bodo proglasili na javni svečanosti. Za nadaljnja navodila: noredv@tele2.it ali t-studo.ts@gmail.com

Prireditve

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je v razstavnih dvorani Turistične g Informativnega Centra v Sešljana (IAT) na ogled razstava Izložba umetnikov, na kateri razstavljajo do 12. oktobra: Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisia Comelli (slike), Anita Nemanin (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike).

OBČINA MILJE vljudno vabi na otvoritev razstave »Porečanka včeraj: ozkotirna proga danes: pot zdravlja in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulli Sulčič. Otvoritev bo v petek, 10. oktobra, ob 18. uri v občinski dvorani umetnosti »G. Negrin«.

SKD BARKOVLE Ul. Bonafata 6 prireja v soboto, 11. oktobra, večerni pohod »Zoro Starec«. Po domačih klancih nas bo vodila prof. Marinka Pertot. Ob 16. uri bo počastitev spomina Zora Starca

na pokopališču na Kontovelu. Ob 17. uri bo start pohoda izpred sedeža barokovljanskega društva. Priporočamo primerno obutev in svetilko. Info nam nudijo na tel. 040-411635 ali 040-415797.

DOBRODELNI KONCERT »STU LEDI NEJ PRIDE NUTER« - folklorno srečanje posvečeno Stojanu Petarosu, pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst, bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 17. uri, v Koso-velovem domu v Sežani. Sodelujejo: TFS Stu Ledi, AFS Študent (Maribor), GF Santa Gorizia (Gorica) ter Istrska glasbena skupina Vruja. Izkupičke bo dodeljen v dobrodelne namene.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo naslednja predstava 11. Gledališkega vrtiljaka na sporedu v nedeljo, 12. oktobra, v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27), prva predstava ob 16. uri (red SONČEK) in druga ob 17.30 (red ZVEZDA). Skupina KPD Šmihel bo nastopila z igrico MEZINČEK.

OKTET ODMEVI prireja celovečerna koncerta »Pred potovanjem na Švedsko«
in sicer v soboto, 11. oktobra, v Kulturnem domu v Gropadi, v priredbi SKD Skala-Slovan ter v ponedeljek, 13. oktobra v dvorani KD Rdeča zvezda v Saležu. Oba koncerta se bosta pričela ob 20.00 uri.

SKGZ, Svet slovenskih organizacij, Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu, Parnas - zavod za kulturo in turizem Velike Lašče, Javni zavod Trubarjevi kraji vljudno vabijo na otvoritev razstave PRIMOŽ TRUBAR (1508 - 1586) veliki neznani Evropejec v ponedeljek, 13. oktobra, ob 18. uri v Narodnem domu v Trstu, ul. Filzi 14.

SKD IGO GRUDEN prireja od 9. oktobra do 2. novembra razstavo Anice Pahor »Občutljivi stiki«. Možnost ogleda med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v nedeljo od 10. do 12.ure. Za informacije 349-8430222 (A.Pahor).

Prispevki

Ob obletnici smrti dragega očeta Marija Kozine darujeta Neva in Ada 25,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Boljuncu.

V spomin na Polda Vatovca daruje družina Zorn 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB na Proseku.

V počastitev spomina na strica Angela daruje Edi Vodopivec z družino 100,00 evrov za SKD Barkovlje.

V spomin na gospo Tatjana Šmuc Koren darujeta Jana in Štefi 25,00 evrov za OD Bor.

Ob 70. obletnici smrti očeta Marija Žuljana daruje hči Meri 25,00 evrov za SKD Slavec iz Ricmanj in 25,00 evrov za ženski cerkveni pevski zbor Ricmanje.

† Sedaj si pri mami in tatu, nikoli te ne bomo pozabili in te vedno radi imeli, draga

Silvana Leban

(Mucka)

Žalostno vest sporočajo

sestra Miroslava, Ivica, Alenka z družino, Simon in Gregor

Od pokojne se bomo poslovili v petek, 10. oktobra, ob 10. uri, v ulici Costalunga.

Trst, Tolmin, 9. oktobra 2008

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Ob smrti predrage tete SILVE izreka iskreno sožalje družini Koren in svojcem

krožek SKP občine Dolina

Ul. San Lazzaro, 6 - TRST

tel. 040 367886 - info@juliaviaggi.it

Urnik: pon-pet: 9.00-13.30 in 15.30-19.00

sob: 9.00-12.30

Last minute ponudba

KRIŽARJENJE Z LADJO MSC OPERA – ODHOD IZ TRSTA

Zadnja mesta - odhodi 13., 20., 27. oktobra in 3. novembra

Cena na osebo: € 400 notranja dvoposteljna kabina

€ 510 zunanja dvoposteljna kabina

€ 620 zunanja dvoposteljna kabina z balkonom

+ pristaniške takse € 115 in zavarovanje odpovedi € 18

In novembra ponuja:

BUDIMPEŠTA od 1. do 4. novembra

FERRARA ogled razstave »TURNER E L'ITALIA«
23. novembra

GORICA - Kulturni center Lojze Bratuž

Letošnjo sezono uvedel mariborski kvartet Feguš

Koncert je sodil tudi v okvir Kogojevih dnevo - Kvartet sestavljajo bratje Simon, Filip, Andrej in Jernej

Kulturni center Lojze Bratuž je za začetek nove koncertne sezone pripravil koncert kvarteta Feguš iz Maribora in se tako pridružil programu letošnjega festivala Kogojevi dnevi. Kvartet Feguš sestavljajo bratje Simon, Filip, Andrej in Jernej, njihov oče pa je priznani slovenski skladatelj Maksimilijan. Vsi štirje sinovi so po Srednji glasbeni in baletni šoli v Mariboru študij glasbe nadaljevali na Koroškem deželnem konservatoriju za glasbo v Celovcu. Violinist Simon in violinist Peter sta diplomirala na graški Akademiji za glasbo. Violinist Filip in violončelist Jernej pa študij opravljata na Ljubljanski Akademiji za glasbo. Njihovo skupno muziciranje sega daleč v otroštvo, ko jih je oče združil v kvartet in jim za tak sestav tudi priskrbel nekaj glasbene literature.

Na goriškem koncertu je kvartet Feguš, ki profesionalno deluje od leta 1992, pripravil zanimiv program skladb dveh slovenskih in dveh čeških skladateljev iz 20. in 21. stoletja. Kvartet številka 1 Maksimilijana Feguša in novo delo Godalni Kvartet 2007 Štefana Maurija sta s sodobnim glasbenim jezikom postavila uvodni spev festivalu za sodobno glasbo. Feguševa skladba, ki je nastala leta 1998, je strastna, polna ekspresionističnih sprehodov v atonalnost. V njej prevladujejo disonance ki vodijo glasbeno misel skozi vse tri stavke in imajo simbolično vrednost, in z besedami Andreja Feguša 'ponazarjajo neugnano mladostniško energijo in posamezne osebnosti glasbenikov kvarteta'. Delo je Maksimilijan Feguš namreč napisal ob razmišljanju na sinove in je v njem poskušal opisati njihove karakterje.

Posebnost večera je predstavljala Godalni kvartet 2007 Štefana Maurija. Očitno je, da je skladatelj v zadnjih letih

opustil strogo kromatiko, saj je noviteta razmeroma tonalno zasnovana, le tu pa tam si avtor privoščil več svobode in zaidel v povsem atonalne svetove, ki pa predstavljajo le živahno popestritev blagovžočnemu. Kot impresionistične nianse iz stavka v stavek skladatelj odkriva nove in nove modrosti o minljivosti življenja in o vrednotah narave, ki edina izpopolnjuje človeka. Navdih za ustvarjanje skladatelj išče v naravi svojega domačega kraja.

Kot kontrast sodobni slovenski ustvarjalnosti je kvartet Feguš izvedel de-

li Josefa Suka in Leoša Janačka, dveh pomembnejših čeških skladateljev 20. stoletja. Tudi njuni skladbi sta v izrazu že bližje današnji glasbeni izpovedi kot pa preteklim dobam, čeprav Josefa Suka uvrščamo med skladatelje, ki so se spogledovali s preteklostjo, medtem ko je Leoš Janaček eden izmed najpomembnejših slovanskih skladateljev modernizma.

Kvartet Feguš se je izobraževal na številnih mojstrskih tečajih in je v Gorici suvereno predstavil svojo mojstrsko noto izvajanja. V izvedbah vseh skladb

se je izkazal kot sestav iz izjemnim občutkom do prvin sodobne glasbe, v njegovi igri sta se prepletali prefinjenost in mladostniška zagnanost. Če se je v slovenskih delih razkril kot sestav, ki z ostrino prenaša modernejša glasbena sporočila, je v delih čeških skladateljev izrazil vso mehkobo slovanskega melosa. Kulturni center Lojze Bratuž je tako začel svojo sezono v modernejših tonih in pripravil večer z manj znanimi, a zato toliko bolj zanimivi skladbami iz bogate ustvarjalnosti 20. in 21. stoletja.

Metka Sulič

Kvartet deluje od leta 1992

REVIJE ZA OTROKE IN MLADINO - Letnik 55

Priletel je septembrski Galeb

Z novim šolskim letom se je priljubljena revija vrnila med svoje mlade bralce

Priljubljena otroška in mladinska revija Galeb bo mlade uporabnike razveseljevala tudi v novem šolskem letu. V septembrski številki so uredniki zbrali raznoliko leposlovje in kopico izvrčnih ilustracij, naslovno stran pa tokrat krasi risba Lise Camassa, učenke 4. razreda COŠ Fran Venturini (Bollunec - Boršt - Pesek). Na petinpetdesetih straneh lahko bralci Galeba tokrat preberejo številne zgodbe vrhunskih avtorjev, nekaterim od njih bo sledilo še nadaljevanje, pesmice, za pestrost revije pa tako kot ponavadi skrbijo poučni kvizi, dopolnjevanke, križanke ... Stalnici Galeba ostajata Rubrika za starše in šolnike ter Galebova likovna delavnica. Namen prve bo pomagati staršem in učiteljem pri soočanju s številnimi aktualnimi problemi, likovna delavnica pa bo v naslednjih mesecih predstavljala idealno spodbudo za ustvarjalno spoznavanje in izdelovanje preprostih umetniških del v vrtcih, šolah in tudi doma.

Septembrski Galeb se začne s pesmico Zvezdane Majhen Vse o zarjah, za ilustracijo pa je poskrbela Mojca Cerjak. Navihana je tudi pesmica Martine Legiša Mali zajček dolgouhec, ki jo je likovno upodobil Štefan Turk, prisrčna pa je tudi pesmica z naslovom Svet nastaja iz dotika. Njena avtorica je Bina Štampe Žmavc, ilustrirala pa jo je Polona Lovšin. V Galeb sodijo tudi pravljice, v tokratni številki je zbranih kar osem zgodbic, ki jih dopolnjujejo čudovite ilustracije. Tatjana Kokalj je pripovedala pripoved z naslovom Šolska miška - žoga, ki jo je ilustrirala Jasna Sepin, Dvojčka pa je naslov zgodbe Patricije Peršolja. Marko Kravos je napisal prvi del zgodbe o prstih na roki, ki jo je naslovlil Križem kražem med prsti, prijetno pripoved pa je ilustriral Zvonko Čoh. Potem je tu še pripoved Eveline Umek Mama, koliko je ura - Jutro, dobro jutro, ki se bo nadaljevala v prihodnji številki, nadaljevanje pa bosta dobili tudi pravljici Punčka Robin in Zizijon, ki jo je napisala Štefka Kac Marn in ilustrirala Katerina Kalc, in Tinko in Tonko - Besedoslovca. Pod slednjo se je podpisala Berta Golob, za likovno upodobitev pa je poskrbela Vesna Benedetič. Prisrčna in aktualna je tudi zgodba Žige Gombača Tjaša in Tijan - Reklame tu, reklame

Naslovnica septemsbrske številke Galeba

tam, ob koncu pa lahko bralci preberejo še pravljico Slavka Pregla z naslovom Pravljice za Varjo - Varja se najde. Tudi ta pripoved se bo nadaljevala v prihodnji številki Galeba.

Kot že veleva tradicija, bo Galeb tudi v tem šolskem letu prinašal veliko več kot le pravljice in pesmice. Zelo poučen je tako prispevek Marjete Zorec, ki bralcem približuje Primoža Trubarja. Popotovanje k Trubarju nas popelje iz Ljubljane proti Dolenjski, na Turjak in na Rašico. Zgodovinski prispevek so obogatile tudi fotografije. V septembrski rubriki Prispodobne o živalih nam Klarisa M. Jovanovič približa vse sopomenke, ki so povezane z žabo. Jasna Merku je v likovni delavnici postregla z

Ilustracija Vena Dolenca

razlagami, kako narediti tisk z vrvico, psihologinja Suzana Pertot pa bo tudi letos v rubriki za starše in šolnike pojasnjevala različna vzgojna vprašanja. Tokrat lahko starši in šolniki berejo o odnosu med otrokom in televizijo.

Poleg vsega omenjenega ne smemo pozabiti na rubriko Šolarji pišejo in rišejo, v kateri svoja doživetja opisujejo učenci različnih šol, novost septembrskega Galeba pa je kuharska rubrika, v kateri kulinarčne recepte deli Škrobek. Uporabniki Galeba se bodo tokrat lahko naučili pripravljati enostavne in slastne indijske kanuje, za boljše razumevanje recepta pa skrbijo fotografije in ilustracije Jasne Sepin. (sč)

Novosti Karantanije

Pri založbi Karantanija so za jezensko branje pripravili novo knjigo Eve Škofič Maurer Mišlim, da te bom kar poljubil, ki jo je ilustrirala Milanka Fabjančič, Primož Suhodolčan je napisal mladinsko detektivko Maks pa Sanja, ilustracije je pripeval Igor Ribič, svoja leta na radiu pa je v knjigi Radioaktivni spomini obudil Ivan Sivec. Eva Škofič Maurer je sicer v prvi vrsti poznana kot profesionalna klovnesa, ki med drugim že pet let z drugimi Rdečimi noski obiskuje bolnišnice in razveseljuje otroke. Kot je na vinarski konferenci zaupala urednici Tadeji Zupan Arsov, vedno upa, kot klovnesa, pisateljica ali zgolj Eva, na srečne konce. Ni nujno, da zanje poskrbijo vile, že upanje, da bo vse dobro, je dovolj. To velja tudi za knjigo njenih živalskih zgodbic, ki na simbolni ravni nagovarjajo, kot vse dobre pravljice, tudi starejše bralce. Živali v knjigi so drugačne, nesprejete, je povedala avtorica ter hkrati pohvalila ilustracije, ki jih je prispevala Fabjančičeva; zgodbic ni ilustrirala, temveč jih je nadgradila.

Suhodolčan je pri Karantaniji izdal Maksa pa Sanjo, mladinsko kriminalko. On je zamišljen, ona dejavna, toda, kot je dejal Suhodolčan, »ženske vladajo svetu,« in še to - tudi tokrat si ni izmislil skoraj nič, »življenje samo piše zgodbe, jaz mu pri tem samo malo pomagam«. Ivan Sivec ni le avtor kar 85 knjig, je tudi dolgoletni radijec. Sprva je bil med tehnik, potem je predsedal med novinarje, je povedal na predstavitvi knjige Radioaktivni spomini. Sivec, sedaj upokojenec, je zaljubljen v radijski medij, »umrl bom z radijem na prsih«. O tem pričajo že številne anekdote, ki jih je zapisal v knjigi, pa tudi sistematično sestavljena poglavja, ki segajo od Kukavice, Umrli je naš Tito, Vala 202 do Vremenske napovedi. (STA)

Razpis slovenskih splošnih knjižnic

Slovenske splošne knjižnice so razpisale literarni natečaj z naslovom Zgodbe iz knjižnice, ki je potekal že vse poletje, zaključil pa se bo 15. oktobra 2008. Do sedaj je na razpis prišlo že blizu 50 zgodb. Razpisni pogoji so objavljeni na spletnih straneh vseh šestdesetih splošnih knjižnic. Zgodbe bo ocenjevala strokovna žirija, nagrajenci pa bodo razglašeni na slovesnosti, 20. novembra, ob Dnevu slovenskih splošnih knjižnic, letos v domačinski splošni knjižnici. Nagrade in priznanja bodo prejeli iz rok so proge predsednika RS Barbare Miklič Turk. Ni naključje, saj sta se tudi ona dva spoznala prav v knjižnici in bi lahko rekli, da je tudi to zanimiva »Zgodba iz knjižnice«.

Splošne knjižnice se na ta način promovirajo tudi kot tretji prostor. Tretji prostor je izraz, ki ga je oblikoval sociolog Ray Oldenburg (The Great Good Place, 1990). Pomeni neformalne, nevtralne prostore, kjer se ljudje srečujejo in razvijajo socialne interakcije, prijateljske vezi, prostor za debate, domačnost, povezanost z lokalno skupnostjo, spodbujajo druženje namesto izoliranosti in delajo življenje bolj barvito. Posebno v urbanih okoljih so ljudje izgubili stik s skupnostjo. Človek pa ravno to potrebuje za socialno zadovoljstvo in duševno zdravje. Tretji prostor so lahko bifeji, ulice, publi, pošte, nakupovalni centri, športne dvorane ali - knjižnica. Zato je prostor pomemben, pomembno je, kakšen je, kako se v njem počutijo uporabniki.

NOVOST - Novinec je na moč podoben svojemu predhodniku

Golf VI je prej evolucija kot revolucija do preteklosti

Bogata paleta dizelskih in bencinskih motorjev - Izboljšana zvočna izolacija

Islandija, dežela gejzirjev in ledenikov, kjer so predstavili najnovejšo 6. generacijo golfa, nas je dočkala s tipičnim severnjaškim septembrskim vremenom: veter in dež sta tu doma, le da dež ne pada navpično kot pri nas in v vseh normalnih deželah, temveč vodoravno, tako da ni dežnika ali dežnega plašča, ki bi te lahko zaščitil pred močjo.

Okvara na letalu je še prispevala k temu, da smo v Reykjavik prišli odločno pozneje, kot je bilo predvideno in da je torej prvi dan testnih voženj z novim golfom potekal v dokaj skrčeni obliki. Ze takoj smo se lahko prepričali, da je golf šeste generacije ostal...golf: solidno vozilo, ki ga označujeta konservativnost in tradicionalnost, kar je pač za VW pravilo. Kljub oblikovalskim trudom Walterja De Silve golf ostaja golf, vse premalo drzen in podoben svojemu predhodniku.

Evolucija tega posrečenega modela torej, kar pomeni, da je novi golf narejen na platformi golfa pete generacije, vstevši zasnovo podvozja in vzmetenja. Skoraj enake so ostale tudi zunanje in notranje mere; novinec je za 5 milimetrov krajši, za dva centimetra širši in slabše tri centimetre nižji od predhodnika, vendar le na račun drugače oblikovane pločevine - medosna razdalja je z 257,8 cm ostala enaka. Tudi zato v notranjosti ni opaziti ali občutiti kakšnega prostorskega prirastka; tako spredaj kot zadaj se sedi udobno, s prostorom ni težav, a tako je bilo tudi pri prejšnji različici. Povsem enako velik je tudi prtljažnik s 350 litri prostora - s preklopom naslonjal asimetrično deljive zadnje klopi meri 1305 litrov. O ergonomiji ni treba izgubljeti besed; preglednost, dosegljivost in urejenost vseh stikal in gumbov je na pričakovano visoki ravni, zaradi nove oblike pa je armaturna plošča zdaj videti imenitnejša in bolj v slogu passata CC - še zlasti zaradi volanskega obroča, dodanih kromiranih obrob in bolj športno oblikovanih merilnikov z novo grafiko.

K boljšemu počutju je vsekakor prispevala izboljšana zvočna izolacija motornega in potniškega prostora; piša vetra skoraj ni slišati, hrup izpod koles ostane pred potniško kabino. Materiali v notranjosti so boljši, ob ostrejšem pregledu karoserijskih stikov pa je opaziti natančnejšo izdelavo.

Zunanost golfa 6. generacije se v primerjavi s prejšnjo ni bistveno spremenila

Veliko pozornosti so pri golfu namenili elektronskim voznim pripomočkom. V ospredju je zagotovo prilagodljivo podvozje DCC, ki prilagaja čvrstost blažilnikov voznim razmeram; tako pri pospeševanju, zaviranju ali zavijanju hipno prilagodi delovanje blažilnikov in omeji nezaželena gibanja karoserije. Novost je tudi radarski tempomat. Od elektronskih pripomočkov velja omeniti še sistem za samodejno parkiranje in vgrajeno kamero za vzvratno vožnjo.

Glavne tehnične značilnosti so prevzete od predhodnika, na novo pa je zasnovana motorna paleta. Na voljo sta dva dizelska motorja, oba s prostornino dveh litrov; šibkejši TDI zmore 110 KM in ima 250 Nm navora, močnejši TDI pa zmore 140 KM in ima 320 Nm navora. Oba motorja sta seveda najnovejše generacije z neposrednim vbrizgom prek skupnega voda, kar pomeni

bistveno tišji in mirnejši tek v primerjavi s prejšnjo generacijo TDI motorjev.

Bencinsko paletu motorjev na našem trgu začena 1,6-litrski štirivaljnik s 102 KM, več moči, navora in prožnosti pa zagotavljata oba 1,4-litrski štirivaljnika z neposrednim vbrizgom goriva. Šibkejši je opremljen s turbinskim polnilnikom in zmore 122 KM, močnejši ima ob turbinskem polnilniku tudi mehanski kompresor in zmore 160 KM. TSI motorja sta tudi varčna, saj v povprečju porabita 6 oziroma 6,2 l/100 km. Vse bencinske in oba dizelska motorja je mogoče dobiti v kombinaciji z DSG avtomatiziranim menjalnikom z dvojno sklopko - v odvisnosti od navora ima ta 6 ali 7 prestav.

Cene gredo od 16.800 do 26.200 evrov.

Stran pripravil Ivan Fischer

PARIZ - Za sedaj le koncept

C200 - nova generacija korejskih mešancev

Pri SsangYongu so konstruktivno sprejeli kritiko o kontroverzni obliki svojih vozil. V Parizu so namreč predstavili koncept, ki bi utegnil postati novi actyon, sodel pa bo v novo generacijo mešancev, ki bodo popestrili SsangYongovo ponudbo.

Pod imenom C200 koncept je namreč doma avtomobil vsečne zunanosti, po izjavah Korejcev, naj bi šlo za mestni SUV, stoji na povsem novi platformi, kar pomeni, da bo avto dolg približno 440 cm, še zlasti pomembno pa je, da bo imel kar 264 cm medosne razdalje in torej tudi dokaj udobno kabino.

V C200 so vgradili nov dvelitrski turbodizelski motor z močjo 175 KM, ki naj bi že ustrezal evropskim normam Euro5. Motorju so dodali ročni, 6-stopenjski menjalnik in štirikolesni pogon.

ZASTAVA - Milijarda evrov investicije

Fiat odpira proizvodnjo v Srbiji

Kot poroča srbska tiskovna agencija Tanjug, so pred kratkim podpisali tudi memorandum o sodelovanju s članoma skupine Fiat, družbama Iveco in Magneti Marelli, pri proizvodnji avtobusov, tovornjakov in delov za avtomobilsko industrijo. Skupna investicija Fiata, Iveca in Magneti Marellija - treh družb, ki trenutno sodelujejo pri projektu - bo vredna več kot milijardo evrov, ustvarila pa naj bi 5000 delovnih mest.

Fiat naj bi v Kragujevcu izdeloval malčka, ki nosi delovno ime b-compact, s proizvodnjo katerega naj bi začeli konec prihodnjega leta. Italijani naj bi po pisanju italijanskih časnikov do konca leta 2009 v Kragujevcu začeli s proizvodnjo manjšega vozila, šlo naj bi za novega fiata 500, letno pa naj bi jih proizvedli 200.000.

V drugi fazi, do konca leta 2010, naj bi Fiat začel tudi s proizvodnjo grande punta, s čimer bi proizvodnja vozil v Zastavi narasla na 300.000 letno. Zastava je v rekordnem letu 1989 proizvedla 220.000 vozil.

Srbija se je obvezala, da bo Fiatu v naslednjih 10 letih zagotovila dodatne spodbude, kot so znatne davčne oprostitve, brezplačno zemljišče za širjenje zmogljivosti in podelitev statusa proste carinske cone območju v Kragujevcu.

Po besedah srbskega ministra za gospodarstvo in regionalni razvoj Mladana Dinkića bo Srbija postala velika izvoznica avtomobilov, pri čemer bo 98 odstotkov proizvodnje izvozila v EU.

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

ENZO

Redni vzdrževalni pregledi na avtomobilih
in avtomobilih vseh znamk
priprava vozil za tehnični pregled

Opčine - Bazoviška ul. / Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

GORICA - Potres na svetovnih trgih odmeva tudi na krajevni ravni

Varčevalci vznemirjeni, iz bank pomirjujoče izjave

Depoziti in bančne obveznice na varnem - Manjši zavodi na boljšem kot velike banke

Slovenska bančna zavoda v goriškem mestnem središču, Zadruga banka Doberdob in Sovodnje ter Čedajska banka - Kmečka banka

BUMBACA

ke - Kmečke banke Vittorio Frandolič opozarjata, da so lokalne oz. manjše banke v tem trenutku na boljšem položaju kot mogočnejše bančne ustanove. Frandolič pravi, da velikega alarma med klienti zaenkrat še ni, medijsko bombardiranje pa marsikoga vznemirja. »Varčevalci se obračajo na banko in sprašujejo o tem, kako imajo naložen denar, kolikšna so jamstva, kdo garantira določene vrednostne papirje in kakšen je riziko, da bodo še kaj izgubili. Nekateri tudi prodajajo delnice in kupujejo druge, pretiranega preplaha pa nismo beležili,« pojasnjuje Frandolič in dodaja: »Če imajo naši klienti bančne ali državne obveznice oz. obveznice emitentov, ki so varni, ni treba, da si delajo velikih pregjavic. Izguba bi bila prehodna oz. manjša. Glede na to, da na trgu ni dovolj likvidnosti, bodo cene njihovih vrednostnih papirjev lahko nekoliko padle, velike škode pa ne bodo utrpeli.«

Karlo Devetak je včeraj povedal, da se na Čedajsko banko in lokalne banke nasploh v teh dneh obračajo za informacije tudi klienti drugih bančnih zavodov. »To dokazuje, da smo ohranili dober stik s kra-

jevnim prebivalstvom in da nam ljudje zaupajo. Naši uslužbenci so pripravljeni in jim dajejo tehtne odgovore,« podčrtuje Devetak in pristavlja: »Naj povem, da so Čedajska in krajevne banke nasploh v tem trenutku na boljšem kot velike ustanove. V preteklosti namreč niso vsiljevale svojim klientom strukturiranih produktov, derivatov itd. ter jih tudi same niso kupovale.«

Po navajanju Devetaka, ki je obenem predsednik goriške sekcije SDGZ-ja, je določeno mero zaskrbljenosti zaznati tudi med goriškimi podjetniki. »Ko so banke v težavah, se zmanjšuje njihova pripravljenost za kreditiranje. Posojila so dražja, kar seveda spravlja v škripce gospodarstvenike. Pričakovati je, da bo evropska centralna banka še dodatno znižala obrestno mero, pomembno pa je tudi, da država reši vprašanje premoženja bank,« pojasnjuje Devetak in napoveduje, da bo goriška sekcija SDGZ-ja 13. oktobra priredila srečanje o aktualnih gospodarskih vprašanjih. Potekalo bo v goriškem Kulturnem domu ob 20. uri, predaval pa bo docent bančništva na Videmski univerzi Stefano Miani. (Ale)

Ogrevanje tudi v Sovodnjah

Tudi sovođenska občinska uprava je sprejela sklep, ki dovoljuje predčasni prižig kurjave v vseh javnih in zasebnih poslopih. Po predpisih ogrevalnih naprav ne bi smeli prižgati pred 15. oktobrom, vendar zaradi nizkih temperatur občina dovoljuje njihovo uporabo od včerajšnjega dne dalje za največ sedem ur dnevno.

Ranjeni mati in hčerkica

V Ločniku je v torek prišlo do prometne nesreče, v kateri sta bili lažje poškodovani 44-letna ženska in njena sedemletna hčerkica. Nezgodar se je pripetila ob 19.25 v ulici Romana, kjer je 44-letna P.I. iz Ločnika, ki je sedela za volanom oppla corse in je s seboj imela hčerkico C.D., naenkrat ustavila avtomobil. Avto tipa vw bora s slovensko registrsko tablico, ki je bil za njo in ga je upravljal 57-letni M.B. iz Vipolže, se ji ni uspel izogniti. Posredovalo je osebje službe 118, ki je žensko in punčko odpeljalo v goriško bolnišnico.

Posvetilo tudi Devetaku

Iz poročila o poteku ponedeljkove solidarnostne pobude pri Čotovih na Vrhu je izpadlo, da so letošnji večer posvetili tudi Leopoldu Devetaku, sovođenskemu občinskemu upravitelju in prosvetnemu delavcu, ki je zaradi zahrbtnje bolezni umrl februarja letos.

Cedre ni več na korzu

S središčnega korza Popolo v Tržiču so odstranili monumentalno libanonsko cedro, ki je na ulici edino drevo in pod katerega so ob Božiču postavljali jaslice. Na to opozarja tržiška zveza Legambiente, ki sicer ni seznanjena z razlogi odstranitve drevesa, pričakuje pa, da ga bodo primerno nadomestili.

Bellavite za referendum

Podpise za pet posvetovalnih občinskih referendumov bodo zbirali nocoj med 21.30 in 23. uro pri baru Aenigma v ulici Nizza v Gorici. Pobudnikom se bo pridružil občinski svetnik Andrea Bellavite.

Jazz s pridihom latino glasbe

V mali dvorani novogoriškega kulturnega doma bo jutri ob 20.15 nastopila jazz skupina 4Sure; dogodek sodi v Jesenski glasbeni tris 2008. Tokrat gre za jazz koncert s pridihom latinske Amerike. Štirje glasbeniki prihajajo z različnih koncev sveta - ZDA, Nizozemske in Suriname -, zato se tudi glasbeni slogi, ki jih izvajajo, prepletajo med brazilskim swingom, brazilsko-kubanskimi ritmi in karibskim jazzom. Vstopnina stane 10 evrov. (km)

SOVODNJE - Stalne travnate površine

Mnogo njiv bodo rešili

Na deželni direkciji sta Petejan in Tomsič predstavila osnutek študije, ki jo je opravil botanik

Dober del zemljišč na območju občine Sovodnje, ki jih je dežela Furlanija-Juljska krajina vključila med stalne travnate površine, bo po vsej verjetnosti izključen iz spornega seznama. Pozitivno mnenje sta sovođenski župan Igor Petejan in njegov odbornik Slavko Tomsič dobila na deželni direkciji za kmetijstvo, kjer sta se v torek srečala s pristojnim funkcionarjem.

Deželni odlok, ki je vzpostavil omejitveni režim na travnatih površinah, je na Goriškem prizadel predvsem sovođensko občino. Na njenem ozemlju so mnoga zemljišča neobdelana, zaradi česar so jih uslužbenci deželne direkcije označili za travnate površine, čeprav imajo krajani zanje druge načrte. Isto velja za občinsko upravo, ki bi ji zakonodaja utegnla preprečiti postopek za že načrtovano širitev obrtniških con. Sovođenska upravitelja sta sogovorniku Pizzuttiju zato izročila dokumentacijo, ki jo je pripravil izvedenec na zahtevo občine in občanov. »Botanik, ki smo mu zaupali študijo, je že spomla-

SLAVKO TOMSIČ

BUMBACA

IGOR PETEJAN

BUMBACA

di začel preverjati utemeljenost vključitve zemljišč naše občine v seznam stalnih travnatih površin. Ob preverjanju na terenu se je botanik posluževal tudi fotografij in drugega gradiva. Iz osnutka študije, ki ga je pripravil in ki smo ga v torek predstavili deželni funkcionarju, izhaja, da marsikatero območje ne odgovarja predvidenim rekvizitom,« je povedal Slavko Tomsič. »Deželni funkcionar je pregledal dokumentacijo in ocenil, da ima kar nekaj zemljišč dobre možnosti za izključitev iz seznama. To še posebej velja za območje

med Sovodnjami, Pečjo in Rupo: ta zemljišča so uporabne kot kmetijske površine, na njih pa bi lahko razvili tudi druge dejavnosti,« je povedal župan Igor Petejan in pristavil: »Drugače je za območje med Sovodnjami in Sočo, ki pa iz gospodarskega in tudi kmetijskega vidika ni tako zanimivo. Tam so možnosti za izključitev iz seznama manjše.« Tomsič je še dodal, da bo botanik v teku enega ali dveh mesecev zaključil študijo, do marca pa bo občina morala pri deželi vložiti ugovore za spremembo seznama. (Ale)

GORICA - Načelnica Občanov za predsednika Gironcolijeva prestopila v vrste Italije vrednot

Zbirajo podpise za referendum proti zakonu o imuniteti

Načelnica skupine Občani za predsednika v goriškem občinskem svetu Donatella Gironcoli bo predsedniku občinskega sveta Rinaldu Roldu predlagala preimenovanje svoje svetniške skupine v Občani-Italija vrednot (Cittadini-Italia dei valori). Med dvema političnima gibanjema že poteka sodelovanje na deželni in pokrajinski ravni - njihovi program in cilji namreč na številnih ravneh sovpadajo -, Gironcolijeva pa se je naposled odločila, da se včlani v stranko Antonia Di Pietra.

»Ponosna sem nad svojo preteklostjo v vrstah Občanov. Po izidu deželnih volitev pa čutim potrebo po pogledu v prihodnost. Ker soglašam s političnimi cilji Antonia Di Pietra, sem se odločila, da stopim v vrste stranke Italija vrednot, saj ne vidim nikakršnega protislovja med njenimi cilji in vrednotami Občanov,« je včeraj povedala Gironcolijeva, ob kateri je spregovoril tudi pokrajinski koordinator Italije vrednot Ugo Luterotti. »Na Goriškem sta naša stranka in gibanje Občani za predsednika sklenila dogovor o sodelovanju. Če kdo izmed Občanov želi prestopiti k nam,

DONATELLA GIRONCOLI

BUMBACA

je dobrodošel, nikogar pa k temu nismo prisilili,« je povedal Luterotti.

Predstavnika Di Pietrove stranke sta nato poudarila, da bodo tudi na Goriškem 11. in 12. oktobra začeli zbirati podpise za referendum, ki ga Italija vrednot želi razpisati za ukinitve Alfanevega zakona o imuniteti štirih najvišjih državnih predstavnikov (t. i. lodo Alfano). 11. oktobra bodo zbirali podpise v ljudskem vrtu v Gorici med 9.30 in 13. uro, na korzu Italia pa med 15.30 in 19. uro. Na korzu Italia bodo zbirali podpise tudi naslednjega dne, in sicer med 9.30 in 13. uro. (Ale)

DOBROVO - Predstavniki občine in avstrijskega investitorja ustanovili družbo

Briški hotel s termami bo zgrajen čez tri leta

Prepričani so, da bodo prišli do termalne vode - Če pa je ne bo, jo bodo dovažali iz Bad Bleiberga

Predstavniki občine Brda in avstrijske družbe PORR so včeraj na Dobrovem podpisali pogodbo o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Hotel in terme Brda. Podpisu je sledila ustanovna skupščina nove družbe in imenovanje treh članov posloводства: eden izhaja iz briške občine, dva pa iz družbe PORR. Vrednost investicije je ocenjena na 35 milijonov evrov, dodatni investitorji naj bi prihajali iz Slovenije in drugih predelov Evrope. Terme naj bi bile zgrajene čez tri leta, v tem času nameravajo tri kilometre stran od bodočega hotelskega kompleksa z vrtino priti tudi do termalne vode. Da se le-ta nahaja v Brdih, investitorji ne dvomijo, če pa se bo vendarle izkazalo, da je ni, so jo pripravljene v terme dovažati iz avstrijskega Bad Bleiberga, kar naj bi bilo ceneje od milijon evrov vredne vrtine do globine 2.000 metrov in še polaganja tri kilometre dolgega cevovoda do term.

Z idejo o termah se v Goriških Brdih ukvarjajo že štiri leta. S pomočjo avstrijskih partnerjev se zadeva začelja uresničevati: velik korak naprej v največjem projektu v Brdih v zadnjih desetih letih je včerajšnji podpis družbene pogodbe med omenjenima partnerjema. Še več, zadeva je po besedah briškega župana Franca Mužiča že tako daleč, da spomladi prihodnje leto že načrtujejo začetek gradnje objekta. Na 4 hektarjih zemljišča med Fojano in Medano bo na gričku, ki ponuja slikovit razgled na okolico, zrased objekt, ki bo nekakšna kopija gradu Dobrovo. Briške terme naj bi obiskovalo okrog 150.000 ljudi na leto, v bazenih bodočih toplic pa naj bi bila na voljo tako termalna kot tudi morska voda. V Brdih si ne želijo masovnega turizma, stavijo namreč na ohranjanje identitete svoje edinstvene krajine, s pomočjo turistov pa bi osnovne pridelke, kot sta vino in sadje, tržili že doma. »Edine terme v tem delu Slovenije bomo, računamo pa tudi na goste iz Furlanije-Juljske krajine, Veneta in Koroške. Poleg tega imamo izjemno krajino s kulturno dediščino, ki je, poleg bodočih term, za turiste izjemno privlačna,« je prepričan briški župan.

Občina Brda vstopa v projekt s 15-odstotnim vložkom, preostali del zagotavljajo v družbi PORR. »Brda so posebno privlačna regija, ki nas navdušuje. Pa tudi drugih term še ni v bližini. Naš cilj je razviti turistični projekt za celotno regijo,« odgovarja na vprašanje, zakaj so se odločili vlagati v briški projekt Robert Danzer, vodja za razvijanje projektov pri PORR. Omenjena družba ima veliko izkušenj ravno z izgradnjo term, zato bo pomagala tudi pri razvijanju briškega projekta in zanj pri-

FRANC MUŽIČ

FOTO K.M.

ROBERT DANZER

FOTO K.M.

BERNARD SADOVNIK

FOTO K.M.

dobila še druge investitorje. Ti naj bi prihajali iz Slovenije in drugih predelov Evrope. Ker je termalna voda za projekt term ključnega pomena, bodo sočasno z izgradnjo kompleksa zavrtali tudi v globino zemlje. Investitorji so sicer prepričani, da se v Brdih nahaja termalna voda. »To potrjujejo študije geologov. Vrtine, ki so jih že naredili v bližnjem Gradežu in Tržiču, pa dokazujejo, da naj bi bila na tej liniji topla voda na globini 1.100 metrov,« pojasnjuje Bernard Sadovnik, predsednik Alpejadranskega centra za čezmejno sodelovanje. »Avstrijski strokovnjaki trdijo, da naj bi prelomnica, žila tople vode potekala izpod Svete Gore, mimo Brd,« dopolnjuje briški župan. Želja vseh je, da bi vrtina ostala v občinski lasti, saj bi lahko toplo vodo, ki naj bi imela okrog 50 stopinj Celzija, s pridom uporabljali tudi za ogrevanje nekaterih objektov v občini. Pri financiranju kar milijon evrov vredne vrtine računajo tudi na državno pomoč. Nova slovenska vlada naj bi bila briškemu projektu bolj naklonjena kot dosedanja, se nadejajo. Če pa se vendarle izkaže, da ter-

Prikaz umestitve term v prostor (levo) in videz načrtovanega objekta; razvidno je, da je kompleks term Brda kopija gradu Dobrovo

ARHIV OBČINE BRDA

malne vode v Brdih ni, so jo pripravljene dovažati iz Avstrije. Partnerska občina Bad Bleiberg blizu Beljaka je Bricem že zagotovila zadostno količino termalne vode.

»Po avstrijskih izkušnjah traja zagon in uresničitev takega projekta najmanj pet let,« dodaja Danzer. V Brdih ga razvijajo že dve leti, torej se nadejajo, da bi bil ob-

jekt zgrajen v treh letih. »Celoten projekt se načrtuje tudi iz vidika pospeševalnih sredstev iz Evropske unije. Prihodnje leto naj bi bil na mizi že projekt z gradbenim dovoljenjem, ki je predpogoj za pridobitev evropskih sredstev,« še dodaja Bernard Sadovnik.

Katja Munih

NOVA GORICA

Čezmejni zbor ni pritegnil zamejcev

V drugi polovici septembra je v prostorih novogoriške Zveze kulturnih društev (ZKD) potekala avdicija za nove pevke in pevce Čezmejnega goriškega mešanega mladinskega zbora Primož Trubar. Udeležila se je mladina med 14. in 18. letom. Sad avdicije je novih osem pevk, med katerimi ni nobene Slovenke iz zamejstva. V čezmejnem pevskem zboru, ki šteje 44 članov in članic, tako prepevajo le štirje pevci in pevke z italijanske strani meje. O tem, zakaj med slovensko mladino v Italiji za ta zbor ni večjega zanimanja, smo se pogovorili z Martino Trampuž iz ZKD.

Septembrska avdicija je bila namenjena vsem mladim pevcem in pevkam, ki se prve avdicije v letošnjem februarju niso udeležili. Še posebej toplo so medse vabili fante, ki jih v obstoječi zasedbi primanjkuje. »Obstoječemu zboru se je pridružilo še osem deklet, starih od 14. do 16. leta, tako da sedaj zbor šteje 44 članov v povprečni starosti od 14. do 16. leta,« pojasnjuje Trampuževa. Še posebej so organizatorji veseli, da je med novimi članicami polovica takšnih, ki obiskujejo glasbeno šolo in igrajo kakšen instrument, kar omogoča hitrejši napredek pri učenju novih skladb. »Ker zboru še vedno primanjkuje fantov, pogrešamo pa tudi večji odziv Slovencev iz Italije, so vrata za sprejem v zbor fantov, starih od 14. do 18. leta, ter deklet in fantov navedene starosti iz Italije odprta še vse petke v mesecu oktobru in novembru. Vaje zbora bodo pod vodstvom zborovodje Gregorja Klančiča potekale ob petkih od 16.30 do 19. ure v Točki ZKD Nova Gorica,« vabijo na ZKD.

Pri projektu sodelujejo osnovne in srednje šole v mestni občini Nova Gorica, Šempetru-Vrtojbi, Renčah-Vogrsko, slovenske nižje in višje srednje šole v Gorici, Glasbena šola Nova Gorica, Center za glasbeno vzgojo Emil Komel in Glasbena matica iz Gorice, Zveza slovenskih kulturnih društev Gorica, Zveza slovenske katoliške prosvete Gorica, Dijaški dom Nova Gorica, Kulturni dom Gorica in številni posamezniki zborovodje, ki v okviru šol spodbujajo mladino za vključitev v zbor, ter društva, ki so člani ZKD Nova Gorica. »Podpora s strani šol je res velika,« pravi Trampuževa, ki vzroke za majhno udeležbo slovenske mladine z italijanske strani pojasnjuje takole: »To ni projekt, ki bi se uresničil od danes do jutri, temveč ga je treba peljati korak za korakom. Tako kot se oba prostora ob meji le počasi združujeta, tudi mladi potrebujejo čas, da ju bodo začutili kot skupen prostor. Projekt vsekakor teče in ga ne gre opustiti.« Nenazadnje, čezmejni pevski zbor je zaživel šele v letošnjem letu, zato projektu vsekakor kaže nameniti čas, da se uveljavi in razvije. (km)

GORICA - Odpadki Občina odgovarja trgovcem

Trgovci so pripravljene samostojno poskrbeti za čistočo cest, če jim bo v zameno zagotovljen popust na računih za odpadke? Občinska uprava ocenjuje, da je predlog zveze ASCOM iz prejšnjih dni dokaj provokativen, saj občinski pravilnik iz leta 1989 že predvideva, da bi moral vsak upravitelj poskrbeti za čistočo ceste pred svojo trgovino ali javnim lokalom. Ob tem, dodaja občinska uprava, so se predstavniki zveze ASCOM in FIPE med srečanjem na županstvu 21. maja zavzeli za to, da bodo upravitelji poskrbeli za dostojanstvo in čistočo območja v neposredni bližini svojih lokalov. Ta dogovor je vključen tudi v sklep občinskega odbora z dne 23. maja, kjer pa ni bilo niti besedice o znižanju računov za odpadke. »Občina je vsekakor skušala pomagati kategorijam, kot so črpalke in prodajalci sadja in zelenjave s tem, da je pri računih za odpadke aplicirala najnižje koeficiente.«

TRŽIČ - Tržaška pomorska policija prijavila sodstvu pet ribičev

Ribarili v zaščiteneh vodah

Tržaška policija med akcijo v zalivu Panzano

FOTO KROMA / BALBI

Pomorska policija iz Trsta je v prejšnjih dneh prijavila sodnim oblastem pet ribičev. Le-te so sile javnega reda zalotile med tem, ko so ribarili v zaščiteneh vodah. Ob tem prekršku so ribiči kršili tudi odlok luške kapetanije iz Tržiča, iz tega razloga pa so ob prijavi prešli tudi globlo.

Tržaška pomorska policija je peterico, ki se je za ribarjenje posluževala dveh plovil, zalotila 6. oktobra v zalivu Panzano. Mreže so ob 6. uri zjutraj vrgli ravno v vodah, ki se nahajajo med tremi zaščiteneh območji. Ob tem je policija ugotovi-

la, da so ribiči na mreže pritrdili tipologijo uteži, ki ni zakonsko predvidena, ter da niso vrnili podmorskih rib v vodo. Sile javnega reda so po kontroli zasegle mrežo in ujete ribe. Deset zabojev gavunov, en zaboj morskih lipanov in en zaboj igel je policija na podlagi dogovora s sodnimi oblastmi darovala domu za ostarele »Fratelli Stuparich« v Sosljanu. Ribiči so bili prijavljeni na sodišče zaradi ribarjenja v zaščiteneh vodah, ob tem pa so vsakemu izmed njih naložili tudi denarno kazen. Le-ta skupno znaša 10.000 evrov.

JAMLJE-DOL - Družabnost krajevne sekcije VZPI-ANPI

Mladi govornik izpostavil vrednote osvobodilnega boja

Na nedeljski družabnosti množična udeležba Jameljcev in Doljanov

ALTRAN

Množična prisotnost na nedeljskem pikniku sekcije VZPI-ANPI Dol-Jamlje nedvomno dokazuje, da Jameljci in Doljani s ponosom negujejo dediščino osvobodilnega boja. V gostilni Kapriol v Dolu se je zbralo petinpetdeset gostov in članov sekcije, med katerimi je bilo pet še živelih aktivist, ena borka in štirje partizani.

Prisotne je v slovenščini in italijanščini pozdravil predsednik sekcije Jordan Semolič, za njim pa so - vsi v obeh jezikih - spregovorili predsednica društva Kremenjak iz Jamelj Bruna Visintin, predsednik društva Kras Dol-Poljane Zvonko Frandolič, Jordan Radetič v imenu sindikata upokojencev SPI-CGIL in doberdobski župan Paolo Vizintin; slednji je poudaril, da

je hvaljen bivšim borcem, borkam in vsem udeležencem osvobodilnega boja, zato pa čuti dolžnost, da vrednote partizanskega boja prenaša na mlajše generacije. Osrednji govornik je bil Patrik Zulian, domačin, ki pripada mlajši generaciji. Poudaril je, da so vrednote NOB aktualne in bi morale biti mladim v poduk. Po njegovih besedah so danes po Italiji vse bolj pogosti rasistični izpadi, medtem ko so se partizani borili za enakost in spoštovanje drugačnosti, ki sta zato vrednoti, na kateri je potrebno neprestano opozarjati ljudi. Zulian je dalje pojasnil, da zveza industrijcev pripravlja novo delovno pogodbo, na podlagi katere bo po izračunih sindikata CGIL leta 2011 povprečna delavska plača nižja za 1.900 evrov.

Po drugi strani so se partizani borili za boljše delovne pogoje in plače, ki bi zagotavljale dostojno življenje, kar je tudi zapisano v 36 členu italijanske ustave, ki je vzklila ravno iz odporstva. Zulian je še dejal, da se predsednik italijanske poslanske zbornice Gianfranco Fini izjavlja za antifašista, sicer pa skupaj s svojimi strankinimi somišljeniki rovari proti vsemu, kar ni »italianissimo«. Fini bi moral zato prisluhniti besedam pokrajinskega predsednika VZPI-ANPI Silvana Bacicchija, ki poudarja, da se partizani niso borili za nacionalno identiteto, pač pa za svobodo vseh narodov, je pripomnil mladi govornik. Sledila je družabnost, med katero je partizanske in druge pesmi na harmoniko igral Vilko Frandolič.

TRŽIČ - Začenja se tridnevni posvet

Arheologija turistični adut

Ob italijanskih tudi hrvaški in slovenski predavatelji

GORICA - Forum Snujejo peti kulturni koridor

Z namenom, da se v razpravo o petem koridorju vpletejo tudi kulturne vsebine, bo danes in jutri v Gorici potekal mednarodni forum z udeležbo delegacij iz enajstih držav. Četrti forum »oglejske evroregije« organizira kulturno društvo Mitteleuropa in bo zasedal v konferenčni dvorani sedeža Fundacije Goriške hranilnice v ulici Carducci.

Pobuda je namenjena evropskim, državnim, deželnim in evroregijskim institucijam ter diplomatskim predstavništvom in funkcionarjem, ki so poverjeni za evroregijske projekte, dalje univerzam, kulturnim združenjem in fundacijam, gospodarskim in finančnim ustanovam, ki nastopajo na evropskih tržiščih. Prireditelji napovedujejo, da bodo pri delovnem omizju sodelovale delegacije iz Albanije, Avstrije, Češke, Hrvaške, Italije, Madžarske, Moldavije, Romunije, Srbije, Slovenije in Ukrajine. V današnjem programu posvetovanja bodo izpostavljeni konkretni predlogi mednarodnih projektov, katerih cilj je spodbujati kulturno integracijo na relaciji med Oglejem in Kijevom, vzdolž petega koridorja. Koridor namreč starta v Lizboni in vodi v Kijev skozi Madrid, Barcelono, Lyon, Turin, Milan, Benetke, Trst, Zagreb, Budimpešto in Zahony. V jutrišnjem programu bodo opravili selekcijo projektov na osnovi mednarodne relevance in pristopa čim večjega števila držav, dalje na podlagi institucionalne teže predlagatelja, zagotovljenega finančnega kritja in časovnega ujemanja z dogodki evropske odmevnosti.

»Leta 2007 smo ustanovili permanentni forum za programiranje medregijskih projektov, ki jih želimo uresničevati vzdolž petega koridorja,« pojasnjuje Paolo Petiziol, predsednik društva Mitteleuropa, in dodaja: »Obenem smo, začasno pri našem društvu, ustanovili evroregijski sekretariat za peti kulturni panevropski koridor, ki vzdržuje stike z državami in je organiziral goriško posvetovanje.«

Tržiška občinska uprava že skoraj deset let zbira gradivo in raziskuje zgodovino ladjedelnice s ciljem, da ustanovi center za dokumentacijo o industrijski arheologiji, namen katerega bo sestaviti in negovati zgodovino te krajevne specifičnosti. Iz tega se je porodila zamisel o javnem posvetu na to temo, na katerem bo poudarek namenjen muzealni obravnavi industrijske arheologije, ob tem pa še promoviranju turistične privlačnosti tovrstnih muzejev ter njihovemu vključevanju v kulturno in turistično ponudbo. Posvet se bo začel danes in bo trajal do sobote, potekal pa bo v prostorih občinske galerije sodobne umetnosti v Trziču. Občina ga je organizirala v sodelovanju z deželo FJK, k aktivni udeležbi pa so povabili ne le italijanske izvedence, ampak tudi hrvaške, poljske in slovenske, ki bodo predstavili lastne izkušnje in projekte, to pa zato, da naj bi institucije iz različnih italijanskih dežel in evropskih držav spodbudili k povezovanju v meddeželno in čezmejno muzejsko mrežo.

Vsebinsko izhodišče posveta, ki je vsem odprt, bo tržiška izkušnja, in sicer območje ladjedelnice z delavskim naseljem v Panzanu. Občina Tržič bo med drugim predstavila načrt katalogizacije in ohranjanja gradiva v virtualni obliki s pomočjo računalniške tehnologije. Posvet bo obenem ponudil priložnost za obisk enega najbolj pomembnih območij industrijske arheologije na deželni in državni ravni. Ob koncu današnjih predavanj, okrog 18.45, bodo namreč udeležence pospremili na ogled razstave o stoletnici ladjedelnice, ki so jo uredili v hali ladjedelniškega kompleksa, nato pa še na krov potniške ladje Ruby Princess, ki čaka na splovitev. Tudi jutri bo na programu ogled arheološkega objekta: ob 18.30 bodo interesente odpeljali v Torviscoso, na ogled tamkajšnjega muzeja in industrijskega obrata iz leta 1938. V soboto bo na sporedu še obisk starega pristanišča v Trstu. V tržiški občinski galeriji bodo vsekakor na voljo multimedijski prikazi arheoloških območij.

Posvet se začne danes ob 15. uri s pozdravnimi nagovori predstavnikov krajevnih uprav, družbe Fincantieri in pristaniške oblasti iz Trsta. Ob 16. uri bodo sledila predavanja, ki se bodo zaključila ob 18. uri s predstavitev dvd-ja o morskih »katedralah«, ki so jo uresnili v Trziču. Jutrišnji celodnevni program se bo začel ob 9. uri, ravno tako v soboto. Med sobotnimi predavatelji v dopoldanskem času izstopa direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič, ki bo predstavil projekt muzeja na meji in še zlasti »biserček« - muzej v stražarskem stolpu na Vrtojbenem polju, najmanjši muzej v Sloveniji.

SOVODNJE - Izključno italijanske cestne table zaradi gradnje podpornega zidu ob dvorišču vrtca

V Rupih »sobivata« vidna in nevidna dvojezičnost Smerokaz za sedež civilne zaščite ponovno stoji

Spodbuda je zaleгла. Občinska uprava v Sovodnjah je poskrbela, da že spet stoji smerokaz za sedež občinske civilne zaščite, ki je daljši čas ležal sredi gredice na križišču pokrajinske ceste, le nekaj deset metrov stran od sovođenskega županstva. V krajšem zapisu izpred nekaj dni smo ugotavljali, da se je v znamenje zelo verjetno kdo zaletel, da pa bi bilo primerno, da se ponovno namesti. Člančič s kančkom ironije ni bil dobrodošel. Nanj se je zagrenjeno odzval Slavko Tomsčič, ki je pri sovođenski upravi odgovoren za civilno zaščito, in nam očital zaničljivo držo do prostovoljcev, češ da skušamo izničiti njihovo nesebično delo. Uhaja nam, kaj ima opraviti smerokaz sredi gredice z neizpodbitnimi zaslugami prostovoljcev. Edini namen pisanja je bil spodbuditi pristojne, da znaku vrnejo vlogo, zaradi katere je bil tja postavljen - stoji in ne leže. Zdaj spet stoji, kar nam je včeraj potrdil župan Igor Petejan. Nesporazum je vsekakor obrodil zaželeni plod.

Še na nekaj bomo opozorili sovo-

denjsko upravo. Zaradi gradnje podpornega zidu ob dvorišču vrtca v Rupih je Jaklova ulica zaprta, na rumenih znamenjih, ki na to opozarjajo, pa je zapisan izključno italijanski izraz »Deviazione«. V italijanščini je tudi tabla s tehničnimi podatki gradbišča, ki jo je na mrežasto zaporo ceste namestilo podjetje Devescovi. Mimo ugotovitve, da je italijanski smerokaz v kričnem nasprotju s tamkajšnjimi tablam, ki so dvojezične ali celo samo slovenske, kot na primer Pot v Dele ravno na križišču z Jaklovo ulico, kjer je k vodnjaku položena italijanska tabla. Podobna tabla je nameščena k vходу v Bazoviško ulico, na vogalu z državno cesto; med drugim je oznaka zaprte ceste na tabli napačna. Spriču vsestranskih prizadevanj manjšinskih organizacij in političnih predstavnikov, da se uveljavi vidna dvojezičnost, se nam ne zdi primerno, da se ji sama odpoveduje slovenska občinska uprava. Računamo seveda, da bodo iz našega pisanja v Sovodnjah razbrali izključno spodbudo k doslednosti. (ide)

Smerokaz za sedež civilne zaščite ponovno stoji (levo), cestna tabla na križišču med Jaklovo ulico in Potjo v Dele (desno)

BUMBACA

GORICA - Danes Tradicionalno srečanje glasbenih šol

Na Primorskem poteka vsakoletno srečanje s koroškimi kulturnimi ustanovami. V tem okviru je tradicionalno tudi Srečanje glasbenih šol, ki bo danes ob 18. uri v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Spored je bogat, saj se bodo mladi izvajalci predstavili z različnimi instrumenti: največ je pianistov, katerim sledijo harmonikaši, kitaristi in violinisti. Enourni program bo v glasbi povezal učence in učitelje Glasbene šole na Koroškem ter Glasbene matice in Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice, ki je tudi soprireditelj glasbenega srečanja.

Vrača se Kreslin

Glasbeni festival Across the Border se je začel v Kulturnem domu v Gorici z uspehim nastopom goriške skupine Radio Zavata. Nadaljeval se bo s koncertom avtorske glasbe »Canzone popolare d'autore«, ki ga kulturna zadruga Maja prireja v sodelovanju s furlanskim združenjem Canzoni di confine, in sicer v četrtek, 16. oktobra, ob 21. uri v goriškem Kulturnem domu. Nastopili bodo glasbeniki, kot so Lucilla Galeazzi s Sicilije (prejemnica nagrade Tenco 2007, Lino Straulino iz Furlanije, Mario Incudine s Sardinije, medtem ko bo Slovenijo predstavljal izredno priljubljeni prekmurski kantavtor Vlado Kreslin. Nastopajoče bo spremljal orkester Accademia Naonis pod taktirko Valterja Sivilottija. Vstop na koncert je prost, vendar izključno z vabil, ki so na razpolago v uradu Kulturnega doma v ulici Brass. Sorodni koncerti avtorske glasbe se bodo med 15. in 18. oktobrom zvrstili še v Pordenonu, Fagagnu in Majani.

Covaz o ladjedelnici

Zgodovina trziške ladjedelnice, predvsem pa tisočih delavcev, ki so v obdobju enega stoletja prispevali h gradnji nekaterih najlepših in razkošnih potniških ladij na svetu. To je zlati nit knjige Roberta Covaza »Le abbiamo fatte noi, storia dei cantierini e del cantiere di Monfalcone«, ki jo bodo predstavili nocoj ob 20.30 v sprejemnem centru Gradina pri Doberdobu. Covaz, trziški pisatelj in novinar, urednik goriških strani dnevnika Il Piccola, bo predstavil vsebino knjige, ki jo je izdala založba Biblioteca dell'Immagine. Govor bo seveda tudi o številnih delavcih s Krasa, ki so bili zaposleni v ladjedelnici in so zato prispevali k njenim uspehom. Ob le-teh pa knjiga opozarja tudi na tragedijo azbesta. (jj)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 20, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Gledališče

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU obvešča lanske abonente, da še danes, 8. oktobra, lahko potrdijo ali spremenijo abonma za 2008-09. Od sobote, 11. oktobra, bo možen nakup novih abonmajev pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369), v agenciji Ticketpoint v Trstu, v turistični agenciji Appiani v Gorici in v uradu ustanove ERT v Vidmu.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da poteka vpisovanje abonmajev za goriško gledališko sezono

2008-09. Na programu so predstave Maraton v New Yorku (28. oktobra v KC Bratuž, 4. novembra v Kulturnem domu), Hči zraka (21. novembra), Raztrganci (decembra), Mladoporočenca iz ulice Rossetti (26. januarja), Kreutzerjeva Sonata (2. marca), Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v KB Centru na korzu Verdi 51 v Gorici (zelena št. 800214302, tel. 340-8624701, www.teaterssg.it) od ponedeljka do petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

GLEDALIŠČE GIUSEPPE VERDI v Gorici obvešča, da se bo vpisovanje abonmajev za sezono 2008-09 začelo v petek, 10. oktobra, za lanske abonente, od 18. oktobra za nove abonente, medtem ko bo možen od 27. oktobra nakup posameznih vstopnic; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) od ponedeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

PD ŠTANDREŽ ponuja abonma ljubiteljskih gledaliških skupin: v soboto, 25. oktobra, ob 20. uri bo nastop KD Rudi Jedretič - Ribno z Molierjevo komedijo Georgie Dandin ali Kaznovani soprog; v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri bo gostovalo KUD Polzela z Linhartovo komedijo Ta veseli dan ali Matiček se ženi; v nedeljo, 14. decembra, ob 17. uri bo na vrsti komedija Jeana Cloda Danauda Kvačkarija v izvedbi KUD Šmartno ob Paki; v soboto, 24. januarja, ob 20. uri bo premiera; v nedeljo, 25. januarja, ob 17. uri bo nastopil dramski odsek PD Štandrež s komedijo Branislava Nušiča Kaj bodo rekli ljudje. Predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorič v Štandrežu; informacije na tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj). Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacij sedeža pri blagajni vsako nedeljo do 25. oktobra med 11. in 12. uro in eno uro pred predstavo.

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v petek, 10. oktobra, ob 9.30 in 10.45 v okviru Goriškega vrtiljaka in Koroških kulturnih dnevo v Primorskem lutkovna predstava Srečni kraljevič v izvedbi lutkovne skupine Navihanci iz Celovca.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bodo lanski abonenti do 11. oktobra lahko zamenjali abonma za sezono 2008-09. Od 15. oktobra do 5. novembra bo možen nakup novih abonmajev; informacije pri blagajni občinskega gledališča od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro, ob sobotah med 16. in 18. uro (tel. 0481-630057).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV, Kulturni center Lojze Bratuž, Kulturni dom Gorica, Zveza slovenske katoliške prosvete vabijo na predstavo »Trieste - Alessandria Embarked. Štorja od lešandrink« (Neda R. Bric), ki bo 27. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici, tel. 0481-33288.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 »Mamma mia!«.
Dvorana 2: 17.00 »Larca di Noè«; 18.30 - 21.20 »Miracolo a S. Anna«.
Dvorana 3: 17.40 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; 20.00 - 22.00 »Pranzo di Ferragosto«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 »Mamma mia!«.
Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.10 - 22.15 »Zohan - Tutte le donne vengono al pettine«.
Dvorana 4: 18.15 - 21.15 - 22.00 »Miracolo a S. Anna«.
Dvorana 5: 17.30 »Larca di Noè«; 20.00 - 22.00 »Sfida senza regole - Righteous Kill«.

Razstave

»2 LUOGHI DIVISI / 2 LOČENA KRAJA« je naslov fotografske razstave, ki je na ogled v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici. Razstavlja-

ta Fabrizio Cicconi in Kai-Uwe Schulte-Bunert do 12. oktobra od torka do nedelje od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

KULTURNO DRUŠTVO SLIKARJEV AMATERJEV TOLMIN bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 15.30 v Frančiškovi dvorani na Sveti Gori nad Novo Gorico otvorilo razstavo likovnih del, nastalih na humanitarnem likovnem temporeju Drežnica. Izkupiček prodanih likovnih del bo namenjen Domu upokojencev Podbrdo - delovna terapija in Skupini za samopomoč starejšim občanom občine Tolmin pri Centru za socialno delo Tolmin.

V GOSTILNI KORSIČ v Števerjanu bo do konca oktobra na ogled razstava slik Renata Elie na temo trgatve.

V HIŠI KULTURE V ŠMARTNEM so na ogled razstava Anje Koršič z naslovom Muzej vinogradniške in sadjarske kulture v Brdih, razstava Nine Bužinel z naslovom Razpršeni hotel v Medani in razstava skupine keramikov iz Celovca; do 13. oktobra ob četrtnih in petkih med 10. in 15. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 14. in 18. uro.

V KAVARNI MESTNEGA GLEDALIŠČA GIUSEPPE VERDI v Gorici bo do 31. oktobra na ogled slikarska razstava Anne Scandroglio Ferrari.

V MESTNI GALERII NOVA GORICA je na ogled razstava z naslovom Kontra.punkte. Graška fotografska scena; do 23. oktobra od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

V PAVILJONU POSLOVNEGA CENTRA HIT na Delpinovi 7a v Novi Gorici je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; do 10. oktobra vsak dan med 10. in 19. uro.

V PILONOVU GALERII v Ajdovščini je na ogled vizualno glasbena postavitev »L'Oracle« kiparke Paole Korošec, slikarja in grafika Aleksandra Nišavičca-Aca in glasbenika Janija Lapajneja; do 26. oktobra od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

V VILI VICENTINI MINIUSSI v Ronkah je na ogled fotografska razstava z naslovom »Una provincia in cartolina«; do 10. oktobra od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. uro in 18.30; informacije na tel. 0481-774844.

Koncerti

CENTER ZA NEGOVANJE KRAJEVNIH TRADICIJ iz Podturna in župnija Podturn vabita na koncert ob stoletnici Cecilie Seghizzi v petek, 10. oktobra, ob 20.30 v dvorani Incontro v Podturnu.

KONCERT AVTORSKE GLASBE v sklopu niza »Across the border« bo v goriškem Kulturnem domu v četrtek, 16. oktobra, ob 21. uri. Nastopili bodo glasbeniki Lucilla Galeazzi (nagrada Tenco 2007) iz Sicilije, Lino Struilno (Furlanija), Mario Incudine (Sardinija), Slovenijo pa bo predstavljali Vlado Kreslin iz Prekmurja. Nastopajoče bo spremljal orkester Accademia Naonis pod taktirko Valterja Sivilottija. Vstop na koncert je prost, vabila pe je treba dvigniti v uradu Kulturnega doma v Gorici (ulica Brass 20 - tel. 0481-33288).

ZA VEČERNE KONZERTE kulturnega združenja Rodolfo Lipizer iz Gorice je v teku za lanske abonente potrditev abonmaja za 2008-09 do 14. oktobra. Od četrтка, 16. oktobra, bo možen nakup novih abonmajev; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA iz Gorice prireja koncerte v sklopu niza »Gorizia classica«: v soboto, 11. oktobra, ob 17. uri v dvorani pokrajinskih muzejev v grajskem naselju v Gorici bo nastopil pianist Paolo Chiarandini; vstop prost.

Šolske vesti

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za namestitvev Trubarjevega obeležja na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v Ulici Puccini v Gorici. Po-budnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na biveše študente goriškega liceja. V ta namen je odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadrudni ban-

ki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089).

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bosta za izlet v dolino Neretve in Črno gorjo odpeljala avtobusa št. 1 in št. 2. dne 15. oktobra iz Štandreža ob 6. uri, nato skozi Sovodnje, Doberdob, na avtocesto pri bencinski črpalki Agip pri Devinu in okrog 7. ure bo postanek v Bazovici na križišču za Kozino (za pojasnila tel. 0481-390688). Udeleženci morajo imeti zdravstveno izkaznico za tujino, dokument za socialno zavarovanje za Hrvaško in posebej za Črno gorjo ter veljavni osebni dokument.

JESENSKI SPREHODI MED ZGODOVINO IN NARAVO: v nedeljo, 12. oktobra, ob 9.30 bo zbiralističnem na parkirišču parka na Plešivem; informacije pri organizatorju L'Ape giramondo (tel. 348-7507866).

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 8. novembra, pri spomeniku v Gonjačah v Brdih. Prijave od 20. oktobra dalje do zasedbe razpoložljivih mest na enem samem avtobusu. Vpisujejo ob uri obedov poverjeniki Saverij R., Ivo T., Dragica V. (tel. 0481-882183), Ema B., Marija Č. (tel. 0481-390697), Ana K. in na sedežu v Gorici (vsako sredo od 10. do 11. ure).

SKD HRAST prireja tečaj predsmučarsko-rekreacijske telovadbe v telovadnici v Doberdobu. Vabljeni so odrasli nad 16. letom starosti; informacije na tel. 347-4433151.

ŠZ DOM sporoča program letošnjih dejavnosti: tečaj motorike z elementi ritmike za deklice prvega in drugega razreda osnovne šole, za fante iste starosti vadba motorike z elementi orodne telovadbe; obe skupini že vadita ob torkih in petkih med 16.30 in 18. uro. Košarko trenirajo začetniki ob ponedeljkih med 17. uro in 18.30) in ob četrtnih (med 17. in 18. uro), starejši igralci pa ob ponedeljkih in četrtnih med 18. uro in 19.30. Mini odbojka je namenjena deklicam od tretjega do petega razreda osnovne šole (ob ponedeljkih in četrtnih med 16. in 17. uro). Začel se je športni vrtec za otroke slovenskih vrtcev v goriški občini in bo potekal ob ponedeljkih in četrtnih med 15. in 16. uro. Za otroke vrtcev iz ulic Brolo in Max Fabiani bo poskrbljen prevoz do telovadnice, tako kot za gojence Dijaškega doma za druge športne panoge. Treningi potekajo v telovadnici Kulturnega doma (ul. Brass 20); informacije od 17. uro do 19.30 na tel. 0481-33288.

FILMSKO GLEDALIŠČE 2008-09: v Kulturnem dom Nova Gorica je v teku prodaja abonmajev za 15 umetniških filmov do 23. oktobra vsak delavnik od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure oz. uro pred predstavami (50 evrov, za dijak, študente in upokojence 30 evrov); vse filme bodo vrteli v mali dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici ob petkih ob 20.15.

GORIŠKA OBČINA brezplačno deli omejevalnike pretoka za pipe in tuše, in sicer v predvretju županstva, v občinski izpostavi v Ul. Garibaldi in v uradu za okolje.

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: ul. III Armata - danes, 9. oktobra, 16.00-17.00.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo decembra poimenovali po Mirku Špacapanu in v njem odkrili obeležje. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadrudni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 8210853212401000000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI obvešča, da bo v torek, 14. oktobra, ob 20. uri na sedežu v drevoredu 20. septembra v Gorici zasedanje pokrajinske sveta stranke; na dnevnem redu bodo vprašanje oblikovanja političnega dogovora z Demokrasko stranko v vidiku občinskih volitev in pri-

prave na deželni kongres SSK. Le-ta bo potekal v Gorici in Podbonescu; goriški del se bo odvijal v Kulturnem centru Lojze Bratuž v soboto, 8. novembra.

UNITRE (Univerza za tretje starostno obdobje) iz Gorice obvešča, da bo do 17. oktobra potekalo vpisovanje za akademsko leto 2008-09 v večnamenskem centru v ul. Baiamonti 22 v Gorici ob ponedeljkih, torkih, četrtnih in petkih med 10. in 12. uro, ob sredah med 16. in 18. uro; informacije nudijo na tajništvo ob ponedeljkih med 10. in 12. uro. V četrtek, 16. oktobra, ob 17. uri bo v deželnem auditoriju v Gorici otvoritvena svečanost s pisateljem Paolom Maurensigom; začetek lekcij bo 20. oktobra.

V ZDRAVŠČINAH bo v nedeljo, 12. oktobra, ex-tempore za otroke in mlade od 6. do 14. leta, ki bodo v prosti tehniki upodabljali zgodovinske trenutke ali krajske znamenitosti vasi. Prireja ga kulturni krožek Zdravščine na svojem sedežu v ulici IV Novembre 44; udeležba je brezplačna. Sodelujoči bodo morali sami prinesiti opremo, organizator pa jim bo izročil risalni list. Izročitev bo ob 9.30, liste bodo morali vrniti do 15. ure istega dne, razstavo pa bodo priredili v nedeljo, 19. oktobra, ob 11.30; podrobnejše informacije na tel. 0481-960951.

ZSKD naproša vse, ki imajo kakršno koli informacijo v zvezi z Aleksandrin-kami goriške pokrajine (imena, fotografije, dokumente...), da se oglasijo na tel. 393-9297235 (Vesna).

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo se-tanek s starši v soboto, 11. oktobra, ob 15. uri na sedežu društva Jezero v Doberdobu.

Prireditve

DNEVI DOKUMENTARNEGA FILMA v Kulturnem domu v Novi Gorici: v soboto, 11. oktobra, ob 20.15 Zašpehan narod; v petek, 17. oktobra, ob 20.15 Odvetnik terorja.

GORIŠKI LOK prireja v predavalnici Tuma v KB centru v Gorici klepetalnico z naslovom »Povratak v Les Hurdes. Od utopije do ideala« v ponedeljek, 13. oktobra, ob 18. uri. Gost večera bo Franco Juri.

KNJIGARNA EDITRICE GORIZIANA v Gorici prireja v torek, 14. oktobra, ob 17.30 predstavitev knjige Monike Bulaj »Genti di Dio«. Z avtorico se bo pogovarjal Andrea Bellavite.

NA GRADU KROMBERK bo v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica v torek, 14. oktobra, ob 20. uri predavanje Davorina Pogačnika z naslovom Restavriranje in konserviranje lesenih predmetov.

SKD HRAST vabi na praznovanja ob svoji 40. obletnici: v torek, 14. oktobra, ob 20.30 bo predstavitev zgoščenke MePZ Hrast »Petelinček je zapieau« v župnijski dvorani v Doberdobu; zgoščenko bo predstavil Janko Ban. V soboto, 18. oktobra, ob 20.45 bo jubilejni celovečerni koncert MePZ Hrast v cerkvi Sv. Martina v Doberdobu.

Mali oglasi

PRODAM novo peč na drva za centralno kurjavo 30 kw znamke UNICAL. Nabavna cena 3.500 evrov prodajam za samo 2.000 evrov; tel. 334-6366765.

PRODAM zazidljivo zemljišče na goriškem Krasu; tel. ob večernih urah 338-1023477.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Lupi Franco (iz Vidma) v cerkvi Sv. Ane in na glavnem pokopališču; 12.00, Giovanni Piemonti iz splošne bolnišnice v cerkve Sv. Ane in na glavno pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 11.30, Arrigo Depollo (iz Trsta) v cerkvi Sv. Duha in na pokopališču.

DANES V KRAJU SAN PIER D'ISONZO: 11.00, Alice Clemente vd. Patat (iz trziške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KOPRIVNEM: 14.00, Maria Ziani vd. Medeot (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.35) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V ŠKOCJANU: 10.50, Giovanna Pellegriin vd. Strada (s pokopališča v Beglianu) v cerkvi in na pokopališču.

SLOVENIJA - V Cankarjevem domu

Od danes do 15. oktobra v Ljubljani na ogled italijanski politični filmi

V Cankarjevem domu so pripravili zgodovinski pregled filmov, ki sodijo v takoiimenovano italijansko gibanje »cinema politico«. Cikel Italijanski politični film od danes do 15. oktobra prinaša izbor del, nastalih po letu 1968, ki se osredotočajo na sedanost in preteklost Italije ter so kritični do institucij družine, cerkve in države. Filmske režiserje, ki so po drugi svetovni vojni v svojih filmih neposredno spregovorili o »problemih italijanske realnosti«, je povezovala univerzalna kritika nemoralnosti, korupcije, klientelizma in mafijskega obvladovanja političnih centrov; je napisal vodja filmskega programa CD Simon Popek.

V cikel Italijanski politični film so vključeni režiserji, ki so se po besedah Popka na fenomen maja 1968 najbolj silovito odzvali in so v slabem desetletju

uspeli nanizati serijo filmov z dosledno moralno vizijo in izčiščeno ideološko zavestjo.

Poleg filmov Bernarda Bertoluccija, Marca Bellocchia, Elia Petrija in Francesca Rossija, ki so do konca 70-ih let ustvarili bogat filmski opus, je Popek v retrospektivo vključil še tri predstavnike »premostitvenega obdobja« med 80. leti in 21. stoletjem - Nannija Morettija, Giannija Amelia in Daniela Luchettija. Slednji so o težavah v družbi spregovorili s komične distance ali z vidika družinske intimne.

Niz bo drevi ob 20.30 v Kosovelovi dvorani CD uvedel Bertoluccijev Konformist (1971). Do 15. oktobra bodo predvajali Petrijev Delavski razred gre v raj (1971), Rossijevi deli Zadeva Mattei (1972) in Odlična trupla (1976) ter Bellocchijeva filma V imenu očeta (1972) in

Dobro jutro, noč (2003). V cikel so vključeni še Morettijeva Rdeča parabola (1989) in Ameliev Udarec v srce (1983). Retrospektivo bo sklenil Luchettijev film Kimavec iz leta 1991.

Vodja filmskega programa CD je napovedal, da bodo na letošnjem Ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu (LIFFE), ki bo v CD in drugih ljubljanskih kinih potekal od 12. do 23. novembra, predstavili dva novejša izdelka, ki sodita v zvrst političnega filma - film Gomorra v režiji Mattea Garroneja ter film Mogočnej (Il divo) režiserja Paola Sorrentina, oba nagrajena v Cannesu. Cikel italijanskega političnega filma so v CD pripravili v sodelovanju z Italijanskim inštitutom za kulturo v Ljubljani in Cineteco Nazionale-Centro Sperimentale di Cinematografia. (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

»(Tra parentesi) Basaglia, Trieste, pagine del cambiamento« / igra Lella Costa, glasbena spremljava Paola Fresuja (trobenta). V ponedeljek, 13. oktobra, ob 21. uri (predstava izven abonmaja).

Janko Petrovec: »Pesniški večer s Primožem Čučnikom« / Foyer balkona, vstop prost, v petek, 17. oktobra, ob 20.30.

Joe Mastaeroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabret« / gostuje Mestno gledališče ljubljansko; v petek, 24. oktobra, ob 20.30 (združeni abonmaji A, T, F in labilni), v soboto, 25. oktobra, ob 20.30 (red B in labilni), v nedeljo, 26. oktobra, ob 16. uri (združeni abonmaji C, K in labilni).

Gledališče Rossetti

Maria Letizia Compatangelo: »To be or not to be« / režija: Antonio Calenda; igrata Giuseppe Pambieri in Daniela Mazzucato. Danes, 9. oktobra, ob 16.00 in ob 20.30, jutri, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 20.30 ter v nedeljo, 12. oktobra, ob 16. uri.

La Contrada

Roberto Curci: »Tramachi« / igra Ariella Reggio, režija: Francesco Macedonio. Jutri, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 20.30, v nedeljo, 12. in v torek, 14. oktobra, ob 16.30, od srede, 15., do sobote, 18. oktobra, ob 20.30, v nedeljo, 19. oktobra, ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

V soboto, 18. oktobra, ob 20.30 / v okviru niza komičnih predstav Komigo nastopa Gledališka skupina Fortifluidi (Trevignano - TV) z igr o »Tren de vin«.

SLOVENIJA

PIRAN

Gledališče Tartini

Danes, 9. oktobra, ob 20. uri / gostovanje Gledališča Koper z igr o »Ljubezen Anne Frank« v režiji Ksenije Murari.

SEŽANA

Kosovelov dom

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 20.00 / Izток Mlakar: »Duohtar pod mus!«.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Miroslav Krleža: »Leda« / v četrtek, 16., v petek, 17. in v soboto, 18. oktobra, ob 20. uri.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

W. Shakespeare: »Tit Andronik« / jutri, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 19.30.

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 19.30 / Yasmina Reza: »Art«.

V torek, 14. oktobra, ob 18.30 / Heinrich von Kleist: »Katica iz Heilbronna ali Preizkus z ognjem«.

V sredo, 15. oktobra, ob 19.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V četrtek, 16. oktobra, ob 19.30 / Matjaž Župančič: »Vladimir«.

Mala drama

Julian Barnes: »Prerekanja« / jutri, 10. in v soboto, 11. oktobra, ob 20.00.

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 20. uri / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V torek, 14. oktobra, ob 20. uri / Brian Friel: »Jaltška igra . Poigra«.

V sredo, 15. oktobra, ob 20. uri / Slovenec Slovenca gori postavki.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame« / danes, 9. oktobra, ob 20. uri ter jutri, 10. oktobra, ob 19.30.

V soboto, 11. oktobra, ob 19.30 / J. Stein, J. Bock, S. Harnick: »Goslač na strehih«.

Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame« / v ponedeljek, 13., v četrtek, 16. in v soboto, 18. oktobra, ob 19.30.

Marius Ivaškevičius: »Mesto tako blizu« / gostuje SSG iz Trsta, v sredo, 15. oktobra, ob 19.30.

Simon Bent: »Elling« / gostuje SLG Celje; v petek, 17. oktobra, ob 19.30.

Mala scena

Caryl Churchill: »Punce in pol« / v soboto, 11. oktobra, ob 20. uri.

Sergi Belbel: »Mobilec« / danes, 9., in jutri, 10. oktobra, ob 18. uri.

James Prideaux: »Gospodinja« / v sredo, 15. oktobra, ob 20. uri.

Jose Sanchis sinisterra: »Carmela in Paulino, variete na fino« / v četrtek, 16. in v sredo, 22. oktobra, ob 20. uri.

Mini teater Ljubljana

Marko Sosič: »Tubotubatubetubitu« / gostuje SSG iz Trsta, v soboto, 18. oktobra, ob 17.00 in v nedeljo, 19. oktobra, ob 11.00, 17.00 in 18.00.

Cankarjev dom

Marko Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?« / Cafe teater v Klubu CD / igra Bo-

ris Kopal v režiji Jaše Jamnika. V soboto, 11. oktobra, ob 21.00. Klub bo odprt uro in pol pred prireditvijo.

Danes, 9. oktobra, ob 20. uri / v Linhartovi dvorani predstava nizozemske režiserke Sanne van Rijn (Amsterdam, Gent) »Morfotop« (minimarodnična in komična parabola o utviri posameznikov svobode) v sklopu 14. Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk.

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 19. uri / v Klubu CD Conservas (Barcelona) - napredne stvarnosti, performativno predavanje/konferenčni performans (v sklopu 14. Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk).

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Koncert posvečen glasbi Brittna, Iturraldeja, Mulligana, Elgarja / nastopa orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Riccarda Frizze; solist: Mario Marzi (saxofon). Jutri, 10. oktobra, ob 20.30 (red A), v soboto, 11. oktobra, ob 18.00 (red B).

GORICA

Kulturni dom

Koncert avtorske glasbe v sklopu niza »Across the border« bo v četrtek, 16. oktobra, ob 21. uri. Nastopili bodo glasbeniki Lucilla Galeazzi (nagrada Tenco 2007) iz Sicilije, Lino Struolino (Furlanija), Mario Incudine (Sardinija), Slovenijo pa bo predstavljal Vlado Kreslin iz Prekmurja. Nastopajoče bo spremljal orkester Accademia Naonis pod taktirko Valterja Sivilottija. Vstop na koncert je prost, vabila pe je treba dvigniti v uradu Kulturnega doma v Gorici (ulica Brass 20 – tel. 0481-33288).

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov Dom

V nedeljo, 12. oktobra, ob 20. uri / dobrodelni koncert »Stu ledi nej pride nute« v spomin na Stojana Petarosa. Sodelujejo: TFS Stu ledi, AFS Student (Maribor), GF Santa Gorizia (Gorica) ter istrska glasbena skupina Vruja. Izkupiček bo dodeljen v dobrodelne namene.

V soboto, 18. oktobra, ob 20. uri/ koncert Ralpha Townnerja (za abonma Džez in vino in izven).

■ KOGOJEVI DNEVI

Jutri, 10. oktobra, ob 20.30, / Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Matej Šarc - oboa in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 19. oktobra, ob 16.00, / Gorlenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Mirjam Kalin - alt in Žiga Stanič - klavir.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 10. oktobra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / Orkester slovenske filharmonije pod vodstvom Theodora Guschlbaura; solistka: Dubravka Tomšič Srebotnjak (klavir).

Cankarjevi torki (glasbeni večeri v Klubu CD) / v torek, 14. oktobra, ob 20.30 koncert Iva Nova (St. Petersburg); v torek, 21. oktobra, ob 20.30 koncert skupine Jure Pukl High Interaction Group (Velenje, New York).

V torek, 16. oktobra, ob 23. uri / v Kosovelovi dvorani / Subshrubs (Kranj, Gradec, Ciudad de Mexico, Dunaj) - koncert eksperimentalne glasbe v sklopu 14. Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk.

SNG Opera in Balet Ljubljana

Koncert opernih arij / ob 50-letnici slovenske srčne kirurgije v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma jutri, 10. oktobra, ob 20. uri.

»Tango za Rahmaninova« / v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma nastop Iva van Zwieten in Hansa van Manena. V sredo, 15., četrtek, 16. in v petek, 17. oktobra, ob 19.30 (abonma Zaupanja in izven).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

V dvorani Arturo Fittke na Malem trgu 3, bo danes, 9. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave prvega fotografskega natečaja »Immagini del cambiamento«, ki sta ga organizirala združenje Autaiuto in Volontariato Club Zip. Razstava bo na ogled do 22. oktobra vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

V galeriji Caracas v Drevoredu 20. septembra, bo na ogled do 16. oktobra razstava z naslovom »Metamorfosi« goriškega slikarja Adriana Velussija. Urnik: vsak dan od 16. do 24. ure.

MILJE

V Muzeju moderne umetnosti Ugo Carà (Ulica Roma 9) bo do 14. oktobra na ogled razstava slik Roberta Tigellija z naslovom »Sentieri«. Urnik: od torka do sobote od 17. do 19. ure, ob četrtkih od 10. do 12. ure.

V Občinski dvorani umetnosti G. Nigrisin (Trg Republike 4) bo jutri, 10. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave »Porečanka včeraj: ozkotirna proga danes: pot zdravja in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulli Sulčić.

NABREŽINA

V kavarni Sliken bo na ogled do 21. oktobra razstava slik Ani Tretjak z naslovom »Kreativna energija. Ogled je možen ob urniku kavarne, ob sredah zaprto.

SESLJAN

Razstavna dvorana Turističnega informativnega Centra (IAT): do 12. oktobra razstavljajo svoja dela Tomaž Caharija (kamniti izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisa Pomelli (slike), Anita Nemanin (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00.

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma bo na ogled do 18. oktobra skupinska fotografska razstava »Fotosrečanje 2008«.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najd-

be stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške kraje: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

V Galeriji pri Valetovih: do 12. oktobra bo na ogled razstava del 3. likovnega srečanja »Jasna - Brje pri Komnu 2008«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a v Novi Gorici je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle. Urnik: do jutri, 10. oktobra, med 10. in 19. uro.

SOLKAN

V avli Hitovega Hotela Sabotin je na ogled fotografska razstava z naslovom Gobe in gobarji.

SVETA GORA

V Frančiškovi dvorani na Sveti gori nad Novo Gorico bo v organizaciji KD Slikarjev amaterjev Tolmin v nedeljo, 12. oktobra, ob 15.30 odprtje razstave likovnih del, nastalih na Humanitarnem likovnem ex-temporuo Drežnica. Izkupiček prodanih likovnih del bo namenjen Domu upokojujencev Podbrdo - delovna terapija in Skupini za samopomoč starejšim občanom občine Tolmin pri Centru za socialno delo Tolmin.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

V Mali galeriji Cankarjevega doma bo do 19. oktobra na ogled razstava fotografij Boruta Kranjca »Praznine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: ob obisku vam oskrbnik natisne spominski letak na starem tiskarskem stroju. Možen ogled do srede, 15. oktobra, vsak dan od 9.00 do 16.00.

FINANČNA KRIZA - Zgodovinska akcija centralnih bank v naporih za zaježitev krize

Vodilne centralne banke usklajeno znižale obrestne mere

Kljub temu so evropske borze včeraj poslovale v rdečem - Slovenija z neomejenim jamstvom za bančne vloge

WASHINGTON/FRANKFURT - Vodilne centralne banke so včeraj v usklajeni akciji znižale obrestne mere. Evropska centralna banka (ECB) je ključno obrestno mero za območje evra s 4,25 na 3,75 odstotka, ameriška centralna banka (FED) je obrestno mero znižala za 0,5 odstotne točke na 1,5 odstotka. Finančnemu sektorju pa so ponujene nove injekcije sredstev za zagotavljanje likvidnosti.

V akciji znižanja obrestnih mer so sodelovale še britanska, kanadska, švicarska in švedska centralna banka, ki so obrestne mere prav tako znižale za 0,5 odstotne točke. V skupni izjavi so centralne banke poudarile, da so se med trenutno finančno krizo ves čas tesno posvetovalle in sodelovale v skupnih ukrepih brez primere, kot so operacije refinanciranja finančnih trgov z večmiliardnimi likvidnostnimi injekcijami. "Inflacijski pritiski so se v številnih državah začeli umirjati, s čimer odsevajo padec cen energije in ostalih primarnih proizvodov. Inflacijska pričakovanja se znižujejo in ostajajo zasidrana na stopnjah cenovne stabilnosti. Nedavna zaostritev finančne krize je povečala pritiske na gospodarsko rast in tako še znižala pritiske na inflacijo," so zapisale centralne banke.

Tudi kitajska centralna banka je včeraj že drugič v mesecu dni znižala obrestne mere, potem ko je prej ceno denarja ohranjala nespremenjeno več kot šest let. Obrestna mera za enoletna posojila se je znižala za 0,27 odstotne točke na 6,93 odstotka. K akciji, ki je največja od tovrstnih v zgodovini, se ni pridružila edinole japonska centralna banka. V sporočilu za javnost je zapisala, da akcijo podpira, in pojasnila, da se ji ne more pridružiti, ker je na Japonskem obrestna mera že 0,50-odstotna.

ECB je finančnemu sektorju včeraj ponudila 70 milijard dolarjev, 20 milijard dolarjev več kot običajno, britanska in švicarska centralna banka pa znova po 10 milijard dolarjev sredstev za zagotavljanje likvidnosti.

Mednarodni denarni sklad (IMF) pa je v včeraj objavljenem polletnem poročilu poudaril, da se Evropa sooča "z izjemnimi finančnimi težavami", ki več držav potiskajo na rob recesije ali celo vanjo. IMF napoveduje, da se bo gospodarska rast v območju evra letos upočasnila na 1,3 odstotka, leta 2009 pa le na 0,2 odstotka. Svetovno gospodarstvo pa je po ocenah IMF na robu recesije, za katero stoji finančna kriza, ki se je najverjetneje ne bo končala do konca leta 2010.

Generalni direktor IMF Dominique Strauss-Kahn je v torek za ameriško javno televizijo PBS dejal, da je potrebna pred-

vsem usklajena akcija držav proti trenutni finančni krizi, ki se je iz ZDA razširila po vsem svetu.

Avstrija bo ob vedno globlji finančni krizi zagotovila neomejeno jamstvo za bančne vloge fizičnih oseb, je včeraj naznanil avstrijski kancler Alfred Gusenbauer. Jamstvo naj bi po besedah avstrijskega finan-

čnega ministra Wilhelma Moltererja veljalo od 1. oktobra naprej. Del paketa pomoči, ki ga je sprejela avstrijska vlada, je tudi državno jamstvo za finančne injekcije za zagotovitev likvidnosti bank, če jih bodo potrebovale.

Britanska vlada je napovedala načrt za delno nacionalizacijo največjih britanskih

bank. V skladu z načrtom bo država namenila do 50 milijard funtov (64 milijard evrov oziroma 87 milijard dolarjev) za nakup deležev v osmih bankah. Poleg tega pa načrt, ki ga je včeraj še pred odprtjem finančnih trgov predstavilo britansko finančno ministrstvo, v pomoč bankam predvideva tudi kreditno linijo v višini 200 milijard funtov.

Slovenija je zvišala zajamčeno vsoto za bančne in hranilniške vloge z 22.000 evrov na neomejeno jamstvo, je sinoči v Ljubljani povedal finančni minister Andrej Bajuk. Neomejeno jamstvo bo veljalo za bančne in hranilniške vloge fizičnih oseb, samostojne podjetnike in mala podjetja. Nujne ukrepe je sprejela tudi Italija. O njih podrobneje pišemo na 5. strani.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev pa je v francoskem Evianu podprl poziv francoskega kolega in predsedujočega EU Nicolasa Sarkozyja k sklicu zasedanja razširjene skupine osmih najrazvitejših držav (G-8) o finančni krizi. Kot je dejal, je Sarkozyjeva zamisel prišla "ob pravem času". "Rusija bo aktivno sodelovala pri ponovnem vzpostavljanju globalnega finančnega sistema in to ne le v okviru G-8," je dejal Medvedjev na konferenci o mednarodni politiki. Dodal pa je, da bi morali na te pogovore povabiti tudi druga ključna gospodarstva, kot so kitajsko, indijsko in brazilsko.

Azijski finančni trgi so bili tudi včeraj povsem skrušeni; večina borz v azijsko-pacifiški regiji je končala globoko pod torkovimi ravni. Vlagatelji zaradi strahu pred recesijo še naprej panično razprodajajo del-

nice. Na borzi v Tokiu je indeks Nikkei izgubil 9,38 odstotka, kar je največji dnevni padec po črnem ponedeljku oktobra leta 1987, ko se je njegova vrednost znižala za 14,19 odstotka. To je sicer tretji največji padec indeksa Nikkei v njegovi zgodovini.

Pristojni organi so včeraj znova začasno zaustavili trgovanje na obeh borzah v Moskvi. Na borzi Micex, kjer se ustvari največ trgovanja, bo zaustavitev trajala do petka, na borzi RTS pa do nadaljnjega. Borzno trgovanje pa so danes začasno zaustavili tudi v Bukarešti. Trgovanje na Micexu so zaustavili, potem ko so se tečajni delnic v prve pol ure znižali za več kot 14 odstotkov. Na borzi RTS so trgovanje zaustavili iz istega razloga - osrednji indeks je v prve pol ure izgubil 11,3 odstotka vrednosti.

Kljub zgodovinskemu znižanju obrestnih mer so vse evropske borze zaključile poslovanje v rdečem. Frankfurt je sklenil poslovanje z -5,88%, Pariz z -6,31%, London z -5,18%, Milan z -5,72%. Newyorška borza je poslovanje začela pozitivno, potem pa sta indeksa Dow Jones in Nasdaq začela padati. (STA)

Obama se je na TV soočenju bolje odrezal od McCaina

NASHVILLE - Drugo soočenje ameriških predsedniških kandidatov, ki je v torek potekalo v Nashvilleu, televizijskim gledalcem v ZDA ni prineslo presenečenj. Demokratiški predsedniški kandidat Barack Obama se je, sodeč po prvih anketah takoj po soočenju, odrezal bolje kot republikanec John McCain. Soočenje pred 80 izbranimi neopredeljenimi volivci v zvezni državi Tennessee po mnenju komentatorjev ameriških televizij ni spremenilo dinamike predsedniške tekme. "McCain je zmagal po točkah, Obama pa je deloval predsedniško," je ocenil konservativni komentator televizije MSNBC Pat Buchanan, njegov kolega z iste televizije Chris Matthews pa, da "soočenje ni spremenilo poteka igre".

Ukrajinski predsednik razpustil parlament

KIJEV - Ukrajinski predsednik Viktor Juščenko je včeraj razpustil parlament in razpisal predčasne parlamentarne volitve. To bodo že tretje parlamentarne volitve v Ukrajini v manj kot treh letih. Točen datum volitev sicer še ni znan. "V skladu z ukrajinsko ustavo razpuščam parlament in napovedujem parlamentarne volitve," je v televizijskem nagovoru sporočil Juščenko. Vladna koalicija je razpadla septembra, ko je iz nje izstopila Juščenkova stranka, ker je stranka premierke Julije Timošenko podprla prizadevanja opozicije za zmanjšanje pristojnosti predsednika države. "Globoko sem prepričan, da je demokratična koalicija razpadla iz enega razloga - zaradi ambicij ene osebe, lačne oblasti," je dejal Juščenko, pri čemer je ciljal na premierko Timošenkovo.

Pogovori o reformi belgijske federacije

BRUSELJ - Politične stranke iz belgijskih sprtih nizozemsko in francosko govorečih regij so včeraj začele krizne pogovore o reformi belgijskega federalnega sistema. Ob tem so stranke sicer zanikale, da bi bili ti pogovori zadnja možnost, da se prepreči razpad države. Šest regionalnih flamskih ministrov pod vodstvom predsednika regionalne vlade v Flandriji Krisa Peetersa se je danes sestalo s šestimi predstavniki glavnih frankofonskih strank. Pogovori o tem, kako najti izhod iz politične slepe ulice, v katero je zašla Belgija, so trajali približno eno uro. Vodja belgijskega senata Armand de Decker je prvo srečanje označil kot "pozitivno in konstruktivno". (STA)

KOSOVO - Srbska resolucija je bila odobrena s tesno večino

Generalna skupščina ZN potrdila obravnavo neodvisnosti Kosova pred ICJ

NEW YORK - Generalna skupščina ZN je včeraj tesno s 77 glasovi za, 6 glasovi proti in 74 vzdržanimi glasovi potrdila resolucijo, ki Meddržavnemu sodišču v Haagu (ICJ) nalaga, da poda svetovalno mnenje o skladnosti razglasitve neodvisnosti Kosova z mednarodnim pravom.

Zunanji minister Srbije Vuk Jeremić se je po glasovanju zahvalil Generalni skupščini ZN za potrditev resolucije in dejal, da gre za zmago mednarodnega prava. Pred glasova-

njem je dejal, da je ocena Meddržavnega sodišča najboljša pot za zmanjšanje napetosti v regiji. Jeremić je kasneje na sedežu ZN pripravil tudi posebno novinarsko konferenco, na kateri je ponovil stališče Srbije, da predstavlja enostranska razglasitev neodvisnosti Kosova kršitev mednarodnega prava.

Jeremić je pred glasovanjem tudi poudaril, da se je Srbija doslej obnašala zelo vzdržno in proti Kosovu ni uporabila sile ali gospodarskih

sankcij. Kot je ocenil, bo predstavljal svetovalno mnenje ICJ kazipot za ostale države, ki se še niso odločile glede neodvisnosti Kosova. Po njegovih besedah je glas proti resoluciji tudi glas proti legitimni pravici države, da pride do pravosodnega mnenja skozi sistem ZN.

Po mnenju večine zahodnih držav pa je zahteva Srbije za oceno skladnosti razglasitve kosovske neodvisnosti z mednarodnim pravom bolj politična kot pravna. (STA)

ZAKAVKAZJE - V skladu z dogovorom

Rusija dokončala umik z gruzijskega ozemlja

TBILISI - Ruske sile so se dokončno umaknile z gruzijskega ozemlja oz. iz t. i. tamponskih con ob gruzijskih pokrajinah Južna Osetija in Abhazija, je sporočilo gruzijsko notranje ministrstvo. Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je pred tem včeraj napovedal, da bo umik zaključen do polnoči.

"Umaknili so se z vseh tamponskih območij," je povedal tiskovni predstavnik gruzijskega notranjega ministrstva Šota Utiašvili. "Ljudje, ki so morali v vojni bežati, se lahko vrnejo na svoje domove, za njihovo varnost bo skrbelo gruzijska policija," pa je Gruzijcem, ki so med avgustovsko vojno zapustili omenjena tamponska območja ob tem sporočil gruzijski notranji minister Vano Merabishvili.

Gruzijski minister za integracijo Temur Jakobašvili je sicer rusko stran kritiziral, ker se njeni vojaki še vedno nahajajo tudi v tistih delih Južne Osetije in Abhazije, ki so bili pred izbruhom rusko-gruzijske vojne pod nadzorom Gru-

zije. Gre predvsem za južnoosetijsko regijo Akhagori in sotesko Kodori v Abhaziji. Rusija tako po njegovem še vedno ni izpolnila mednarodnih zahtev.

Ruski predsednik Medvedjev je sicer na konferenci o mednarodni politiki v francoskem Evianu že pred tem napovedal, da se bodo ruske sile umaknile do polnoči. Poleg tega je ponovil poziv 200 opazovalcem misije EU, naj v tamponskih conah, kjer bodo nadzirali izpolnjevanje dogovora, zagotavljajo varnost in "preprečijo provokacije s strani Tbilisija".

Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je medtem napovedal, da bo Moskva na mirovni konferenci o dolgoročni varnosti Gruzije, ki bo potekala 15. oktobra v Ženevi, zahtevala prepoved prodaje orožja Gruziji. "Idealna rešitev problema zagotavljanja varnosti bi bil embargo na dobave orožja trenutnemu gruzijskemu režimu, kot takojšen korak pa ... mora priti do mednarodne prepovedi prodaje orožja Gruziji," je dejal.

EVROPA - V francoskem Evianu

Medvedjev predlagal novo varnostno pogodbo

EVIAN - Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je včeraj v francoskem Evianu predstavil načrt za novo pogodbo o varnosti v Evropi. Francoski predsednik in predsedujoči EU Nicolas Sarkozy je že izrazil pripravljenost na pogovore o tem in v ta namen predlagal vrh Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) še pred koncem leta 2009.

Medvedjev je v govoru na mednarodni konferenci v Evianu predlagal pogodbo o nadzoru nad orožjem, odpovedi nasilju in varnosti. Kot je povedal, nobena država ali organizacija ne bi smela imeti ekskluzivne pravice za ohranjanje miru in stabilnost v Evropi, s čimer je tudi zvezi Nato posredno odrekal predpravo do zagotavljanja miru v Evropi.

Temeljna načela pogodbe, idejo katere je ruski predsednik že junija predstavil nemški kanclerki Angeli Merkel, naj bi bila med drugim "spoštovanje suverenosti držav v njihovi teritorialni in politični celovitosti", pa tu-

DMITRIJ MEDVEDJEV

di vsa druga načela Ustanovne listine ZN. Na besede Medvedjeva o novem varnostnem dogovoru se je že odzval Sarkozy, ki je dejal, da so pripravljeni na pogovore o tem, saj je "varnost, v Evropi in izven nje, skupno dobro in torej področje sodelovanja med Evropo in Rusijo". "Predlagam, da se v ta namen do konca leta 2009 posebej skliče vrh Ovseja", na katerem bi potekali pogovori o predlogih Rusije in EU za novo pojmovanje vseevropske varnosti, je po navedbah dpa v Evianu še povedal Sarkozy. (STA)

DOPING - Po najnovejšem kolesarskem škandalu

Vnovič bodo pregledali vse vzorce z iger v Pekingu

V njih bodo iskali sledi sredstva CERA, zadnje generacije prepovedanega eritropoetina

LOZANA - Mednarodni olimpijski komite (MOK) se je odločil, da bo vnovič testiral vse vzorce telesnih tekočin, ki so jih zdravniki tekmovalcem odvzeli na minulih poletnih olimpijskih igrah v Pekingu, da bi preverili sledi nove različice krvnega dopinga. Takšna odločitev je posledica najnovejšega dopinskega škandala, ki pretresa kolesarstvo. Številnim doslej osumljenim ali kaznovanim kolesarjem sta se v ponedeljek pri dopinskih prekrških pridružila še Nemec Stephan Schumacher in Italijan Leonardo Piepoli, pri obeh so našli sledi sredstva CERA, zadnje generacije prepovedanega eritropoetina, hormona, ki vzpodbuja rast rdečih krvničk in s tem izboljšuje sposobnost športnikov. Zaradi tega škandala v MOK razmišljajo celo o izključitvi kolesarstva s seznama olimpijskih disciplin.

V MOK so potrdili, da so vzorce olimpijcev že prenesli v laboratorij v švicarski Lozani, kjer bodo z na novo razviti testi še enkrat pregledali prav vse odvzete vzorce med olimpijskimi igrami v Pekingu. MOK je med olimpijskimi igrami

opravil 4770 testov, 3801 z odvzemom urina in 969 z odvzemom krvi. Skupno so diskvalificirali 6 športnikov, med njimi ni bilo Kitajcev, za tri pa je disciplinski postopek še v teku. Skupno so na igrah v Pekingu dosegli 36 svetovnih rekordov, od teh 25 v plavanju, 5 v atletiki, 4 v dvigovanju uteži in dva v kolesarstvu na pisti.

Pobuda Mednarodnega olimpijskega odbora je kajpak hvalevredna, vendar pa tudi presenetljiva. Ker se je kolesarska dirka po Franciji kronološko odvijala pred olimpijskimi igrami in je bil obstoj dopinga zadnje generacije znan že pred začetkom iger v Pekingu, se samo po sebi postavlja vprašanje, zakaj njegovih sledov niso iskali že med samimi igrami.

Kakorkoli že, za podoben korak so se odločili tudi pri Francoski protidopinski agenciji (AFLD). Predsednik Pierre Bordry je napovedal, da bodo vnovič testirali vse vzorce, odvzete na kolesarski dirki Tour de France. Bordry je dejal, da je kar nekaj namigov o zlorabi prepovedanih krvnih transfuzij, zato bodo z novimi metodami še enkrat preverili vse vzorce.

Pod vprašajem so vsi vrhunski rezultati, doseženi na olimpijskih igrah, vključno s sijajnimi uspehi tekača Usaina Bolta

ANSA

NAŠ POGOVOR - Uradni »glas« Barcolane Berti Bruss

»Če bo pihalo malo....«

Kosminova Maxi Jena in Benussijeva Idea bi lahko ogrozili favorizirano Alfo - Omejiti velikost - Bruss odhaja na prestižno regato

VPISI

Trend je pozitiven: doslej 930

930 - Do včeraj zvečer se je na 40. izvedbo Barcolane vpisalo 930 jadrnic. Vpis sprejemajo do sobote do 20. ure. V primerjavi z lanskimi vpisi jih je letos nekaj več kot 50.

IDEA VITRANI - Tako je ime jadrnici, ki naj bi bila ena izmed direktnih konkurentk nesporne favoritinje Alfe Romeo. Kramar Gabriele Benussi bo ob sebi imel podjetnico Alessandro Vitrani in kar nekaj vrhunskih jadralcev iz Pokala Amerike. Benussi je poudaril, da bo v nedeljo pomemben predvsem start. Idea se je javnosti predstavila v novi preobleki: prebarvana je v belo barvo, prav tako kot novi jambor.

RC44 POKAL FJK - Zaradi rahlega vetra so včeraj v tržaškem zalivu jadrnice RC44 izvedle samo dva dvoboja. Končna lestvica, na kateri vodi BMW Oracle, ni veljavna, ker regatnega programa niso izpeljali do konca. Danes bo deset posadk začelo s flotnimi regatami, ki se bodo zaključile jutri.

BARCOLANA CLASSIC - Starodobne jadrnice so odprle svoja »vrata«. Vsi, ki so zainteresirani, si jih lahko ogledajo in obiščejo v klubu Adriaco, kjer so privezane. V soboto se bodo vse udeležile tudi tradicionalne regate Trst-Miramar-Trst.

Od Barcolane 2008 nas ločijo le še trije dnevi, na nabrežju pa je že vse nared. Barvne stojnice vabijo številne obiskovalce, iz dneva v dan pa je v pristanišču vedno večje število jadrnic. Med vsemi trenutno izstopa lepota Ameriškega pokala Shosholoz, ki se v vsej svoji lepoti šopiri ob pomolu Audace. Kdor pa se na nabrežje odpravi v popoldanskih urah, bo med stojnicami srečal tudi zgodovinska glasova jesenskega pokala, in sicer Bertija Brussa in Alfo Merkuja. Vsak dan ob 18.00 se namreč v živo oglašata na valovih radia Radio Punto Zero.

»Z Androm sva že celih 19 let uradna glasova Barcolane,« nam je v sredo tik pred začetkom oddaje povedal naš rojak Berti Bruss, ki pa je do leta 1997 jesenski pokal doživljal v prvi vrsti, saj je Berti tudi odličen jadralec.

Ali vam ni žal, da namesto z jadrnice, sedaj Barcolani sledite z gumenjaka?

»Boriti se za prva mesta mi je zelo všeč, moram pa priznati, da tudi vloga, ki jo imam zadnja leta, in sicer vloga speakerja, me zelo navdušuje. Barcolano namreč doživljam na povsem drugačen način, lahko bi rekel, da jo doživljam bolj polno, saj z gumenjaka lahko sledim celotnemu dogajanju.«

Kaj pa se obeta letos?

»Mislim, da bo letošnji jubilejni jesenki pokal lahko zelo zanimiv, saj po napovedih bi moralo biti lepo vreme in malo vetra, tako da bi znala favorizirana Alfa imeti kar nekaj težav. Nedvomno je jadrnica novozelandskega milijonarja Nevillea Crichtona glavni favorit, saj je prava vodna formula in če bo pihala taka burja kot lani, bo regato osvojila praktično brez boja. Toda, če se bodo uresničile napovedi, znajo Alfi zamešati štrene predvsem dva tekmeča, in sicer Mitja Kosmina s svojo Maxi Jeno, čeprav je v nedeljo na pokalu Bernetti doživel pekoč poraz, in Gabriele Benussi z Ideo, jadrnico, ki je na Barcolani že slavila zmago (op. ur. leta 2002 je premagala prav slovensko Maxi Jeno, lani pa so na treningu zlomili jambor).

Jadrnica se v Trstu predstavlja povsem prenovljena. Razbremenili so jo odvečne teže, zamenjali jambor in celoten komplet jader, tako da lahko rečem, da so jo izboljšali za celih 20%. Danes (op. ur. včeraj) sem jo videl med treningom in moram priznati, da je kar hitra. V primeru lahkega vetra pa se v boj za zmago lahko vmeša tudi Paolo Cian s Shosholozo, saj bo na krovu enkratna posadka. Tu ne gre namreč za izvrstne posameznike, ampak za pravo uigrano moštvo.«

Torej lepota ameriškega pokala se bo znašla tudi v čudnih pogojih tržaškega zaliva?

»Če bo veter stabilen, Shoholoz, za nima kaj iskati, če pa bodo kakšni posebni vetrovi, na primer lahek maestral, se lahko zgodi marsikaj. Shoholoz, za tehta celih 24 ton, od tega 20 ton samo bulb na kobilici, tako da v bistvu jadrnica tehta le 4 tone. Res je, da jadrnice tega razreda niso zelo hitre proti vetru in v krmi, približno 9 vozlov, tako da ne glisirajo na vodi kot Alfa. Prednost Shoholoz je, da jo posadka uspe usmeriti proti vetru v 60 stopinjah, med tem ko Alfa in ostale zmorejto to v 90 stopinjah.«

Ali je prisotnost vseh teh velikank morja skvarila duh Barcolane?

»Če pomislim, kako smo zmagovali s Fanatikom pred 15 in še več leti....To so bili drugi časi. Takrat smo bili dejansko pravi strokovnjaki. Čeprav smo razpolagali z veliko bolj skromnimi sredstvi, smo vedno iz-

našli kaj novega. Prvi smo na primer uporabili letvice na glavnem jadru, tako da so nas vsi imeli za Kitajce in bili smo tudi prvi, ki so uporabili jena-ker. Danes pa v bistvu zmaga tisti, ki razpolaga z večjimi financami oziroma z daljšo jadrnico. Ravno včeraj (op. ur. v tork) sva z Androm v oddaji gostila Molinarija, dolgoletnega predsednika SVBG, dejansko prava duša Barcolane, ki že razmišlja, da bi omejili velikost jadrnic na 24,99m.«

Torej Maxi Jena bi bila v tem primeru najdaljša jadrnica?

»Točno tako. Do te dolžine je namreč to še barka, potem pa postne že prava ladja. Tudi na Gardi, kjer se vsako leto odvija znana "100 miglia del Garda", so omejili dolžino. To je edina rešitev, ker drugače tvegamo, da bomo na Barcolani imeli prave ladje s kar tremi jambori, kar bi bilo kot če bi na primer ekipa iz NBA lige prišla igrati proti Boru.«

Letos boste Barcolani sledili s kovčkom v roki, saj se boste takoj po koncu 40. jesenskega pokala, podali na pot.

»Sem velik ljubitelj dolgih regat in udeležil sem se že 9 regat Rimini - Krf. Letos pa me je notar Furio Galletti povabil, da se udeležim slavne Middle Sea Race, ene izmed najtežjih regat v Evropi. Nastopilo bo namreč kar 70 posadk, štartali bomo z Malte proti Siciliji, vse do Stromboli in nazaj za skupnih 700 milj. Tekmovali bomo s povsem novo jadrnico, ki smo jo splavili v mesecu marcu, in sicer s karbonsko comet 45 race in s katero smo meseca junija zmagali na regati "500 miglia per tutti". Zelo sem zadovoljen, ker po dolgem času bom znova za krmilom in priznati moram, da pričakujemo dobro uvrstitev.«

Ko smo zaključili intervju pa je Berti znova poprijel pero v roke in se vrnil k pisanju uvodnika Barcolane 2008:

»Boljšega darila kot ta zvežček si Barcolana ni mogla izmisliti.....«. Nadaljevanje boste seveda lahko poslušali v nedeljo ob osmi uri na valovih radijske postaje Radio Punto Zero.

Rado Šušteršič

NOGOMET

Cannavaro v Italiji ne vidi dobrih branilcev

COVERCIANO - Fabio Cannavaro, ki bo v ponedeljek dopolnil 35 let in s 118. nastopi za državno reprezentanco za vodilnim Paolom Maldinijem zaostaja le za osem tekem, je napovedal, da namerava še dolgo igrati. Pogodba z Real Madridom mu zapade ob koncu letošnje sezone, ne izključuje zato, da bi nato igral za Napoli v svojem rodnem mestu. Najbolj zanimiva pa je njegova izjava, da med mladimi italijanskimi branilci ne vidi ustreznih zamenjav za sedanjo reprezentančno garnituro. »Z mladimi branilci se dela slabo. Velčiko vadijo consko obrambo, zelo malo pa obrambo mož moža, posledice tega pa so vidne«, je prepričan Cannavaro, ki je o tem govoril tudi z Lippijem.

FIFA - Španci so tudi ta mesec na vrhu lestvice Mednarodne nogometne zveze (FIFA), sledijo jim Italijani pred Nemci. Na četrto mesto so se s šestega povzeli Brazilci, v »top 10« pa so se prebili Rusi na deveto mesto, medtem ko so Turki izpadli iz elitne deseterice. Slovenija je po začetku kvalifikacij za SP 2010 napredovala na 73. mesto.

UDRIH - Sacramento Kings so v noči na sredo v gosteh pri Portland Trail Blazers pripravljeno tekmo NBA lige izgubili z 81:110, slovenski košarkar Beno Udrih pa je odigral 20 minut ter v statistiko vpisal osem točk, tri skoke in podaja.

DOSSENA - Nekdanji nogometaš Beppe Dossena je bil obsojen na 8 mesecev zapora pogojno. Skupaj s tremi drugimi osebami je bil protagonist goljufije, po kateri naj bi posredovali pri odkupu nogometnega kluba Sampdoria. Zanj naj bi se zanimal lažni arabski princ, ki je bil leta 2001 pripravljen odšteti 30 milijard lir za klub, še prej pa je tedanjega predsednika Garroneja prosil za pet milijonov dolarjev posojila...

TRENER - Vlado Badžim ni več trener nogometnega kluba Luka Koper. Zamnejal ga je dosedanji vodja mladinskega sektorja Nedžad Okčić. Koprčani so po 12 krogih 1. lige z devetimi točkami na zadnjem mestu.

KOT OBAMA? - Najboljši igralec golfa Američan Tiger Woods je po izboru ameriške revije Business Week najvplivnejši Američan v športu.

AZZURRI NAPREJ - Na nogometnem SP v dvoranskem nogometu 5:5 je Italija proti Paragvaju doživela prvi poraz s 4:2, kljub temu pa napredovala v naslednjo fazo.

KOŠARKA

Tudi Slavec z zlomljenim nosom!

V »ambulantno« Jadrana Mark se je preselil tudi Christian Slavec. Potem ko sta se poškovala Peter Franco (meziniec) in Matteo Marusič (nos), si je v nedeljo na tekmi v Oderzu poškoval nos tudi Jadrana branilec. Zdravniški pregled je pokazal, da gre za zlom, ki pa ne zahteva kirurškega posega. Zdravniki so sicer priporočili 15-dnevni počitek, Slavec pa je že treniral in bo najbrž v nedeljo na Alturi tudi igral. »Nekoliko me še boli, ampak verjamem, da bom v nedeljo nared,« je bil optimističen branilec, ki bo moral biti pozoren, da ne bo dobil drugih udarcev.

TENIS - Mednarodni ITF turnir v Reggio Calabrii

Paola Cigui dosegla doslej najboljši rezultat

Premagala je češko igralko, številko 239, ki je bila pred leti tudi v top 100

Paola Cigui je na mednarodnem ITF turnirju v Reggio Calabrii z nagradnim skladom 25.000 dolarjev dosegla izjemen rezultat. V drugem krogu glavnega turnirja je premagala češko igralko Pastikovo, ki zaseda 220. mesto na svetovni jakostni lestvici, in se tako uvrstila v današnji četrtfinale. Gajevka je uvodni niz odigrala prepričljivo in slavila s 6:4: »Igrala sem res zelo dobro. Nekaj napak sem naredila samo pri sprejemanju kratkih žogic, pa čeprav sem dobro vedela, da je to glavno orožje Pastikove,« je pojasnila Paola, ki je v drugem nizu že vodila s 5:3, nato pa se jo je nasprotnica dohitela. »Imela sem nekaj treme, saj sem vedela, da bi bila zmaga izjemen rezultat,« je priznala 19-letnica, ki pa je v razburjivi končnici le prevladala nad izkušeno, 28-letno češko igralko (pred leti je bila tudi med Top 100).

V četrtfinalu se bo naša najboljša teniška igralka pomerila z Italijanko Chietto (št. 498), ki je sicer že izgubila v kvalifikacijah, nato pa je bila ponovno vključena v gla-

Paola Cigui je včeraj v Reggio Calabrii premagala Pastikovo, številko 238 na svetu, kar je njen doslej najboljši rezultat. Pred tem je bila v Cremoni uspešna proti Rusinji Kulikovi, ki je bila tedaj na 329. mestu

KROMA

vni turnir. V drugem krogu je 25-letnica premagala igralko Giovine, proti kateri je v kvalifikacijah izgubila. S Paolo se igralka iz Turina še ni srečala.

Po včerajšnjem nastopu naj bi Paola imela v četrtfinalu lažjo nasprotnico, ampak je gajevka previd-

na: »Vse bo odvisno od jutrišnjega (današnjega op. a.) dneva. Danes sem res grešila zelo malo.«

Z zmago in uvrstitvijo v četrtfinale turnirja je Paola že osvojila 7 točk, kar pomeni, da je svoje mesto na jakostni lestvici izboljšala še za nekaj mest od sedanjega 610.

ATLETIKA

Ruzzier prvič tudi balkanski prvak

Lonjerc Fabio Ruzzier je na 18. balkanskih igrah za veterane, ki so bile letos v Baru (Črna gora), dosegel naslov absolutnega prvaka v hitri hoji. Balkaniade se je udeležil prvič v svoji karieri, kar je bilo med drugim usodno tudi za devetkrat zaporednega zmagovalca Bolgara Tanija Ivančeva, ki se je moral zadovoljiti tokrat z 2. mestom v Ruzzierjevi kategoriji. Ruzzier je 5 kilometrov na stezi pehnil v 26 minutah 29,8 sekunde in zmagal s približno 250 metri prednosti pred grškim tekmovalcem in tretjeuvrščnim srbskim.

Skupno je na letošnji balkanskih igrah v najrazličnejših atletskih disciplinah nastopilo 762 atletov iz 12 držav, Ruzzier pa je tekmoval za Slovenijo. Naslednja izvedba bo prihodnje leto v Turčiji, Ruzzier pa se tega tekmovanja doslej ni udeleževal zaradi prevelikih razdalj. Tokrat je z avtomobilom do Bara prevozil »le« nekaj več kot 800 kilometrov.

NOGOMET

Primorec: Macor odhaja, prihaja pa Sciarrone

Primorec j v prvih treh krogih 1. amaterske lige osvojil le točko, kar je manj od pričakovanega, vseeno pa je odločitev vodstva, da trenerja Oliviera Macorja zamenja z Mauriziom Sciarronejem precej presenetljiva, še posebej, če vemo, da se je Macor lani v Trebčah dobro obnesel in ga je vodstvo prosilo, da ostane. Predsednik kluba Darko Kralj je zamenjavo utemeljil z ugotovitvijo, da je prišlo med Macorjem in igralci do kratkega stika, zato so pohiteli z odstavitvijo, da se ne bi položaj še poslabšal. »Junija ni bilo pripom, da Macor ostane, očitno pa so se stvari v tem začetnem delu sezone spremenile,« je pojasnil Kralj, ki pa za slabe rezultate ne vali krivde samo na trenerja, ampak tudi na odsotnosti, hkrati pa je prepričan, da je ekipa dovolj kakovostna, da se lahko hitro izvleče z dna lestvice.

Maurizio Sciarrone je še pred dvema sezonama vodil Primorje, pri katerem je prej tudi igral. Lani je začel sezono pri San Giovanni in nizal uspehe, po sporu s klubom pa je odšel in odlej je šlo svetoivanskemu društvu slabše.

PLANINSKI SVET

Izlet v dolino Vajont

V nedeljo 5. oktobra sta dva polna avtobusa s skoraj sto planinci SPDT pešala na izlet v dolino Vajont, na meji med Furlanijo Julijsko krajino in Venetom. V enem avtobusu so bile družine z otroci, ki so se prijavili na izlet v organizaciji Mladinskega odseka, drugi avtobus pa je bil rezerviran za ostale člane. Velikemu zanimanju za izlet je verjetno botrovalo tudi dejstvo, da poteka prav danes, 9. oktobra, 45 let od tragedije, ki se je tam zgodila zaradi človeške pohlepnosti in nerazumnega podcenjevanja grozeče naravne nevarnosti. Hudournik Vajont se je prvotno vil v svojem zadnjem delu proti izlivu v reko Piave pri Longaroneju po ozkem vintgarju, obdanim z več stometrov visokimi stenami. V začetku šestdesetih let so večino pritokov reke Piave zajezili, da bi pridobili električno energijo. Z dvestometrskim mogočnim jezom so zajezili tudi hudournik Vajont in tako ustvarili dolgo akumulacijsko jezero. Z deli so zelo hiteli, saj je tedaj bila na vrsti nacionalizacija električne proizvodnje in lastniki so za masne denarje zgrajen jez Vajont nekaj mееcev pred tragedijo tudi prodali državnj družbi ENEL. Med delom so sicer nekateri geologi opozorili na nevarnost plazov s hriba Toc, ki bi zdrsel v jezero, vendar so jih utišali in problem hote ali nehotе podcenjevali. Celo ko so se začele pojavljati grozeče razpoke na hribu, so prebivalstvo mirili in niso spustili gladino akumulacijskega jezera na nizek vodostaj. Nasprotno, jezero so skoraj stoodstotno napolnili. In zgodilo se je. V noči je ogromen plaz, ki je zajel dolžino okoli dveh kilometrov, širino enega in debelino stoterih metrov hipoma zdrsel v jezero. Ogromen val, ki je ob tem nastal, je uničil spodnji del vasi Erto in poškodoval vas Casso, ki jo je rešil le strmi skalni odlom pod vasjo v katerega je val butnil. Več sto metrov visok val je tako zgrmel preko jezov in planil na speče prebivalce Longaroneja in bližnjih vasi v dolini reke Piave.

Preživele prebivalce vasi Erto in Casso so tedaj izselili in jim niso pustili vrnitev domov. Zanje so zgradili vas Vajont v okolici Maniaga. Le nekateri vztrajnejši so se po dolgih letih bojev vrnili domov, v glavnem v vas Erto, nekateri zadnja leta tudi v vas Casso. Zelo znane so pripovedi pisatelja Maura Corone o zapuščeni vasi Casso in življenju, ki je nekoč v njem utripalo. Za to tragedijo so po dolgih desetletjih bili obsojeni le tehniki in graditelji, ne pa tedanji lastniki jezov, ki so s hitro gradnjo in prodajo masno zaslužili. Vse to nam je pripovedoval preživel pre-

bivalec doline, ko smo se sprehodili vzdolž jezov in metalni zavarovani kletki.

Po zanimivem ogledu jezov smo se ob ogromni plazovini vrnili do vasi Erto, kjer smo imeli kosilo iz nahrbtnika. Nazaj grede smo lahko opazovali tudi alpiniste, kako so plezali v lepem plezalnem vrtu pod vasjo Casso, med njimi smo opazili tudi Maura Coronu.

Po kosilu smo se iz vasi Erto strmo povzpeli do lepe steze, ki povezuje vasi Erto in Casso. Sledi stari oglarski poti in se imenuje »Trui de sciarbon«. Pot je izredno lepa in se vije visoko nad dolino z razgledi na hrib Toc, na preostali del jezera Vajont in na ogromno plazovino v dolini. Malo nevarnejši strmi odsek sta odbornika SPDT zavarovala s fiksnimi vrvmi in tako olajšala pot, posebno mlajšim, udeležencem.

Po krajšem ogledu vasi Casso smo se dvignili na skalni rob in po spodnji polici sestopili spet do ceste v bližini jezov, kjer nas je čakal avtobus. Prijetno utrujeni smo mimo Maniaga in Spilimberga privozili na avtocesto in se vsi zadovoljni vrnili domov. Za izredno lep izlet gre zahvala vodnici Marinki Pertot in načelnici mladinskega odseka Katji Starec. (5R)

Nordijska hoja

V soboto, 11. oktobra 2008 ob 15.30 se bodo zbrali, pri spomeniku padlim na Proseku, udeleženci tečaja "nordijske hoje", ki ga prireja SPDT. Tečaj bo ptekal po gozdu zato priporočamo tečajnikom, da se primerno opreмимо. Za vse dodatne informacije in prijave pokličite na tel. 040/220155 - Livio. (L.S.)

Izlet SPDT na Snežnik

V nedeljo, 19. oktobra 2008 prireja SPDT izlet na Snežnik. Vodil ga bo Livio Semec. Vse podrobne informacije Vam bomo posredovali prihodnji teden. (V.K.)

Uspel izlet SPDT na Planino

V nedeljo, 28. septembra 2008 ob 8.00 uri se je na Opčinah zbrala lepa skupina planincev, članov SPDT. Kot po programu se je prijetna družba, pod vodstvom Slavka Slavec z osebnimi avtomobili podala proti Planini. Od tu so se napotili, po lepo speljani a strmi gozdni poti proti vrhu Lipovca (1005m). Lepo vreme jim je omogočilo enkratnega razgled na vso postojnsko pokrajino in Javornik. Povzpeli so se še na Petričev hrib (937m) in nadaljevali pohod do cerkvice Sv. Marije. Izlet po hribovju nad Planino je trajal štiri ure. Med potjo proti domu so se ustavili še v športnem centru v Postojni, kjer so se odpočili, okrepčali in se poslo-

Udeleženci izleta SPDT v Vajontu

vili, hvaležni Slavkoti za lep nedeljski izlet. (V.K.)

Vabilo SPDG na druženje ob kosteranju

Vsakoletno druženje goriških planincev bo v nedeljo, 19. t.m. pri Štekarju. Gostitelj Danilo nam je prav te dni zagotovil, da v sodih burno vreme in da bo sladka rebula zagotovo pripravljena. Prav tako ne bo manjkalo kosteranja. Družabnost bo od 12. ure do mraka, medtem ko se bodo v dopoldanskem času odvijale rekreacijske dejavnosti za mlade (pohod Kekcev in staršev) in za ljubitelje gorskega kolesarenja. Udeleženci obeh prireditvev bodo šli na pot ob 10. uri iz Podgore.

Planinski koledar 2009

SPDG obvešča, da je na razpolago stenski koledar za leto 2009 z barvnimi posnetki slovenskih gora ter utrinki iz življenja v gorski pokrajini. Koledar ima dotiskano ime in naslov društva. Na razpolago je pri odbornikih društv in tudi na sedežu, na korzu Verdi 51 int. ob četrtkih med 19. in 20. uro.

Obisk iz Krašnje

V soboto, 11. t.m. bo doberdobski Kras obiskala skupina izletnikov in planincev iz Krašnje pri Lukovici. Ogledali si bodo nekaj zanimivosti iz prve svetovne vojne ter se podali na krajši pohod na Gradino in v okolico Doberdobskega jezera. Za organizacijo izleta so poskrbeli goriški planinci.

Med gosti, s katerimi bo na Kras prišla tudi skupina planincev iz Kamne-

ga, pa bo tudi skupina starejših gospodinj, ki si prizadeva za ohranjanje bogatega kulturnega izročila, starih in danes po večini pozabljenih ljudskih pesmi, ki so se pe- le ob zimskih večerih, ko so zbrani po domačijah iz pšeničnih stebel pletli kite in jih oddajali v Mengeš in Kamnik, kjer so iz teh kit šivali klobuke, cekarje (torbe) in druge izdelke.

"Preužitkarice" bodo v centru Gradina zapele nekaj pesmi in pokazale, kako iz preprostih pšeničnih stebel pod spretnimi prsti nastajajo zanimivi izdelki.

K ogledu vabimo zlasti učence doberdobske šole in njihove starše in sploh vse, ki bi se radi seznanili z domačo obrtjo, ki jo prizadevne krajanke skušajo ohraniti in posredovati mladim. Srečanje s preužitkaricami bo ob 13. uri v centru Gradina.

Martinovanje bo

Čez dober mesec bo martinovo, ki ga goriški planinci obeležimo s kulturno-planinsko in družabno obarvano prireditvijo. Tudi letos bo tako, seveda če bo dovolj prijav. Poskrbeli bomo za avtobusni prevoz, obisk kulturno-zgodovinskih zanimivosti, družabnost z večerjo na turistični kmetiji, ki se bo zaključila z obiskom in pokušnjo novega in starega. Kraj: Vipavska dolina, datum 16. november. Podrobnosti pa v prihodnjih dneh.

Tečaj plezanja AO SPDT

V četrtek, 25. septembra so se zbrali na uvodni večer letošnji tečajniki in člani alpinističnega odseka pri Slovenskem planinskem društvu Trst. Po kratki pred-

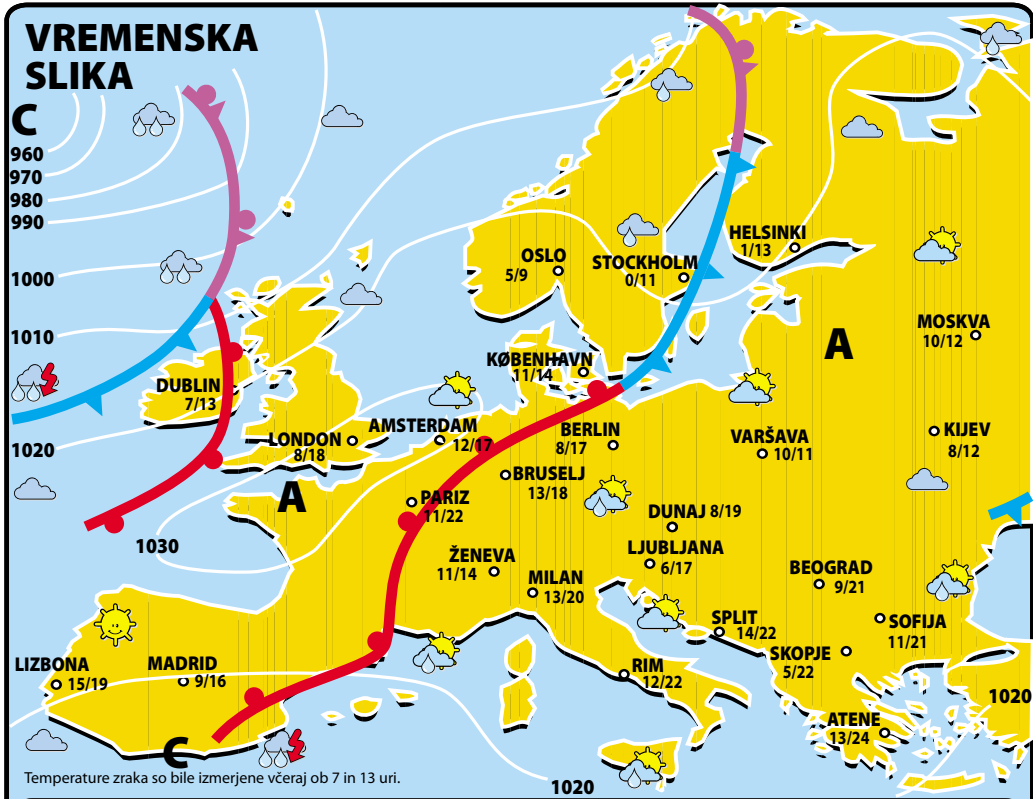
stavitvi poteka letošnjega tečaja so inštruktorji alpinističnega odseka pokazali opremo, ki se uporablja pri plezanju in skupno z tečajniki vadili osnovne vaze.

Udeleženci letošnjega tečaja so se v ponedeljek 29.septembra dobili v športnem centru Bazovica, kjer so pod vodstvom gorskega vodnika Alda Michelini- ja poskušali plezalske gibe na umetni steni. Z Aldotom je odsek že speljal nekaj tečajev predvsem v zadnjih dveh letih in to- čneje v sklopu projekta Interreg IIIA Italia Slovenija 2000-2006 "Monti - Gore za vse". Tečajniki so se ponovno dobili v četrtek 2. oktobra v športnem centru Bazovica. Udeleženci tečaja so dobili na posodo od društva opremo (alpinistične pasove, vrvi in plezalke). Takoj jim je bila dana možnost preizkusiti opremo, vaditi varovanje in spuščanje po vrvi.

V nedeljo 5.oktobra so se tečajniki pod skupnim mentorstvom gorskega vodiča Alda in inštruktorjev alpinističnega odseka podali na stene v dolini Glinšči- ce. Jutro je kar hitro minilo in vsi tečajniki so splezali kar lepo število smeri. Lep sončen dan in prijetno razpoloženje so tako poplačali zgodnje ustajanje. Danes je na vrsti predavanje o opremi, o pripravi ture in o stojščih. Predavanje bo vodil Erik Švab, ki bo ob robu predavanja prikazal svoje zadnje plezalske dosežke širom po svetu. Začetek je ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani na ulici Sv. Frančiška 20 (zvonec Zveza slovenskih kulturnih društev).

V nedeljo 12. oktobra pa se bodo udeleženci letošnjega tečaja in inštruktorji podali na plezališče Črni Kal. Ta lepa in mirna vasica na kraškem robu nudi plezalcem res ogromno število smeri vseh težavnostnih stopenj .

Naj še omenimo, da bo v četrtek 16.oktobra na vrsti predavanje o pravilnem obnašanju v premeru nesreče v gorah. Predavatelj bo tokrat izjemen saj je odseku uspelo povabiti alpinista Petra Podgornika, ki bo poleg varnosti v gorah prikazal lastne alpinistične uspehe in dogodiščine po celem svetu. Predavanje, ki bo potekalo v Gregorčičevi dvorani z začetkom ob 20.30 je nastalo v sklopu letošnjega tečaja, vabljeni so vsekakor tudi ostali radovednejši in ljubitelji varnega premikanja v hribih. Vstop je prost. (AO SPDT)

Nad Mediteranom se razteza greben visokega zračnega pritiska. V višjih plasteh ozračja je prisoten toplel stabilen zrak, v nižjih pa vlažen, ki pripomore k delni oblačnosti neba.

Nad večjim delom Evrope je območje precej enakomernega zračnega pritiska. Nad naše kraje bo dotekal razmeroma toplel in občasno nekoliko bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.14 in zahaja ob 18.30.
Dolžina dneva 11.16.

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 16.04 in zahaja ob 1.00.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.43 najnižje -36 cm, ob 8.21 najvišje 30 cm, ob 14.29 najnižje -14 cm, ob 20.59 najvišje 24 cm.
Jutri: ob 2.13 najnižje -44 cm, ob 8.37 najvišje 37 cm, ob 14.45 najnižje -23 cm, ob 20.29 najvišje 32 cm.

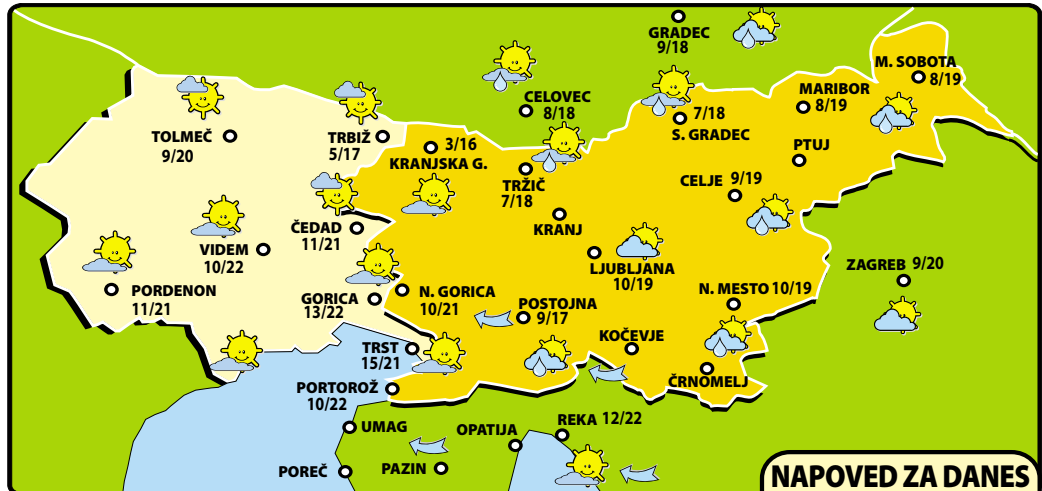
BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv na Primorskem ugoden. Drugod po državi vreme večini ljudi ne bo povzročalo opaznih težav, le najbolj občutljivi bodo občasno imeli blage vremenske pogoje težave.

MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 18,5 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 16 2000 m 5
1000 m 13 2500 m 3
1500 m 8 2864 m 1

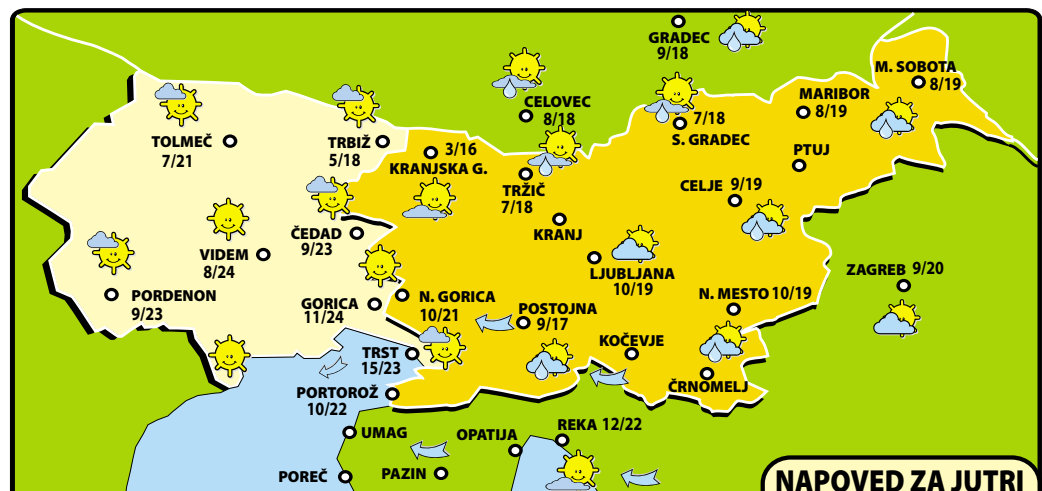
UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo prevladovalo pretežno oblačno do oblačno vreme; le na Trbiškem območju se bo oblačnost lahko trgala. V spodnjem nižinskem pasu ter na obali ni izključeno da se lahko pojavi rahel dež.

Danes bo v zahodni in južni Sloveniji sprva še pretežno oblačno, ponekod lahko občasno še rahlo rosi ali dežuje. Drugod bo delno jasno z zmerno oblačnostjo, občasno predvsem v vzhodni polovici Slovenije pretežno oblačno z možnimi padavinami. Najnižje jutranje temperature bodo od 3 do 9, ob mrnju 12, najvišje dnevne od 16 do 21 stopinj C.

V petek pa po vsej deželi pričakujemo v glavnem jasno do zmerno oblačno vreme.

Jutri bo na Primorskem povečini sončno, ponekod bo pihala šibka burja. Drugod bo občasno več oblačnosti. Ponekod se bodo lahko pojavljale rahle padavine. Količina padavin bo majhna. V soboto bo povečini sončno. Zjutraj bo po nekaterih nižinah megla.

PRIZNANJE - Za odkritje in razvoj zelenega fluorescentnega proteina

Nobelova nagrada za kemijo v roke Japoncu in Američanoma

STOCKHOLM - Dobitniki letošnje Nobelove nagrade za kemijo so Japonec in dva Američana. To so Osamu Šimomura, Martin Chalfie in Roger Y. Tsien za njihovo odkritje in razvoj zelenega fluorescentnega proteina GFP, ki je eno ključnih označevalnih orodij v biokemiji, so včeraj sporočili v Stockholmu.

Kot je po poročanju ameriške tiskovne agencije AP v obrazložitvi pojasnila švedska kraljeva akademija znanosti, so svetleči protein GFP prvič izolirali iz meduze Aequorea victoria leta 1962, vse odtlej pa igra pomembno vlogo v sodobni znanosti, predvsem v biokemiji. Letošnja Nobelova nagrada v kemiji gre tako osnovnemu odkritju tega proteina kot nadaljnjemu razvoju na tem področju, ki je pripeljal do njegove uporabe kot označevalnega orodja.

S pomočjo tega svetlečega proteina namreč znanstveniki lahko opazujejo procese, ki so bili prej nevidni, kot je npr. razvoj živčnih celic v možganih ali kako se širijo rakave celice. Z uporabo DNK tehnologije lahko znanstveniki zdaj povežejo protein GFP z drugimi proteini, ki so sicer nevidni. Ta svetleči označevalec jim omogoča, da spremljajo gibanje, položaj in interakcijo označenih proteinov.

Nobelovo nagrado v skupni vrednosti deset milijonov švedskih kron (1,02 milijona evrov) si bodo Šimomura, Chalfie in Tsien razdelili na tri enake dele. Prejeli jo bodo 10. decembra, ob obletnici smrti Alfreda Nobela leta 1896.

80-letni Šimomura, japonski državljani, ki že dolga leta deluje v ZDA, je nagrado prejel, ker je bil prvi,

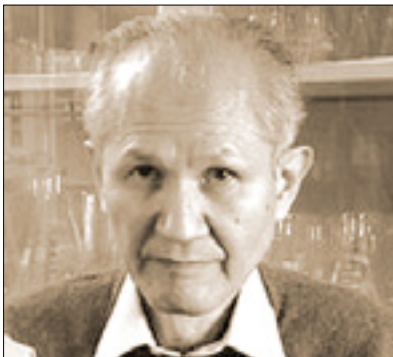
ki je leta 1962 izoliral protein GFP iz meduze in ker je odkril, da protein sveti zeleno pod ultravijolično svetlobo. Leta 1990 je danes 61-letni Chalfie odkril pomen GFP kot svetlečega genetskega označevalnika, 56-letni Tsien pa je odkril, kako GFP pravzaprav sveti in je proteinu dodal še več barv ter večjo intenziteto, je po poročanju AP pojasnila švedska akademija znanosti.

Lani je Nobelovo nagrado za kemijo prejel Nemec Gerhard Ertl za njegove raziskave kemičnih procesov na trdnih površinah, ki so bistvenega pomena za kemično industrijo in pomagajo razumeti tako raznovrstne pojave, kot so tanjšanje ozonske plasti, rjava venje železa ter delovanje gorilnih celic in katalizatorjev v avtomobilih.

Teden razkrivanja letošnjih Nobelovih nagradencev se je začel v ponedeljek z razglasitvijo nagradencev za medicino. Letos bodo to prestižno nagrado prejeli nemški raziskovalec Harald zur Hausen ter Francoza Françoise Barre-Sinoussi in Luc Montagnier zaradi odkritja vloge humanega papiloma virusa (HPV) pri nastanku raka materničnega vratu oziroma odkritja virusa HIV.

V torek so razglasili nagradence za fiziko. Letos gre ta nagrada v roke Japoncema Makotu Kobajašiju in Tošihidi Masakavi ter Američanu Yoiciru Nambuju. Nagrado so prejeli za svoje dosežke na področju raziskav subatomskih delcev.

V Stockholmu bodo danes nadaljevali razglasitve, objavili bodo dobitnika Nobelove nagrade za literaturo, v petek pa bodo v Oslu razglasili letošnjo nagrado za mir. Zadnji Nobelov nagradenec, za ekonomijo, bo znan v ponedeljek, 13. oktobra.

Osamu Šimomura

Martin Chalfie

Roger Y. Tsien

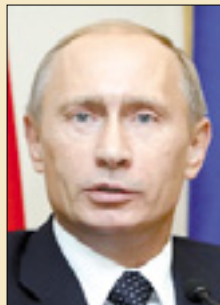
RUSIJA - Izobraževalni DVD

Premier Putin posnel video o judu

MOSKVA - Ruski premier Vladimir Putin je v svojem rojstnem Sankt Peterburgu posnel video, kako izvaja borilne veščine v judu. Izobraževalni DVD je posnel skupaj z japonskim olimpijskim zmagovalcem v judu iz leta 1984 Jasuhirom Jamašito, ki ga bodo priložili novi izobraževalni knjigi o judu, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Bivši ruski predsednik je mojster juda in nosilec črnega pasu. Že večkrat pa je svoje znanje juda predstavil tudi medijem. Putin je sicer v torek napolnil 56 let.

VLADIMIR PUTIN

Eden najtežjih ljudi na svetu umrl zaradi srčne kapi

MONTERREY - Eden izmed najtežjih ljudi na svetu, 47-letni Jose Luis Garza, ki je tehtal kar 450 kilogramov, je v torek umrl zaradi srčnega napada, so sporočili zdravniki v mehiškem mestu Monterrey. Garza je umrl med prevozom v bolnišnico. V njegovem domu v predmestju Monterreya so reševalci sicer morali podreti steno, da so ga lahko spravili iz hiše.

V torek preminuli je tehtal 90 kilogramov več kot še en prebivalec tega mehiškega mesta, Manuel Uribe. Ta se je leta 2007 zapisal v Guinnessovo knjigo rekordov kot najtežji človek na svetu, a je zatem s pomočjo diete izgubil 230 kilogramov. Kot je povedal minuli teden, se konec oktobra namerava poročiti.

Večina nemških šolarjev verjame v posmrtno življenje

HAMBURG - Večina nemških šolarjev verjame v posmrtno življenje, ugotavlja raziskava, ki jo je objavila nemška revija Eltern Family. Kar 70 odstotkov vprašanih mladih, starih med 9 in 19 let, je prepričanih, da s smrtjo še ni vsega konec. V raziskavi, ko jo je ta družinska revija opravila med 1738 nemškimi otroki oziroma mladostniki, jih 27 odstotkov verjame v obstoj nebes, 19 odstotkov pa v ponovno rojstvo. Le 15 odstotkov jih je mnenja, da ni življenja po smrti, 7 odstotkov pa jih je odgovorilo, da o tem nimajo pojma. Le 8 odstotkov jih meni, da po smrti naprej živi le duša. Na vprašanje, kako si predstavljajo posmrtno življenje, pa jih je večina odgovorila, da je to življenje brez skrbi, sporov in strahu. Prav tako so prepričani, da se v onostranstvu srečaš s svojimi bližnjimi.

Revija navaja tudi najbolj domiselne stavke otrok, ki so sodelovali v raziskavi. Neki 12-letnik je zapisal, da po smrti "nihče ni kralj, vsi so na isti ravni, nikomur ni treba ničesar plačevati in nobenih bolezni ni nikjer". Neka 17-letna gimnazijka pa je zapisala, da bi se naslednjič rada rodila kot možki. (STA)

SLOVENSKO STALNO GLEDLIŠČE
Vpiši abonma za novo sezono!

Gledališka blagajna:
od ponedeljka do petka,
od 10. do 17. ur.
Brezplačna telefonska številka
800214302
www.teaterssg.it
info@teaterssg.it

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Hrček Miha - Vrana Ana in lisica Mica
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dok. film: Josip Križaj - Pilot
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
17.00 20.00, 23.10, 0.50 Dnevnik
18.50 Kviz: L'eredita' (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)
21.10 Nan.: Provaci ancora Prof! 3
23.15 Aktualno: Porta a porta

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Random
9.25 Nan.: Otto semplici regole
9.45 Nan.: Un mondo a colori
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Nan.: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.00 Dnevnik in rubrike
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.05 Dnevnik
21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)
23.10 Aktualno: Punto di vista
23.20 Variete: Artu' (v. G. Gnocchi, E. Canalis)
1.15 Dnevnik - Parlament
1.15 Aktualno: Magazine sul Due

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè in Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Aktualno: Verba volant
9.15 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, Chièdiscena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano (v. C. Augias)
13.05 Nan.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved, športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Film: **The Black Dahlia** (tril., ZDA, '06, r. B. De Palma, i. J. Hartnett)

23.20 Deželni dnevnik, sledi Primo Piano
23.45 Dok.: Ritratti
0.50 Nočni dnevnik in vremenska napoved

7.05 Nan.: I Robinson
7.20 Nan.: Charlie's Angels
8.20 Nan.: Hunter
9.20 Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Popoldanski Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.00 Film: Arrangiatevi (kom., It, '59, r. M. Bolognini, i. Toto')
18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Ricky & Barabba (kom., It, '92, r-i. c. De Sica, i. R. Pozzetto)
23.45 Film: **The time machine** (fant., ZDA, '02, r. S. Wells, i. G. Pearce)

6.00 Dnevnik, pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Cento Vetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 1.20 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Distretto di polizia 8
23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.00 Dnevnik, pregled tiska
6.10 Nan.: Zanzibar
6.35 13.40, 16.50 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
11.10 Nan.: Pacific Blue
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 23.40 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Nan.: Camera Cafe'
20.30 Kviz: La ruota della fortuna Vip
21.10 Resničnostni šov: La Talpa
1.00 Pokemania

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: Domani si vedrà'
10.35 Nan.: Don Matteo 4
11.05 Nan.: The flying doctors
12.50 Rotocalco Adn Kronos
13.50 Inf. odd.: ...Mescola e rimescola

14.30 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.45 Inf. odd.: Casa Italia news - Diario Olimpico
15.40 Dokumentarec o naravi
19.00 Inf. odd.: La provincia ti informa
20.05 Lavoro donna
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Nan.: Police rescue
22.45 Il Rossetti
23.35 Film: Principessa del popolo

7.00 Aktualno: Omnibus
9.15 Aktualno: Omnibus Life
10.10 Punto Tg - Due minuti un libro
10.25 Nan.: Mai dire sì
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: La battaglia di El Alamein (vojna, It, '68, r. G. Ferroni, i. F. Stafford)
16.05 Nan.: Il ritorno di missione Impossibile
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 0.40 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Nan.: Stargate SG-1
23.35 La storia proibita del'900 italiano

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 15.45 Risana nanizanka
9.30 Kviz: Male sive celice
10.15 Nad.: Sorodni duši
10.45 Izobraževalna oddaja: Turbulenca
11.40 Omizje (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 nad.: Blisk
13.25 Piramida
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - hidak
16.10 Kratki dok. film: Filiz leti
16.25 Enajsta šola (odd. za radovedneže)
17.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Jasno in glasno
18.15 Duhovni utrip
18.30 Žrebanje Deteljice
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Nad.: **Komisar Rex**

20.55 Tednik
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.05 Osmi dan
23.35 Film: Preiskovalni sodnik

6.30 9.30, 0.40 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otr. infokanal
9.30 Tv prodaja, sledi Zabavni infokanal
11.00 Otroški infokanal
12.15 Globus
12.45 Dok. nan.: Pogled z neba
13.35 14.15 50 let televizije
13.55 Prvi in drugi
14.55 Dok. serija: Zgodovina komunizma
16.25 Evropski magazin
16.55 Dobrote istrske kuhinje
17.25 Mostovi - Hidak
18.00 Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
18.55 Impromptu (Odd. o umetnosti glasbe in plesa)
20.10 Film: Otok lune (biograf., It, '07, r. G. Albano, i. L. Savino)

21.55 Nad.: Števice
22.35 Nad.: Veliki mali družinski umori
0.10 Planet rock (pon.)

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz Arhiva po vaših željah
15.15 Potopisi
15.45 City Folk
16.15 Odmev
16.45 Glasbena oddaja: Folkest 2008
17.15 Pogovorimo se o...
18.00 Izostritev (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
19.55 Vas tedna
20.25 Avtomobilizem
20.40 Film: Ljudje in orli (ZDA, '76, r. D. Hickox, i. J. Coburn)
22.50 Primorski mozaik
23.25 Pomagajmo si

11.30 20.00 Dnevnik Tv Primorka in vremenska napoved
12.00 23.30 Videostrani
18.00 Brez panike
18.45 Primorski tednik
19.45 Pravljica
20.20 Kultura
20.30 Primorski poslanci
21.30 Voščila z Agatinaega vrta
21.45 Kulturni utrinek
23.00 Dnevnik Tv Primorka, kultura in vremenska napoved (pon.)

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.00 Koledar; 7.30 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 12.00 Skrb za zdravje in dobro počutje, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturne diagonale; 19.20 Napovednik, sledita Slov. lahka glasba in Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC poročajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.45 Aktualnosti; 14.45 Poslovne informacije; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasb. razglednica; 20.00 Glasbeni abonma; 22.30 Od glave do rapa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evroženket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Večer domačih pesmi in napევov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,

12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Dnevnik; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Razlaga z razlogom; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Aktualna tema; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.20 Top 30; 17.00 Minute za country; 17.40 Šport; 18.00 Študentski val; 18.00 Študentski val; 18.50 Večerni spored; 19.30 Ne zamudite; 21.00 Galerija; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Spominčice; 13.05 Umetnost 20. stoletja; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Mladi virtuoz; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Intermezzo; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Simfoniki RTV Slovenija; 22.05 Radijska igra.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 170 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Mercator

v Sloveniji

Ponudba velja od 9.10. do 20.10.2008 oz. do prodaje zalog.

EUR
5,69

Mladi goveji vrat
brez kosti, postrežno,
cena za kg
različni dobavitelji

EUR
1,69

Skuta
do 10% m.m., 500 g
Agroind Vipava, Vipava
Redna cena: 2,13 EUR

20%
prihranka

EUR
5,36

Apikompleks
250 g
Medex, Ljubljana
Redna cena: 6,70 EUR

20%
prihranka

EUR
6,90

Sir Livada
45% m.m., cena za kg v kosu
Pomurske mlekarne, Murska
Sobota
Redna cena: 10,28 EUR
Akcijška cena za razrez:
7,19 EUR

32%
prihranka

ENERGETICS

Kdaj boste začeli,
je vaša odločitev.

Orodja in naprave za
fitnes **ENERGETICS** so
na voljo v prodajalni
INTERSPORT
Nova Gorica,
Industrijska cesta 6,
Nova Gorica

ET 5.1 Magnetic

INTERSPORT
PRIPOROČA
NAKUP SEZONE 2008

249,95 EUR

INTERSPORT

Sistem
ročno nastavljeni magnetni sistem, 8 stopenj
Prestavno razmerje
1:13
Računalnik
vedrje velik LCD zrakom
8 funkcij
hitrost, čas vadbe, prevožena razdalja, skupna prevožena razdalja, porabljen
kalorije, pulz, čas skeniranja, izmenični prikaz vseh funkcij
Pulz
Merjenje preko dlani in senzorjev na frotih ročajih
Dimenzije naprave
D 1.368 mm, S 636 mm, V 1.578 mm
Dodatne funkcije
dodatni fikсни ročaj s senzorji za pulz, ergonomsko oblikovana ročaja,
po vrhni nastavljive noge, vodoravno nastavljive stopalnice,
dodana kolesa za lažji transport

Restavracija

Samopostrežna Restavracija v Mercator Centru Nova Gorica

10.10 do 12.10.2008 VIKEND PONUDBA

GURMANSKA PLESKAVICA 20dag,
ajvar, čebula **2.30 EUR**

PLESKAVICA IZ PURANJEGA MESA IN
JURČKOV 20dag **2.50 EUR**

17.10. do 19.10.2008 VIKEND PONUDBA

PEČENA ORADA S KROMPIRJEM **3.95 EUR**

POLNJENA ORADA Z JANEŽOM IN
JABOLKO **3.80 EUR**

Mercator najboljši sosed

Vabljeni v:

Mercator Center Koper,
smer Pula

Dolinska cesta 1 a, 6000 Koper
Tel.: +386 5 66 36 830

Odpiralni čas:

od ponedeljka do petka:

sobota:

nedelja:

od 9.00 do 21.00 ure

od 8.00 do 21.00 ure

od 9.00 do 15.00 ure

Mercator Center Nova Gorica,
smer Kromberk

Industrijska cesta 6, 5000 Nova Gorica
Tel.: +386 5 33 43 300

Odpiralni čas:

od ponedeljka do sobote:

nedelja:

od 9.00 do 21.00 ure

od 9.00 do 15.00 ure

Mercator Center Koper II,
smer Koper center

Ljubljanska cesta 5, 6000 Koper
Tel.: +386 5 66 26 904

Odpiralni čas:

od ponedeljka do sobote:

nedelja:

od 8.00 do 20.00 ure

od 8.00 do 13.00 ure